

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előzetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELEUTÁNOK REGGELIG: JOZSEF 303-20, JOZSEF 310-19

VII. évfolyam

Budapest, 1928 október 29

46. szám

A Zeppelin vasárnap éjjel egy óraker indul Európába jelenti vasárnap délután Lakehurst A léghajó 120 órára való üzemanyagot visz magával, de Eckener reméli, hogy az utat 60 óra alatt teszi meg Németországba

Newyork, október 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) E pillanattal kapom a telefonértesítést Lakehurstból, hogy

„Graf Zeppelin” dr. Eckener legújabb elhatározása szerint ma, vasárnap este hét óraker (középeurópai időszámítás szerint éjszaka egy óraker) elindul Európa felé.

Dr. Eckener reméli, hogy az utat 50-60 óra alatt teszi meg, de mindenesetre

120 órára való üzemanyagot visz magával.

A lapok külön kiadásban közlik Eckener elhatározását és a start időpontját, Newyorkból e pillanattal tizezrek ígérkeznek autón Lakehurst felé, hogy a startnak szemtanúi lehessenek.

(A Reggel tudósítójától.) Napok óta lesi a két kontinens lakossága, hogy a „Graf Zeppelin”, amely haváriája miatt a kitűzött 70 óra helyett csak 111 óra alatt érkezett Friedrichshafenből Lakehurstba, mikor indul vissza az Egyesült Államokból Németországba. Dr. Eckener előbb körröpülést szándékozott végrehajtani az Egyesült Államok fölött, a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel azonban a többi kitűzött körröpülést mindannyiszor elhalasztotta és értesítette a léghajó Európába készülő utasait, hogy legyenek mentőkészen.

mert a léghajó startját minden pillanatban elrendelheti. Az utasok már napok óta megérkeztek Lakehurstba és a röplőtér közelében levő szállodában várják az indulás pillanatát, amelyet legutolsó.

késő éjjel érkezett jelentésünk szerint vasárnap éjszaka 1 órára tüzött ki dr. Eckener.

A léghajó startjának előkészületeiről beszámolnak még alábbi távirataink:

Newyork, október 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Mivel az utóbbi napokban állandóan rossz az időjárás az Atlanti-Oceán fölött, a „Graf Zeppelin” nem vasárnap, hanem hétfőn vagy kedden indul Európa felé.

Newyork, október 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Lakehursti jelentések szerint a „Graf Zeppelin” startrakészen áll.

Háromszor nyolcórás munkaszakaszokban dolgoznak rajta, mert 140.000 köbláb hidrogént és 735.000 köbláb Blangázt töltenek bele. Ez a gáz 120 órás röplésre elegendő, azonban

dr. Eckener reméli, hogy az utat Amerikából Németországba 70 óra alatt teszi meg.

Az utasokat értesítették, hogy minden percben legyenek készen az indulásra.

Husz királyrikkancs összezuzta a vasárnapi leleplezésen a francia egyszázpolitikai törvény megalkotójának, Combes miniszterelnöknek szobrát A csendőrök sortüze egy rombolót megölt, egyet súlyosan megsebesített

Páris, október 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap leleplezték le Combes volt miniszterelnöknek az egyházpolitikai törvény megalkotójának szobrát Ponsban és ezt az alkalmat a jobboldali ifjúság botrányos rombolásra használta föl.

A szoborleleplezésen Herriot közoktatásügyi miniszter is megjelent. Beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy

Combes műve, az egyház és állam szétválasztása oly alkotás, amelyhez a köztársaság minden hű fia örökké ragaszkodni fog.

Daladier képviselő, a radikális párt vezére is beszélt és állást foglalt a Poincaré-kormány

által beterjesztett pénzügyi javaslat 70. és 71. szakasza ellen, amely lehetővé teszi egyes számúított szervezeteknek visszatelepődését Franciaországba. Az ünnepi szónokokat a royalista párt fiatal tagjai, az ugynevezett királyrikkancsok többször megzavarták közbeszólásaikkal. A leleplezés után mintegy

husz fiatal ember áttörte a kordont, vasbotokkal nekiesett a szobornak és fejét összezuzta.

A csendőrség azonnal közbelépett, sortüzet adott és

csendőrök golyói egy fiatal embert megölték, egyet pedig súlyosan megsebesítettek.

A többi szoborrombolót nyomban letartóztaták, Párisi politikai körökben Combes szobrát

Quo vadis Domine?

Aki úgy akar az utca zürzavarában előrejutni, hogy mindig hátranez, az a fejét lámpaoszlopha üti, vagy robozó járműnek kerekai alá kerül. Ez annak a politikának a sorsa, amely a mult vagy a közelmult emlékeitől, lidérceitől, jelszavaitól megbabonázza, nem felejt, nem tanul, nem kapaszkodik a rohanó idő küllőibe. A ma politikusa úgy röpljön, mint a szitakötő, fényesen, könnyen, kigyozva és ne úgy, mint a szarvasbogár, sötéten, nehezesen, neki a falnak. A magyar fórumon élő anakronizmusok, jégcsappá dermedt szövegek, konok dogmák, gyűlöletben vagy érzékenységekben megkövesedett Gólemek és avult módszerek sétálnak. Sem a Várban, sem jobbról, sem balról nem akarják sokan észrevenni, hogy a világháború utáni magyar história fejezete már egy év előtt lezárult; történelmi missziók beteljesedtek és befejeztettek; új vágyak, követelések, hangulatok, remények, problémák, irányok foglalkoztatják az elméket és a szíveket; a magyar közvélemény sajgó kiabrándulások, önkínzó esáladások után komolyabb, emberibb, patológikus elfogultságok salakjától tisztultabb, egészségesebb és szkeptikusabb lett. Megtört erőköz segítségül jött az idő. Az események igazsága. A korszalem bírói ítélete. A józanodó tömegézés dik-tálja jobbról: ki a felekezeti céhrendszer omladozó, penészes bástyái közül! A józanodó tömeghangulat parancsolja balról: ki a sértődöttség getthőjének homályából és füledelt légtéréből! E két közporkori institúció, a céhrendszert és a getthót le kell rombolni és ki kell égetni a magyar lelkekből. Felekezetek gyalázása éppen olyan galád politika, mint amilyen utálatos a felekezet patenti-rozott bajvivőjének szerepe. Az egyik abból él, hogy pofoz, a másik abból, hogy pofozzák. Minden politikai irányzatot magasra ki kell emelni a felekezetiés roszdás béklőyből, aki politikust ezt nem érti, keressen olyan foglalkozást, amihez ért: hegyezzen zabol, vagy herjelen malacot. Egyéb gondoktól kell, hogy izson a közélet emberének a feje. Ki kell verekedni a népképviselőt egyetlen fundamentumát: a szabad választást. Enélkül nincs alkotmányos élet, enélkül a kormányzat felelőssége merő fikcióvá válik; a jogérzet meglapul és az erkölcsi motívumok szerepe lejár. Ki kell szabadítani gazdasági életünket a protecionizmus héjjakarmából. A jóvendőhöz kötött reményeinket kire épít-sük, ha a népjellem vállal is meggőbülnek? Az eltkkadtt mezőt fölfrissíti a harmat. Az eltkkadtt nép szellemét eszmék frissítik föl. A politikai élet romantikája, a nemzeti szabadelvűség ez, amelynek köszönhetjük mindazt, amiért élni becses és érdemes. Az egyenlőséget a törvények előtt, az emberszeretetet a büntetőjogban, az önfeláldozást a közjóért, a hazáért, a lelkiismeretnek, a gondolatnak, a szónak föloldozását százados bilincsek alól. Ez az eszme vitte az emberiség lelkét közelebb a kereszténység megváltó igazságaihoz is. És hosszú évekig mégis azt merték hirdetni, hogy az egoizmusnak és barbarizmusnak szennyes folyama, amely piszkos hullámaival végighömpölygött közéletünkön, a szabadelvű elvek forrásából fakadt. Az eszmék kiállottak az elmúlt nyolc év tízröbáját. A tiszta buza csiraképességének nem árt az idő. Elő tehát az ekevasat: mozgassuk meg a talajt, hogy befogadja a polgári önrzet szabad levegőjét és az emberiség meleg nap sugarát. A mag kikél és ha megnő a vetés; a nemzeti szabadelvűség megváltó lelke fog ringatózni a kalásztenger ölen.

nak összerombolása nagy megröbbenést keltett. A rombolást *nemcsak tülő fiatal emberek cselekedeteinek tekintik*, hanem olyan eseményeknek, amely

u. nagy egyházpoltitikai harcokat fog ki-robbantani Franciaországban.

Páris, október 28.

A Wolff-ünnökség jelent: Már a pousi ünnepek kezdete előtt a rendőrségnek el kellett fávaltatnia azokat a falragaszokat, amelyekben Larochele püspöke való hivatkozással tiltakoztak a készülő ünnepek ellen. A leleplezés után a néptömeg elvonult a szobor előtt, amelyet csupán két republikánus gárdista és hat esendő őrközt. Ekkor egy csoport fiatal ember áttörte a esendőri kordont, hogy koszorút helyezzenek el a szobor előtt. Tekintettel erre a magyarázatra, a rendőrség nem lépett föl ellenük.

A fiatal emberek egyike, aki a koszorút vitte, ebből hirtelenl egy kalapást vett elő, amellyel Combes mellszobrát ütött. Az ütés a szobor orrát és állát összezúzta.

Erre a esendőriök egyike a tatesre vetette magát és el akarta fogni, a többi tüntelő azonban közbeugrott. A republikánus gárda egyik tagja, akit a fámádok egészen a szobor talpzatának szorítottak, veszedelmes helyzetbe került és revolverből kétszer a levegőbe, majd a tüntelőkre lőtt, akik közül kettőt eltalált.

Mindkettőt a legközelebbi gyógyszerészterába szállították. Itt az egyik azonnal meghalt. Harmadik letartóztatás történt.

Róma beszédek nélkül ünnepli a fascizmus győzelmének évfordulóját,

csak Mussolini kiáltványa számol be 2800 közmunkáról

„E számok mögött ott van a fascista nép karja, pénze, élete, jóléte“

Róma, október 28.

A Stefani-ünnökség jeleni: A „Marcia su Roma“ hatodik évfordulóját egész Olaszország nagy ünnepekkel ülte meg. Ezekben az ünnepeken ezúttal

semilyen más beszédet nem mondtak, csupán ismertették a fascista rendszer közhasznú, főleg szociális alkotásait.

Rómában Mussolini ünnepelesen megnyitotta a széles műutat, amely a fővárost Ospia mellett összeköti a Földközi-tengerrel, majd a közoktatásiügyi és a tengerészeti miniszterium új palotáit és a planetáriumot avatta föl. A párt főtitkára szemlélet tartott a római milicialegión és fölolvasta

Mussolini üzenetét:

Feketeingerek! Egész Olaszország fascista! A fascista forradalom hatodik esztendőjének végén impozáns munkát és tevékenységet láttok, amely hivatva van arra, hogy századokra tanúsága legyen hitünknek, erőnknek, munkánkunknak.

Kétezernyolcszázkét közmunkába kezdünk, amelyek a tetek, a esendő munka módján hirdetik nagyságát az 1922 októberi vállalkozásnak, amely fölszabadította az olasz népet és új rendszert hozott létre Olaszország és az egész világ szempontjából egyaránt. Az említett közművek így oszlanak meg: 566 utépítés, 337 iskolaépület, 399 vízmű, 65 talajjavítás, 63 tengerészeti munka, 79 egészségügyi intézmény, 371 középület, 860 különféle jellegű nagyobb és számos kisebb jelentőségű építmény. Ez az egyszerű felsorolás elégséges arra, hogy elvágja életfontalat minden céltalan híresztelések határainkon belül és kívül.

E számok mögött ott van a fascista nép karja, pénze, élete, jóléte.

— Feketeingerek! Három eseményt külön ki kell emelnünk: 1. a valutareformot, 2. a nagytanácsról szóló törvényt és 3. az általános talajjavítást. Három fontos mérőföldkő ez rendszerünk hatodik esztendőjének történetében. A lira olyan mértékben biztosítva van, hogy immár nem kell tartania semmiféle fondortól vagy meglepetéstől. A nagytanácsról szóló törvény biztosítja a stabilitást a fascista állam egész idejének tartamára. Az általános talajjavítás földet és kenyeret ad a mai és a jövőendő nemzedék milliónyi olaszainak.

— Feketeingerek! Búszkék vagyunk arra, amit elvégeztünk és fölemelő érzéssel megyünk át a hetedik esztendőbe. Ez az olasz győzelem ünneplésével, a földművesek és frontarcok római gyűlésevel kezdődik.

A hetedik esztendő nagyfotossága eseményeket, gigantikus műveket fog hozni.

„Németország irányában nem adhatjuk föl vaktában zálogainkat!“

— mondotta Poincaré vasárnap beszámolójában

Páris, október 28.

(A Reggel tudósítójától.) Poincaré miniszterelnök vasárnap Caenban programbeszédet mondott a tiszteletre rendezett banketten. Beszédében elején az 1925. évet követő időkben végrehajtott pénzügyi szanalásról számolt be, amely szerinte annál nehezebb volt, mivel nagyon sokan el akarták gáncsolni őt terveinek végrehajtásában.

A pénzügyi szanalás munkája még ma sem fejeződött be,

a nemzeti egységre és összetartásra még mindig szükség van. A szociális reformok terén is rendszeresen és ügyetlen elhamarkodás nélkül kell eljárni. Közöttünk és az ellenünk áskálódók között a kamara alkalmas időpontban dönthet.

A parlament méltóságát mindenki ellen, aki zavart kelt, meg kell óvni, főleg pedig a kommunista forradalmárok ellen.

Bármennyire törekedünk is békére, bizonyos nemzetközi nehézségeket kell elrendezni, amelyek ilyenek nem engedik meg, hogy behunyjuk szemünket. A következő hat hónap alatt előreláthatólag bizonyos nagyfotosságu háború utáni problémák merülnek majd föl. Mi a szerződéseket és diplomáciai megoldásokat lojalis végrehajtását követeljük, senkivel szemben nem lépünk föl mint kérelmezők, de a kívánásokat, amelyeket elénk terjesztenek, hajlandók leszünk meghallgatni.

Németország irányában nem adhatjuk föl vaktában zálogainkat.

Éber Antal: „A főváros közönsége nem bírja már ezt az iramot!“

(A Reggel tudósítójától.) A Garay-téri piac rendezésének ügyében vasárnap délelőtt népgyűlést tartottak. Máté János elnöki megnyitóbeszédben tiltakozott az ellen, hogy a Garay-téri piac helyén a főváros játszóteret létesítsen. Ezután Éber Antal tartott beszédet.

— Nem lehet valakinek az ötlete kedvéért egy régi intézményt egyszerűen megszüntetni — mondotta. — Az ötletpárgások elfelejtik, hogy 1913-ban csak 45 pengő adóterhet esett egy-egy fővárosi polgárra, 1928-ban pedig már 86 pengő a fejenkénti adóterhet. A jövő évre csupán a fővárosi terhek személyenként 18 pengővel fognak emelkedni, ez még a na született esemesőre is vonatkozik. Ezt kellemeg gondolnók azoknak, akik egyre-másra termelik a sok pénzbe kerülő reformterveket. Bármilyen szükség van szociális, kulturális és higiénikus alkotásokra, a főváros közönsége nem bírja már ezt az iramot. En, a ridegszívű kapitalista azt mondand: hajrák meg a polgárságnak a pénzét, hadd fordítsa arra, amire akarja.

Magyar Sportautomobil Bajnokság 1928

Győztese

Szini János

Austro-Daimler

Svábhegyi verseny 1928

A Sportkocsik abszolút győztese

Szini János

Austro-Daimler

Austro-Daimler Konzern magyarországi fiókja:
Budapest VI, Liszt Ferenc-tér 9

Parisien Grill Párisi Kallitka
Paulai Ede-utca 35. sz. Telefon: 988-09

November 1-től

Meller, F. Wagner

bécsi humoristák és

Zamora a csodatáncosnő

Váltóhitelt folyósítunk
dologi fedezetre, autóra, ókszerre, ókszerre, zongorára és egyéb kereskedelmi áruira

Jelzálogkölcsonöket

II. helyre is előnyösen folyósítunk

BANK- ÉS ÁRUFORGALMI VÁLLALAT

Budapest VI, Nádor-utca 3. sz. sz. sz.

Vasárnap automobilkatasztrófa következtében

szörnyethalt Berlin közelében Werner Pitschau, a „Mária nővér“ című film egyik főszereplője, aki csak néhány nappal ezelőtt utazott el Budapestről

Utítársnője, egy berlini nagyiparos leánya, szintén áldozata lett a katasztrófának. Vasárnap Mecklenburgban egy berlini színész nő szintén automobilbalesetnek esett áldozatul

Berlin, október 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Werner Pitschau, az ismert berlini mozisztárs, aki csak a napokban érkezett vissza Budapestről, ma Berlin közelében

automobilbalesetnek esett áldozatul.

A fiatal mozisztárs, aki kitűnő családból származik, Iris Artmann, a kitűnő nevű filmsztárnak társaságában heidelbergi tartózkodott Budapesten, ahol a „Mária nővér“ című film főszerepét játszotta. Pitschau szombaton este automobilkirándulásra hívta meg vasárnapra Hormening nagyiparos Elise nevű leányát, aki ismert és ünnepelt tagja a berlini társaságnak. A fiatal hölgy szülei beleegyezésüket adták a kirándulásra, amire Pitschau kis két-

üléssel sportkocsiján vasárnap reggel megjelent Hormeningék lakása előtt, hogy leányukat a kirándulásra vigye. A délelőtti órákban sürgönyértesítés érkezett a berlini rendőrgazdasághoz, amely szerint

Werner Pitschau Pritzwall és Marienburg között nekivezette autóját egy fának s utítársnőjével együtt szörnyethalt.

Pitschau fejét a fölsímerhetetlenségig szétrombolta a rászakadt gépkocsi. A katasztrófa Berlin művészi körében mély részvényt keltett. Ugyancsak Berlinből jelent a Reggel tudósítója, hogy a mecklenburgi Gerdshagen-birtokon szintén halálos automobilszerencsétlenség történt, amelynek áldozata Harming Vilma ismert berlini színész nő és egy eddig még ismeretlen utítársnő.

A Mária Valéria-telepen zajos tüntetést rendeztek vasárnap az elbocsátott telepörvos mellett és megtámadták a rendőröket

(A Reggel tudósítójától.) A Mária Valéria-telepen vasárnap délután izgalmas tüntetést rendeztek:

a tüntetők ellenszékelték a kivonult rendőröknek is,

akik többeket előállítottak. A tüntetést

Stöckl Rezső dr. elbocsátott telepörvos mellett rendezték.

Stöckl Rezső a múlt évben szerzett orvosi diplomáját. Diákkorában is lajos fiatalember volt. Az elmúlt évben egy liberális orvos helyére nevezték ki a telepre a Társadalombiztosító Intézet orvosává. Félével ezelőtt fölfüggesztették állásától és egyben fölmondták neki. Vasárnap délután néhány száz szze-

gény ember gyűlt Stöckl hőré, aki szónoklatot intézett a tömeghez. A tüntetők zajongani kezdtek és be akarták hatolni a Stöckl utcáján kivézett orvos lakásába. A közelben lévő rendőrök közbeavatkoztak nem volt elegendő, hogy a tüntetőket szétoszlassák, ezért

a főkapitányságról kértek segítséget,

ahonnan autón egy szabasz rendőrt küldtek ki. A lármázó tömeg vezetői közül többen ellenszékelték a rendőrök intézkedésének,

meg is támadták a rendőröket,

mire Theil Adolf 48 éves nyugalmazott tisztbelyegést és Lavin András napszámot előállították a főkapitányságra, ahol az eljárást megindították ellenük.

Lyonban kémkedés miatt letartóztattak egy olasz diplomatát

Páris, október 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Még el sem simulott teljesen a Quai d'Orsay az aktalopási botrány, máris egy másik, súlyosabb természetű afférről szólnak. Ennek

a botránynak a hőse állítólag egy olasz diploma, a lyoni olasz konzulátus egyik tisztviselője.

A lyoni rendőrség súlyos gyanúkok alapján már régebben megfigyelte a szóbanforgó diplomatát és vasárnap in flagranti érte, úgy hogy a nemzetközi jog megsértése nélkül

azonnal letartóztatták

A párisi külügyminisztériumban és a rendőrprefektúra politikai osztályán az illetékesek a legteljesebb hallgatásba burkolóznak. Elismérik, hogy a kínos eset megtörtént, de minden további fölvilágosítást megtagadnak. A párisi olasz nagykövetségén vasárnap délután esek a követség egyik főcál titkárával beszélgetünk, aki szintén nem volt hajlandó nyilatkozni, állítólag azért, mert a követségnek még nincsenek megbízható, pontos adatok a történetről. A letartóztatott olasz diplomatát

Costarini-nak hívják.

Az olasz követségen kapott fölvilágosítás szerint Costarini hivatalnoká ugyan a lyoni konzulátusnak, de mint diplomata nem volt akkre-

dítálva a francia kormány részéről.

A letartóztatás állítólag kémkedés miatt történt

és Costarini-val együtt letartóztatták sógorát, egy francia mérnököt, aki a touloni arzenálnak volt alkalmazottja. Costarini és sógora állítólag a francia haditengerészet és aviatika titkait juttatta volna egy idegen hatalom kezére, amely alatt természetesen Olaszország értenőd. Az olasz diplomatát és sógorát még vasárnap éjjel átszállították Párisba és megbízható hírek szerint ebben az ügyben további letartóztatások várhatók.

Svájc vasárnap a legnagyobb csöndben és nyugalomban választotta meg képviselőit

Basel, október 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A vasárnap este 9 óráig beérkezett jelentések szerint a kantonválasztás és nemzeti tanács választások az egész országban a legnagyobb nyugalomban folytak.

A szavazóknak mintegy 75%-a már leadta szavazatát. Választáson 44 tagot a kantonválasztásba, vagyis kantononként kettőt és 128 tagot a nemzeti tanácsba, Estig nagyon kevés körzetből érkezett jelentés ezek mind azt mutatják, hogy

a pártok eddigi számarányában nem várható eltolódás.

Egy öngyilkosjelöltön egymásután ment keresztül egy taxi és egy magánautó, amelynek nincs gazdája

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapra virradó éjszaka a Kerpesi-úton öngyilkossági szándékkal egy autótaxi elé vetette magát Krenmeister József munkás. Az autótaxi sofőrje a gázolás után azonnal rendőrt hívott és mivel ekkor tünt föl egy közlekedő nagy autó reflektora, mindketten integetni kezdtek az autónak, hogy álljon meg. Az autó azonban ügyet sem vett a figyelmeztetésre, a rendőr és a taxifőnök csak az utolsó pillanatban tudtak elugrani előle.

Krenmeister Józsefen pedig, aki eszméletlenül feküdt az utfeften, ez az autó is keresztülment.

Egy-kétszáz lépéssnyire az autó megállott, két utas ugrott ki belőle, akik azonnal elszaladtak. Amire a rendőr odaért, csak egy embert talált a volan mellett, aki elmondotta, hogy ő autószerelő, a kocsivezetéshez csak keveset ért, ezért nem tudott a rendőr figyelmeztetésére megállni. Előadta, hogy az a két ember, aki az autóból kiszállva elszaladt: az autó sofőrje és a barátja, akikkel ő egy kocsmában ismerkedett meg, de nevüket nem tudja. A rendőrség most

várja, hogy az autóért, amelynek száma Bp. 21-348, jelentkeznek a tulajdonosa

Krenmeister Józsefet, aki a két gázolás következtében igen súlyos sérüléseket szenvedett, a Rókusba szállították.

Házasulandó

urak figyelmét felhívjuk látványos urikelengye kirakatunkra. Szerdáig kiállítva!

SPIRA és BÉREGI

Kossuth Lajos-utca 15. szám

Zongorák, pianinók

legjobbak legolcsóbbak legkönnyebb feltételekkel

Reményinél

Budapest VI, Király-utca 58-60. szám

Óvakodjunk hasonló nevű gyártmányu utánzatoktól!

Kályháinknak nincs Schamott-betéteje, hanem

szabad, hőtűző Clarence-vasból készülnék!

AMERICAN HEATING

BUDAPEST VI, Andrassy-út 17. Telefon: Aut. 275-87.

Jelenkor legjobb folytonégu kályhája! Egy kályha fűd az egész lakást! Budapestben csak kizárólag fenti cím alatt kapható.

ANDRÁSSY PENSIO

VI, Andrassy-út 21, I. em. Lift. T. 900-21

Előkelően, teljesen újonnan berendezett elsőrangú családi otthon. Saját központi fűtés. Folyóvíz. Gyönyörű télkert. Impozáns ebédlő. Társalgó

Elsőrendű konyha. Mérsékelt árak

Ebéd- és vacsorabérlet házon kívül is

Átmeneti és télikabátok

WIDDER férfitiszorító

IV, Városház-u. 20. Telefon: Automata 980-20

„A magyar irodalomnak és művészetnek is meg kell mondania, hogy mi fáj neki, mennyire vérzik és mit jelent a magyar nemzetnek!”

— mondotta Klebelsberg kultuszminiszter vasárnap az irodalmi és művészeti kongresszus megnyitásán

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 11 órakor nyitották meg a fővárosi Vigadó nagytermében a magyar irodalmi és művészeti kongresszust. **Ugron Gábor**, a kongresszus elnöke fölkeríté **Klebelsberg** kultuszminisztert, hogy a kormányzó megbízásából nyissa meg a kongresszust.

Klebelsberg miniszter

„Hány bevezető szó után rátért a kongresszus és a magyar művészet céljaira és földadataira:

— Fél akarom hívni a kongresszus figyelmét — mondotta — a nemzeti gondolat fokozott hangsúlyozásának szükségességére. Szükségünk van a nemzeti gondolat fokozottabb ápolására, hogy összhangban maradjon a magyar irodalom és művészet a magyar nemzet mostani mentalitásával. A nemzet, amikor 1920-ban az általános, titkos választójog alapján megnyitkozott, *deavante a forradalom* visszahatásként a radikális internacionalizmussal szemben,

még sokkal inkább a nacionalista alapra helyezkedett.

Mi nem lettünk internacionalistákká és kozmopolitákká, hanem még inkább magyarok lettünk. Azért a magyar művészet és irodalom is csak akkor kapcsolódhatik be a magyar nemzeti életbe, ha *felfogásban, működésében, színhelyén és tárgykapcsolásában eleget tud tenni a magyar nemzet nagy sorsforgatóinak a nemzeti szépség iránt*. A magyar szellemi élet képviselői sorakozzanak föl a magyar kultúra védelmének hadseregében. Az utóbbi időben mindgyakrabban hallottuk, hogy a nagybanok, biztosító társulatok, nagy gyárak és a nagybirtokok vezetői fölszólatok és sokallották azokat a kiadásokat, amelyekkel a magyar állam a művelődést segíteni igyekszik. És valóban, a politikai életben minden keményebb ügyek és érdekesoroknál megvan a teljes jogú arra, hogy a maga érdekét képviselje. De ahogyan ezeknek a gazdasági érdekképviseleteknek:

a magyar irodalomnak és művészetnek is meg kell mondania, hogy mi fáj neki, mennyire vérzik és mit jelent az ő működése a magyar nemzetnek.

Készséggel elismerem, hogy a nagy gazdasági üzemek nélkül nem prosperálhat az ország, de nem virulhat Magyarország az irodalom, a tudomány és a művészet nélkül. Ezt elmondani az önk beviselése.

Ha egyfelől fölörakoznak a gazdasági érdekképviseletek, másfelől mi is tanusított tesztünk a magyar iskola, tudomány és művészet mellett.

De egyik esoprtanak sünes joga arra, hogy a maga fölfogását úgy állítsa oda, mint a nemzet közvéleményét. A verdiktet a nemzet mondja ki. Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar nemzet, amely már annyit áldozott a történelem folyamán, most is meg fog bennünk érteni.

Rákosi Jenő

üdvözölte ezután a kongresszust.

— Azt mondják, aki a világ útjait rojja, annak van mondanivalója. Azt hiszem, nagyobb utazós, mint egy hosszú élet, egyáltalán nincsen. Nagy sor itt beszélni, mert itt fölvonulna látom a magyar kultúra harcainak valamennyi fegyvernemét. Annyi balsors után, ami ezt az országot érte, láttuk, hogy a legidősebb foglalkozási ügyek sem jöttek ki megelégedéssel ebből a katasztrófából, amely a nemzetet érte. Eszembe jut az a történet, amikor az apa egy köteg vesszőt adott oda gyerekeinek, hogy törjék szét. A mi helyzetünk éppen fordítottja ennek:

mi vagyunk a szétfűrt, szétdobált vessző, amelyeket egybe kell fogni, hogy dolgozhassunk a nemzet jövőjéért.

A főváros nevében

Sípócz Jenő

polgármester szólott:

— Az elhangzott beszédekből kicsendült azt a gondolat, hogy vajjon az ország mai szomorú helyzetét tovább tudjuk-e fejleszteni a magyar kultúrát és meg tudjuk-e védeni a tartományi azt, ami már a miénk? Ettől az aggodalomtól én is át vagyok hatva. De az elhangzott beszédek mégis a bizalom és remény hangján szóltak. A kétségbe-

Százezer iparos vasárnap megalakította az Országos Kézműves Testületet,

amely gróf Hadik Jánost választotta meg elnökévé

Hadikot, mint a magyar iparosság vezérét, tomboló lelkesedéssel ünnepelték

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt ötvenöt több iparos jelent meg száz ipartestület és tizenöt szabadszervezet képviselőiben az Országos Kézműves Testület alakuló ülésén. **Beeszy Antal** megnyitóbeszédében azt fejtegette, hogy az iparosság eddig az ipartestületek Országos Szövetségének magatartásán hiúsult meg, mert ez a szövetség még a tárgyalások alatt olyan körleveleket küldött szét, amelyekben tiltakozott az Országos Kézműves Testület megalakítása ellen. Ezután

a közgyűlés egyhangulag kimondta az Országos Kézműves Testület megalakítását, amelyhez egy-két kivétellel valamennyi budapesti és minden jelentősebb vidéki ipartestület, továbbá tizenöt szakmai szabadszervezet csatlakozott, ugy, hogy

a kézművestestületben eddig százezernél több iparos tömörült.

Az alapszabályok elfogadása után a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel elbűkké választotta **Hadik János** grófot, akit *Vajjassy* debreceni ipartestületi elnök vezetésével küldöttség hívott meg a közgyűlésre.

Hadik János,

akit a közgyűlés közönséges belépésekor hosszantartó meleg ünnepélyben részesített, ezután székfoglaló beszédet mondott.

— A Kézművestestület elnöki tiszte nem lehet tartalmatlan szincsurka! — kezdte. — Téves az a fölfogás, hogy a technika fejlődésével párhuzamosan a kézművesipar jelentősége csökkenne. Németországban az üzemi mechanizálás nyomán egyenesen fokozódik a kisipar jelentősége. A hámszázéves magyar kézművesiparos munkájának jelentőségét mindenki elismeri, ez a mindig megbízható osztály mégsem foglalja el a nemzet életében az őt megfelelő pozíciót. Ennek oka a szervezettség hiányában van és szomorú, hogy

a szervezkedés ügyét sokan demagógiára és egyéni érvényesítésük eszközeül használták föl.

Az Országos Kézműves Testület jelentőségét a nagyszámú csatlakozás máris igazolja, ezt **Herrmann** kereskedelemügyi miniszter is méltányolni fogja, mert

a kézművesiparosság súlyos helyzetében a gazdasági, szociális és kulturális problémák egész sorának megoldását várja.

A megoldandó problémák közt első helyen a hitelkérdés megoldása áll. A mai négymilliós hitelkeretet legalább tíze kell kiterjeszteni. Szükség van továbbá a szövetkezeti hálózat kiépítésére; míg Németországban az össziparosságnak több mint negyven százaléka van szövetkezetekbe tömörítve, nálunk még egytizede sünes.

A közszállítások terén régi sörélméi vannak a kézművesiparosságnak.

A közmunkából nem kapnak részt számarányuknak megfelelően és ezenkívül olyan vállalkozókkal is versenyezniük kell, akik nem szakiparosokkal,

esésre nincs ok, hiszen hányszor akarták ebből a nemzetből kiűlni a maga sajátos nemzeti vonásait.

Preszly Elemér,

Pest vármegye főispánja állott föl ezután szóvalásra:

— Büszké vagyunk írónkra és művészeinkre, de kevés érzékünk van aziránt, hogy miből éljenek ezek az írók és művészek.

Büszké vagyunk a külföldi kiállítások sikereire, büszké a magyar írók és művészek külföldi elismeréseire, azonban *amagyalog és ársadalmilag nem sietünk támogatásukra*. A kulturfőlnyét csak akkor valósítottuk meg, ha *elteszteltük a tömegek között a kultúra áldását*. Ha ez bekövetkezik, nem lesznek anyagi gondjait a magyar írónak és művészeknek. *Hidat kell építeni Budapest és a vidék között*. Budapest segítségével erősíteni kell a kultúrának a vidéket.

Ugron Gábor elnöki bejelentései után **Rákosi Jenő** rekesztette be a kongresszus megnyitását.

hanem női és gyermekmunkáiról dolgoznak. Sürgős orvoslásra szorultak az

adósértelek

is. A kisipari kivétel terén is nagy föladataink vannak. A szociális problémák közül a *kisiparosok* anyagi ellátásánál úgy áll elterében. A *kézművesipartestületek* nem szabad csupán aktívait illető hivatalkán lennie, hanem gyűkészen kell hozzáfognia az iparosság bajainak orvoslásához.

Hadik János gróf végül kijelentette, hogy az iparosság a külön kézműveskarának fölléteit nem tudja födözni, ugy, hogy helyesebb volna, ha a meglerő kereskedelmi és iparkamarákon belül szerveznék külön kézműveszakosztályt, **Hadik** grótot elnöki programbeszéde után, amelyet gyakran szakítottak meg a teliszégyilvánítások, a közgyűlés percekig ünnepelte.

„A 10-ik utca“

a címe **Várkonyi Mihály** új filmjének, amely igazán kalandortörténetet mutat be. A *Ph. Arcum*: nem az 5. Arcum! Nem az elkelő newyorki gazdag palotautócaja, hanem épp ellenkezően, szerény, kispolgári exisztenciák és kopott, kezdő szerencselorogók húzódnak meg benne... **Várkonyi Mihály**, aki a 10. utca egy butorozott házában lakik, hátragyűmöl — de szorgalmas és becsületes. Nem úgy lakótárs, **Josef Schildkraut**, aki rossz útra tévedt ember; betörő... Mindeketlen házasszonyok lényegül, a szép, aranyoskék **Phyllis Haver** szeretik (aki az *„Elsodort Ember“* demanszerepében aratot nálunk nagy sikert) s akik végül, természetesen, a vakonszeres **Várkonyi** hádiát meg... A newyorki dsingel ezt az igazán történetét esüförtöktől mutatja be a *Palace a népszerű Rin-Tin-Tin* legújabb rajjátékával és egy kacagató *Ferkó-burleszkkel* együtt.

SKODA HISPANO-SUIZA

6 hengeres, 25/100 HP-s LUXUSKOSCIK

Laurin és Klement Rt. Budapest VI, Andrassy-ut 10. • Tel. 208-14

Musica ri Royal-épület VII, Erzsébet-körút 49
Angol szerkezetű zongorái és pianói árban és kivitelben páratlanok!
Grotrian - Steinweg vezérképviselete
Javítás Kélcsonzés Hangolás

Amerika legelső európai típusu könnyű kocsija

WHIPPET

Eredetileg bevált modern konstrukció és nem kísérlet!
Minden típus raktárról azonnal szállítható!

Ára nem áll arányban értékével. Ezt örömmel tanusítják a megelégedett tulajdonosok százezrei

Touring (nyitott)	P 6.350	Csukott Coach	P 7.520
Roadster (sport)	P 6.650	Sedan de Luxe (4 ajtós, csukott)	P 7.960
Coupé (sport)	P 7.830		

Csak 5% luxusadó! Főlerakat: Csak 5% luxusadó!
Andrassy-ut 34. szám. Telefon: Aut. 288-34

ADMIRAL
Az előkelő világ táncszalonja
Magyar-utca 5 Tel: Aut. 851-26

Az egész parlamenti baloldal várja és sürgeti a governmentális polgári ellenzék frontjának megalakítását

Nagy Emil, Sándor Pál, Horváth Mihály, Strauss István és Kun Béla nyilatkozatai

(A Reggel tudósítójától.) A független nemzeti demokrata párt parlamenti képviselőinek főszoftalában és a nemzeti szabadelvű csoport megalakításában a politikai körök

döntő lépést látnak az egységes és governmentális polgári ellenzéki front megteremtése felé.

Az erre vonatkozó tárgyalások már a jövő héten megkezdődnek és előrelátható eredményességük fordulópontot jelenthet a magyar politikai életben. A Reggel vasárnap beszélt a polgári ellenzék több vezető tagjával és a kapott válaszokat, amelyek

kívétel nélkül az egységes ellenzéki front megteremtésének szükségességét

hirdetik, itt adjuk:

Nagy Emil:

— Elérkezett a cselekvés ideje. Jövő héten megindul a fővárosi mandátumokat meghosszabbító és a hárszabályrevíziós vita, amelynek során

össze kell kövieselődnia a governmentális polgári ellenzék egységes frontjának.

Vagy, vagy! Ennek a kérdésnek el kell dölnie. Most már nem beszélni kell, hanem cselekedni.

Sándor Pál:

— En nem kívánok az elmúlt idők eseményei fölött bírálatot gyakorolni, előttem csak egy szempont lehet, hogy a demokratikus elvekért, Magyarországot nagyparti nézeti szabadelvűségért folytatott küzdelem minél szélesebb rétegekre terjedjen ki és úgy biztosítsa a sikert. Olyan nagy feladatok előtt állunk, hogy hátterbe kell szorítani egyénnek, érzelmi szempontoknak és kis pártállás érdekeknek is. Hítem szerint a közvélemény hamarosan meg fog győződni a bekövetkező eseményekből és parlamenti harc intenzív voltából, hogy

lépésünk helyes és helyes volt.

Természetesen én az adott helyzetben vagyok, aki voltam, eddig is Rassy barátom politikai irányítását tartottam helyesnek, governmentálisnak és célravezetőnek, — a szombati nap után ebben még inkább megerősödtem.

Horváth Mihály:

— Mi már foglalkoztunk ezzel a kérdéssel és kijelentettem.

örömmel veszek részt olyan ellenzéki alakulatban, amely a szabadságjogok visszaszerzését, a közelet megírtítását, az állami takarékoságot és az adókönyvtéseket tüzi ki legközelebbi céljait.

Meg vagyok győződve arról, hogy a demokrata párt parlamenti képviselőinek főszoftalása azt az új alakulást meg fogja könnyíteni.

A nemzeti szabadelvű csoport kétségtelemül nagy vonzóerővel fog bírni

és a polgári ellenzék több tagját fogja esz-lakozásra készíteni. Véleményem szerint az egységes ellenzéki frontra föltétlenül szükség van és rövidesen, mielőlt a képviselőház újból összeül, meg is fogjuk csinálni.

Strauss István:

— A szabadelvű csoport megalakításában Rassy nagy politikai szervezőképességének

megnyilvánulását látom.

Az egységes ellenzéki front megteremtése parlamenti életünkben föltétlenül szükséges.

mind a kormány, mind az ellenzék érdekében. A kritikát hatékonyan gyakorló, governmentális ellenzéki pártba van szükség és föltétlenül bízom abban, hogy Rassy e föltörést el is tudja érni, mert politikai érzelme, önmérséklete, nagy tehetsége és készütsége egyenesen erre predestinálja őt.

Kun Béla:

— Az egységes ellenzéki front megalakulását az ország érdekében való tartom. Erős ellenzéki bázisra van szükség, mert hiszen ma már nyilvánvaló, hogy a kormánynak a magángazdaság szándására és a teljes konszolidációra vonatkozó ígéretei személyvesztés voltak.

Gazdasági életünk valósággal siralomházi állapotban van és javulást ma már csak a kormányzati rendszer megbuktatásától várhatunk.

Olyan rendszerre, olyan kormányra van most már szükség, amely berállja a mai kormány ígéreteit, a némes tradíciókhoz ragaszkodva, szabadabb lefogó teremti. Utat kell végre hagyni a legfőbb alkotmányos tényező, a nem-akarati érvényesítésére és a nagykanizsai tapasztalat alapján meg vagyok győződve arról, hogy

csak föltiszta választás is elegendő a kormány vereségéhez.

A lakosság ugyanis most már a legvégsőkig el van keseredve, válságba került az ipar és a kereskedelem, amelyek nincs fölvévo közönsége. Ami konszolidáció van, az sem a kormánynak, hanem a szinte kibírhatatlan terhek alatt roskadozó Névtelen Adófizetőnek az érdeme.

A dolgozó kisembereket kell végre fölkarolni, urrá tenni minden vonalon a demokráciát, meg kell teremteni a tiszta közéletet és az állami kiadások terén való legszigorubb takarékoságot.

E célok megvalósítása érdekében szükség van a titkos választójogra, a parlamentben pedig erős és egységes ellenzéki frontra. Az egységes ellenzéki front megalakítását helyeslem, föltétlenül sürgősnek és szükségesnek tartom és meg vagyok győződve arról, hogy

a szabadelvű csoport megalakítása ezt az új alakulást elő fogja segíteni.

Most már csak az a fontos, hogy minél kevessebb beszéljünk, de minél többet cselekedjünk.

Heifetz vasárnapi hangversenyén nagy sikert aratott

(A Reggel tudósítójától.) Az amerikai hangversenyélet koronázatlan fejedelme,

Jascha Heifetz

ismét megjelent Budapesten, ahol a közönség már évekkal ezelőtt kegyeibe fogadta. Heifetz minden föllépése társadalmi esemény és a Vigadó nagytermet megtöltő közönség a zenei és színi világ kitünőségeiből, továbbá a születési és pénzarisztokrácia legjavából rekrutálódott. A művész utolsó itljárta óta mítsen vesztett tónusának érzelki varázsból. *Ó ma is a tükörfényes hegedűhang Rafaelje.* Képzeltének kék egén boldogító szívárványként szánt végig vonója és elhessegeti a felhőtornyosulást: *elkerülti a tragikum vagy pesszimizmus komor szikláit.* Nem mintha félne tőlük, de érzi, hogy utja virágos berkek felé vezet és ezért tisztos

távolságban megállva, hajlik meg egy Brahms vagy Bach előtt. Tudja, mivel tartozik szellemüknek, de azt is, hogy *menyíjvel maradna adósuk, ha jobban megközelítené őket.* Annál tökéletesebben és maradéktalanabul oldódott föl a műsor második részében, ahol egy *fontaine lumineuse pezsgő hangulatában kifoghatatlan bájjal és kecsességgel interpretálta*

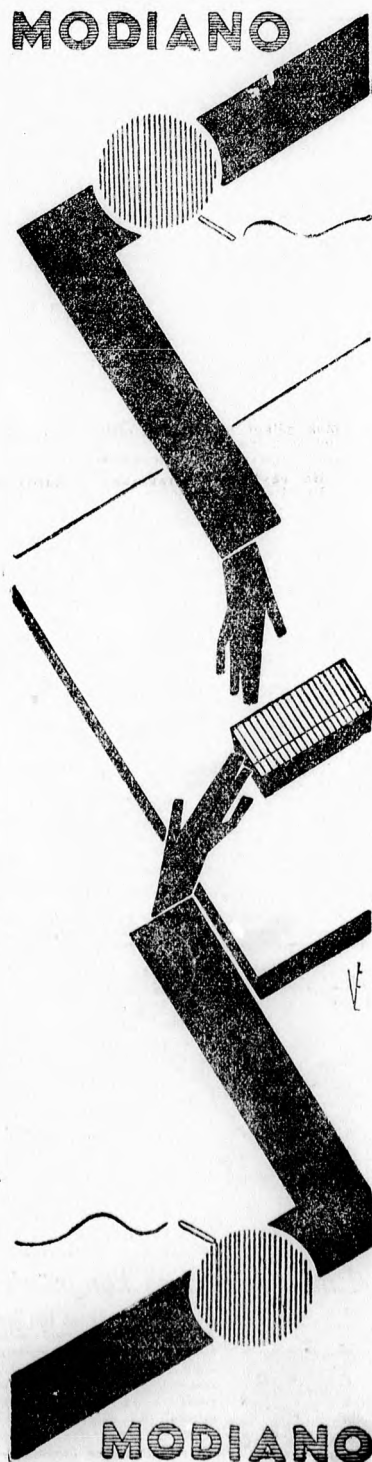
Ravel, Gaubert, de Falla, Wieniawszky virtuóz darabjait, továbbá kitünő kísérője, Achron Izidor zongoraművész átíratait. A közönség különösen a műsor második részében *viharosan ünnepelte Heifetzet*, aki számos ráadással köszönte meg a tetszésnyilvánítást. (V. M.)

Haldoklik a marseillei tömeggyilkos

Páris, október 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Rey, a marseillei asszonygyilkos tudvalevően hetek óta éhségstrájkot tart. Szervezte már a följékony táplálékra sem reagál, úgy, hogy haldla minden órában bekövetkezhetik.

MODIANO

MODIANO

ROYAL PÁLMA TEREM

(A ROYAL NAGYSZALLODÁBAN)

folyó év november hó 1-én, csütörtökön este

MEGNYILIK

Eredeti amerikai Jazz- és tangó-zenekar
Minden délután 5 órai tea a téllkertben

Tánc!

American bar

Tánc!

„Tökéletes házasság” elfogyott!

Van de Velde professzor világhírű könyve négy hét alatt kelt el. Új kiadása most van sájtó alatt. A rövidek nagy tömege miatt ezúton értesítünk t. vevőmet, hogy a mű beszállítása nyolc napon belül megtörténik, a rendelések beérkezése sorrendjében. Tisztelettel vevőim szives ürelmét kérve, vagyok teljes tisztelettel Rassyai Károly könyv- és zeneműkiadó, Budapest, IV. Múzeum-körút 15.

Vasárnap ismét letartóztatták Fazekas Endre ügyvédet, akit a Nagy István-ügyben nemrég helyeztek szabadlábra

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Fazekas Endre ügyvédet, aki csak a nyáron szabadult ki a vizsgálati fogságból, ahová a Nagy István-ügy miatt került.

vasárnap már egy újabb ügy miatt újból letartóztatták.

Az előkelő és vagyonos családból származó fővárosi ügyvédből, miután szabadlábra helyezték — azzal az indoklással, hogy várható büntetését a tizhónapos vizsgálati fogsággal elcsenvedte és így szökésétől nem kell tartani —, keltetői részére, szótlan zárkóztató ágyrájára lett. A felesége két kis fiával hazaköltözött az édesanyjához, mert Hieronymi-utti villakakusaiat lepecsételték és hogy a pohár esordultig teljen, az idősebbik fiúcska, onig édesapja a vizsgálati fogságban volt, meghalt a járványkórházban. A szerencsétlen megéledett, lejtőre jutott ember vasárnap

esalással és okirathamisítással vádoltan került az ügyészségre, a Nagy István-ügy-től függetlenül.

Dr. Fazekas Endre ugyanis még a nyáron

társult egy Horthy Miklós-utí textilkereskedelmi részvénytársasággal, amelynek neve alatt különböző cégeknek nagyobb mennyiségű árut vásárolt hitelbe; az árut átvételük után elzálogosította és az értük kapott pénzt a saját céljaira fordította. A följelentés szerint dr. Fazekas Endre váltókra is ráhamisította a részvénytársaság tényleges tulajdonosának a nevét. Majd egyik jóhiszemű közös ismerősükkel beajánlatta a részvénytársaságnál egyik barátját, aki megbízást is kapott a vállalat-tól különböző követelések behajtására és váltó-ügylek rendezésére. Fazekas ezt az ismerősét ügyvédül hozta a vállalathoz, de az illetőtől kiderült, hogy nem is ügyvéd, hanem csak ügyvédjelölt, a neve szintén sokat szerepelt a Nagy István-ügyben. A vizsgálóbíró a fölmerült súlyos gyanúkok és adatok alapján elrendelte dr. Fazekas Endre előállítását. A detektív albsérletű lakásán találta meg az ügyvédet és a vizsgálóbíró elé vezette. A vizsgálóbíró elrendelte dr. Fazekas Endre letartóztatását, egyben megindította a vizsgálatot az ügyvédjelölt ellen is.

Állami autóval és állami sofförrel ment vadászatra vasárnap egy budafoki társaság, amelyet Érd és Tárnok között autó-szerencsétlenséget ért

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel Érd és Tárnok között könnyen végzetessé válható autószerencsétlenség ért egy budafoki vadász-társaságot. A társaság tagjai a következők voltak: Tóth Jenő, a budafoki állami borpinceszeti pincemesteri tanfolyamának vezetője, Fischer Gusztáv és Krész Károly, a Budafoki Polgári Bank igazgatója és főtitkárja, Reiber Lőrinc építész és Kollay János, a budafoki villamosművek igazgatója. A társaság vadászterületre Tárnok község határában terül el.

A szokásos vadászatra a társaság vasárnap reggel a budafoki állami borpinceszeti teherautóján indult el.

Tárnok felé. Az autóra fölvettek három hajtógyceret is. Az Érd és Tárnok közötti országúton a vezető teherautót egy személyautó megakartta elől és eközben a személyautó hátsó keréke elkapta a teherautó első keréket, amire a vadász-társaság autója az árokba fordult, míg a személyautó továbbfutott. A fölborult gépkocsi-tól valamennyien kiszáradtak.

A sofför, Payer József láb- és kartörést szenvedett s megcsúszott a vadász-társaság tagjai is.

A környékbeliek értesítették a budafoki mentőket, akik megállapították, hogy a leg súlyosabb sérülést a vezető szenvedte, míg a vadász-társaság tagjainak sérülése csak jelentéktelen. A hajtógycerek, akik szintén kibuktak a kocsiból, teljesen épségben maradtak. A mentők Tóth Jenőt és Reiber Lőrincet budafoki lakásukra szállították, Payer József soffört pedig behozták Budapestre az Úszóküldi munkáskórházba. A kocsit súlyosra megrongálódott. A balesettel kapcsolatban denk fölmentést kelt Budafokon, hogy az autó az állami pincemesteri tanfolyam autója, tehát

a vadász-társaság állami autón ment a vadászatra

és a kocsit a tanfolyam sofförjével, vagyis állami alkalmazottal vezette.

Több ezer pengőt loptak egy orvostól és a gyanúsított leugrott az emeletről.

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Ungár Sándor, orvos vasárnap följelentést tett a rendőrségen, hogy szekrényéből

több ezer pengőt elloptak.

Detektívek mentek ki az Andrássy-ut 20. szám alatti lakására és a gyanúkok alapján a szobaleányt fogták ratálóra. A szobaleány hirtelen kiszaladt az erkélyre és

leugrott a második emeletről.

Több súlyos zúrodást és kartörést szenvedett.

Beszélgetés a mesebeli színésznővel...

Se autója, se villája, se kincsei — s még csak sztár sem akar lenni, pedig sikere van!

(A Reggel munkatársától.) Pesti színpadokon idetova tíz éve játszik egy fiatal színésznő. Dramában, vígjátékokban, operetiben, — a neve Tóth Bóna. A „Szabó Juci”-ban százánál többször játszotta Juci mellett Micit, a másik női főszerepet. Elfelejtették. Legutóljára a „Danton”-ban játszott egy rózaszínhalóingés kis nő, esordult szívvel, meghatóan, az egész sajtó megdicsérte érte. Kicsúradták. A „Jazzsinget”-ben az operetténekesnő játszta, szeliden, finoman, valami különös gyöngyszínű fényt kap tőle a szerep... A harmadik fölvonásban van egy jelenet, amikor megtudja, hogy a fia édesapja meghalt. A szekrény mellett áll, így telefonál. Ahogy a nemvárt hírre alig két centiméternyi távolságot a szekrénynek esik — mintha ő maga halna meg ott a színpadon —, az színeharmarkolán szép és drámai. Nagy sikere van Tóth Bónának a „Jazzénekes” nagy ensemble-jában is, ezt akartuk róla megírni; el sem hiszi, hogy az „névtelen színésznő” véleményére kíváncsiak vagyunk... Hogy mit is érez tulajdonképpen, amikor most, tíz év után ily melegen elismerik...

Igy felel:
— Nem rajtam mulik, nem is mullott rajtam sohasem, hogy most, tíz év után sem vagyok még az, akinek lennem kellene. Engem a „Nagyszépség asszony láncosa” című darab második fölvonásából

a mentők vittek el a színpadról,

mert negyvenfokos lázzal is játszottam s egy félóra rá már a műtáasztalon feküdtem... En mindíg egész lelkesen, egész szívből csinálom azt, amit reám bízunk, — s hogy mégsem vagyok ott, ahol talán lehetnék, hogy ennek mi az oka? Nem tudom. Talán pec. Rendelítés... Pedig nagyjából sem vagyok, sem szerep, sem gázi tekintetben.

én sztár sem akarok lenni, csak azt nem akarom, hogy betolakodónak

Egy húszfilléresért még soha nem kapott ilyen ellenértéket!

Hogyan készíthetők el és díszíthetők otthon az összes cukrászsütemények, mignonok és torták?

„A mi süteményes könyvünk”, a kitűnő Vánca-könyv, 162 képpel magyarázva 130 nagyszerű cukrászsütemény elkészítésére és szakszerű díszítésére tanít meg minden háziasszonyt. Ez az igazán érthető, kiváló csodás könyv beszerezhető minden fűszerüzletben és szobakézelben. Kértelevelje mindent! „A mi süteményes könyvünk”-et.

tanítanak ezen a pályán, amelyre annyi hittel léptem...

— Mit szeretne játszani?

— Nem vagyok valóságos: mindent szeretnék játszani, nekem nincsenek primadonna-allűrjeim, nem voltak és nem is lesznek, mert nagyon fűnt lenni és ismét lenni sem jó. — Tudom én azt. En nem vagyok nagyképű, sem önlútt, hogy azt mondjam, hogy ezt vagy azt szeretném eljátszani. Mindent eljátszom, csak adjanak néha — jó szerepet is...

— Van tehát valamije, ami kárpótolja ezért a szerénységért?

— Hogyan?

— Van autója?

— Nincs.

— Van ókszere, briliánsa?

— Nincs!

— Pénze, telke, villája, bérpalotája?

— Nincs!

— Hát mi je van akkor, szegény kis szöke színésznő?

— Semmiim sines, csak nagy hitem, hogy talán mégis — boldog színésznő lehetek. Egyelőre ugyan nem nagyon sikerül... De én boldog és hálás vagyok a legkisebb örömeim is, amit ez a pálya nyújt s szívesen várok és szenvedek is remélek érte továbbra is...

Ime, a mesebeli színésznő. Aki nem akar sztár lenni, nincs autója, villája, nincsenek briliánsai. Egy kis szerepet akar csupán, egy jó kis szerepet, hogy boldog lehessen... Annyal, nem? (e.)

Még csak 3 napig!

IV. Múzeum-körút 31. sz. a. II.óközelem

megszűnik.

Női cipők minden színben . . . P 14.⁰⁰

Férfi boxcipők, minden nagyság P 18.⁰⁰

REINHARDT

cipőárúháza 1928 novemberétől csak itt: VII, István-ut 26

Fehérbutorok Konyhák Előszobák Különleges leányzószobák Fehér hálószobák

kizárólag elsőrangú minőségben HAVAS asztalasztárnél, Semmelweis-u. 968 Rózsa-u. 20. Tel. J. 879-34. Fizetési kedvezmény

ZÁLOGCÉDULÁKAT briliáns-ókszereket s bárkinélragábbban vesz

Singer IV, Egyetem-utca **11.** Egyetem-tér sarkán

Neumann Berta és Társa Budapest V, Dorottya-utca 3. I. emelet jobbra Ujnan megnyílt üzletében

sport- és kész ruhák (csőrtyi-, délutáni ruhák, csőzümök, köpenyek)

Intányos árakon kaphatók ugy fölötték, mint serdülő leányok részére.

Megkezdődtek a beiratkozások a városligeti műjégpályán

az egyleti csarnokban délelőtt 9 órától 1 óráig, délután 3 órától 6 óráig, vasárnap délelőtt 9-től 1-ig

Többmilliárdos lopással vádolták meg Budapest egyik legelőkelőbb műgyűjtőjének özvegyét

400.000 pengő kárösszeg miatt már el is rendelték az özvegy vagyonára a bűnügyi zárlatot, a vádtanács azonban meg- állapította, hogy a vád alaptalan

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti büntetőbírószék a napokban zárta le egy különös ügy aktáját, amely ügy mögött az utóbbi évtized talán egyik legérdekesebb regénye buzdul meg. A regényes ügy főszereplőjét,

400.000 pengő kárösszeg erejéig az özvegy ellen bűnügyi zárlatot kértek, amit a vizsgálóbíró el is rendelt.

Zár alá vették az özvegy minden vagyonát, azt is, amit férje még életében ajánlkozott neki s arra sem gondoltak, hogy most már miből

fog megélni. A zárlat elrendelése ellen az özvegy ügyvédje, dr. Bedő Mór utján föllebezést adott be, amely a vádtanács elé került. Az örökösöket dr. Salusinszky Gyula ügyvéd képviselte. A vádtanács hosszú vizsgálat alá vette az egész ügyet, közben különböző dolgok megállapítására utasította a vizsgálóbíró s végül majdnem egyheli tanácskozás után szombaton hirdette ki határozatát, amely szerint a vizsgálóbírói vézést megcáfolta.

a zárlatot föloldja, mert a vád alaptalan.

márpedig zárlatot csak az ellen lehet elrendelni, aki valamely bünteselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható. Ezzel a nagy andélet ért véget az a kínos háborúsg, amely Budapest egyik legismertebb és legzdrágább emberének szinte fantasztikus hagyatéka körül keletkezett.

Budapest egyik duszagzad emberének és legismertebb műgyűjtőjének özvegyét többmilliárdos lopással vádolták meg

az elhunyt férfi unokaöccsével és a megvádolt orriasszony csak keszveses küzdelem után kapott most végül elökölő elgételt. Harmine évvel ezelött kezdődött a regény: az ügyvéd beleszeretett egy szép, de szegény postai leányba. A férfi esaládi körülményei miatt nem köthettek házasságot, azonban mint házastársak oly ideális viszonyban éltek, hogy a nőt mindenki a férfi feleségének tekintette, a legexkluzívabb társasági hölgyek tartották vele benső barátságot. Ezt a harmonikus szép életet — amelyet a férfi vagyoná anyagilag is gondtalanlana tett — harmine évig misem zavarta. Időközben megszűntek a házasságkötés akadályai, a férfi 73 éves lett és

harmine év után most már törvényesen is megkötötték a házasságot.

A férfi azonban, aki már betegeskedett, tudta, hogy vagyonára számot tartanak unokaöccsével, ezért a házasságkötés után végrendeletet készített. Már korábban nagy vagyont ajándékozott feleségének, ezenkívül végrendeletében meghagyta, hogy felesége örökli lakását a teljes berendezéssel és a lakásban levő

sokmilliárd értékű műkineset.

Elyan értékes gyűjtemények muzeuma volt ez a lakás, hogy például a többszáz darabból álló porcellánajánítemény ritkítja párját a világon s az Iparművészeti Múzeum egy ízben ebből a gyűjteményből külön kiállítást rendezett és ezért a legnagyobb hálaátj nyilvánította a tulajdonosnak. A lakásban levő képgyűjtemény is oly értékes, hogy ilyennel keves magyar műgyűjtő rendelkezik. A esaládi vagyon, amely aprólékos furaszállott s amelyet felesaládi törvények szerint mindjárt csak a legközelebbi férfirokonok örökölhetnek, végrendeletében is két unokaöccsére hagyta. A férfi 1927 július 26-án, hosszas betegség után egy külföldi szanatóriumban meghalt. A két unokaöccs ekkor horribilis örökséget kivil az özvegytől többmilliárd érték eladását követelte. Az özvegy a végrendeletre hivatkozott s a követelést nem teljesítette. Erre

lopás miatt följelentést tettek ellene, azzal, hogy óriási mennyiségű értékpapírt lopott el a hagyatékából.

A beállítás oly sikeres volt, hogy pillanatnyilag bebizonyítottak látszott az özvegy bűnössége. Az örökösök ekkor

Alapítványt 1847

SCHUNDA V. J.

hangszergyár és hangszerüzlet
m. kir. udv. szállító
Budapest, Gróf Károlyi-
utca 5 és Magyar-utca 18
Operaház, Zeneművészeti Főis-
kola, Nemzeti Zenede, Filharmoniai Társaság, Színházak,
Nagyzenék, Cserkészek, Leventék stb. szállítója

Bármely hangszer, alkatrészek, hurok és szakszerű javítások kaphatók. Továbbá: **szomszédok, művészek és házmesteri munkák** előadás, beszerelése, berendezése, javítása, hangolása és vétele!

Legkedvezőbb részleltézetési feltételek mellett!
A lehető legjobbba a legújatosabb áron

„A.B.C.” Szövetség kizárólagos szállítója. Tel.: Aut. 843-79

A „Magyar Hét”-tel kapcsolatban saját konyakfőz-
dénk kiváló minőségű

*** MEDICINAL kvartmá-
nyából

Szimon István, V. Gróf Tisza István-utca 24
Kovács E. M., V. Nador-utca 11
Wagner Lajos, VIII. Rákóczi-ut 19
Bálint János, I. Horváth Miklós-ut 52
Wehmut A., 666. II. Margit-körút 5
Petrovics Sándorék, I. Szendrői-
cegeknél rendkívül olcsó vásárt rendezünk

7/10 liter
*** MEDICINAL KONYAK 4.40
garantált tiszta borpárlatból..... P

„Hazai” Likör-, Rum- és Szeszárgyár RT
Budapest VI, Forgách-u. 9/b. Telefon: L. 913-57 és 913-42

ZALOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket s
bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Kiváló-
utca 51. (Terdé-templommal
szemben.) Telefon

Vasárnap letartóztatták Hegedüs Dezső volt konzervgyárost és Andrassy-uti csemege- kereskedőt, aki már gázmegtakarító készülékekkel szélhámoskodott

(A Reggel tudósítójától.) A rendőrség vasárnap többrendbeli csalás gyanúja miatt

letartóztatta Hegedüs Dezső volt budapesti konzervgyártulajdonost és Andrassy-uti csemegekereskedőt.

aki kalandos multja révén már régi ismerőse a rendőrségnek, Hegedüs Dezső mint egyszerű hentesinas kezdte tipikus háborutáni karrierjét. Mintán korán megmőszült, tüneményes gyorsasággal csemegekereskedést nyitott az Andrassy-uton, majd elvált, újra megmőszült és most már még nagyobb vállalkozásba kezdett — egészen egynél módszerrel. Budán telket vásárolt és különféle vállalkozókkal fölépítette egy nagyszabású konzervgyárat. Amikor fizetnie kellett volna, kifogásolta az építkezést és a berendezést, amire a vállalkozók kénytelenek voltak pórt indítani Hegedüs ellen, aki viszont ezalatt eladta a gyárat a Stollwerk-gyárnak. Természetesen a vevővel is porbe keveredett. Az egykori hentesinas ügyvéd nélkül, maga vezette pórtot, oly ügyesen, hogy sokszor már siker is kezesgett. Amikor látta, hogy a Stollwerk-gyárral szemben porvesztés lesz, a törvényszék folyosóján inzultálta dr. Ács Jenőt.

az ügyvédi kamara titkárát, ellenfelének ügyvédjét; eközben az ügyvéd lejegelte aktatásakáját, amelyben benne voltak a bizonyítékok, ezek nyomtatással ellátott. Hegedüsnek politikai ambíciói is voltak, hosszú ideig mindenféle városatjának adta ki magát. Vakmerő porrősködései végül is balul ütöttek ki s utóbb már egészen kiskaliberű szélhámosságokat kezdett elkövetni. A rendőrségre ugyanis egy idő óta tömegesen érkeznek a följelentések, hogy rejtélyes vállalkozók

a gázművek alkalmazotainak adják ki magukat és hasznavehetetlen gázmegtakarító készülékeket erőszakolnak rá a háziasszonyokra.

Egyenilyen följelentések érkeztek Hegedüs Dezső ellen is, aki még nyugtákat is nyomtatott a földáros gázműveinek hivatalos föliratával. Hegedüs ellen följelentést tett Reissenberger Gusztáv is, akinek gázmegtakarító vállalata

A kommunisták vasárnap megzavarták Prágában Cseh- ország tízéves jubileumát

Prága, október 28.

A Cseh Távirati Iroda jelenti: Vasárnap délelött a képviselőház és a szenátus, valamint a kabinet tagjai a köztársaság főnnállásának tízedik évfordulójára alkalmából ütszelegetk Masarik köztársasági elnöknel. Az elnök a cseh hadsereg küldöttségét is fogadta, amely Úradal hadügyminiszterből, Podhaiski tábornok fölölügyelőlől, Faucher tábornokból, a francia katonai misszió főnökéből és Ceeek tábornokból, az elnöki katonai iroda főnökéből állott. A kora reggeli órák óta nagy tömeg gyülekezett, amely az elnököt, amikor a csapnarádéra indult, lelkes óvációkban részesítette. A városháza díszelését kommunista tüntetés zavarta meg.

Amikor a főpolgármester meg akarta nyitni az ülést, a kommunisták rendezték az internacionáléra és azután testületileg elhagyták a termet. Az ünnepegt többi része zavartalanul folyt le.

Alapítva 1899 Számos kintüzetés

AMERICAN-STAR

amerikai rendszerű
folytonegő
kályhák

a leghőállóbb vas-
ötvetből

A jelenkor legjobb
folytonegő kályhái

Egy kályha fűti
az egész lakást

Szakszerű illusztrált
árjegyzék ingyen és
bérmentve!

Koch Jenő

kályhagyára, Budapest VI, Szendy-utca 53
Telefon: Aut. 208-69

Külön mintaterem! Gyári árak!

KÉRJE A FÜSZERKERESKEDÉSSEN

A MOST MEGJELENT,
148 RECEPT TARTALMAZÓ,
SZINES KÉPEKEL ILLUSZTRÁLT
DE OETKER-FÉLE
RECEPTKÖNYVET
ÁRA 30 FILLÉR

HA A FÜSZERESNÉL
NINCS, FORDULJON
KÖZVETLEN HOZZÁNK:
DE OETKER A. GYÁRHOZ
BUDAPEST, VII. CONTI-U. 25.

„A magyar házelnök továbbra is armer Reischer marad a külföldi házelnökök széleskörű diszkrecionális jogaihoz képest“

— mondja Örfy Imre, aki november 20-ikán teljes házszabály-kódexet terjeszt a Ház elé

(A Reggel tudósítójától.) Örfy Imre, a házszabály-szigorító tervezet előadója vasárnap elhatározta, hogy tervezetét kinyomtatja és a kormánypart, valamint a kereszténypart tagjain kívül megküldi a házszabályrevíziós parlamenti bizottság ellenzéki tagjainak is. Ezzel az elhatározásával kapcsolatban beszélünk

Örfy előadóval.

aki a következőket mondotta A Reggel-nek:

— A kormánypart értekezlete jövő hétfőn egy ülésen tárgyalja le a házszabályrevíziós tervezetet, amelynek vitáját november 6-án kezdi meg a harminecharnap tagu parlamenti bizottság. E munka befejezése után november 20-án vagy 21-én

teljes házszabálykódexet terjeszték a képviselőház elé,

vagyis nem csupán azokat a szakaszokat, amelyeket módosítani fognak. A tervezetben legnagyobb jelentőségűnek a bizottsági tárgyalás reformját tartom, vagyis a parlamenti tanácskozás szünetjének a bizottságokba való áttolását. A kormánypartban mozgalom indult meg — ez ezt nem is tartom illóknak —, hogy

a tanácskozásképeség megkövetelését töröl-

júk a házszabályból

és csak a határozatképességhez ragaszkodjunk. Ami az ugynevezett „parlamenti cenzurát“ illeti, meg kell állapítanom, hogy

a magyar házelnök továbbra is „armer Reischer“ marad a külföldi házelnökök széleskörű diszkrecionális jogaihoz képest.

Kétségtelen, hogy a tervezetet illetően egyelőre még nem egyöntetű a kormánypart állásfoglalása, de ha a jövő hétfői értekezleten lesznek is módosítások,

csak lényegtelen változtatásokra lehet számítani

és a tervezet nagyjából és egészében mai formájában fog tétő alá kerülni. Nem került még nyilvánosságra az a rendelkezés, hogy névszerűen szavazást ezentúl csak az általános viták végén lehet kérni, a napirendre tűzött tárgy elfogadása vagy el nem fogadása fölött. Több hang hallatszott eddig a kötelező hatálgosulvasás és a napidíjak elvesztése ellen. Itt az a könnyítés lesz, hogy amíg eredeti terv szerint a képviselőház üléséről való távolmaradást csak előzetesen lehetett volna igazolni, most ez az igazolás az ülés egész tartama alatt eszközölhető.

Nyolcszáz mézáros tüntetett a fővárosi élelmiszerüzem és a fogyasztási adó ellen vasárnap a régi képviselőházban

(A Reggel tudósítójától.) A mézárosok és hentesek vasárnap a régi képviselőházban nagygyűlést tartottak, amelyen nyolcszázán vettek részt.

Megjelent a nagygyűlésen Kerekjártó miniszteri tanácsos a kereskedelmi miniszter, Mojzes osztálytanácsos a népjóléti miniszterium képviselőjében és a mézárosok kelkesen ünnepelték Keresztés Lajost, a birkózás olimpiai bajnokát. Kollár Gábor elnöki megnyitójában azt hangoztatta, hogy a mézárosoknak létérdeke, hogy kivándorúikat és sérülteiket ez a nagygyűlés demonstratív erővel tolmácsolja. Ezután Bittner János, a hentesipartestület elnöke beszélt:

— A fővárosi üzemek a kisiparosok adóállásaihoz táplálkoznak és

tiszszégtelen konkurenciát csinálnak a kisiparnak.

Nincs szükség a centralizált élelmiszerüzemre, amely idejét multa. (Főkiáltások: Kimegyünk az utcára, ha tovább csinálják! Drágábbak, mint a hentesek!) Két év előtt a kórházak és más állami intézmények kémilihárdával többlet fizettek az üzemek, mintha kisiparos szállította volna az anyagokat az élelmiszereket. Úk azt szállították, amitől szabadulni akartak. Az Élelmiszerüzem fölvegy a huszáré árait és ezt látva, meg kell mondanunk, hogy nekünk nemcsak kötelességeink vannak az állammal és a fővárossal szemben, hanem jogaink is.

Követeljük, hogy a fővárosi üzemeket, amelyek az iparosság kárára vannak, sürgősen szüntessék meg.

Bittner beszédét, amelyet elkeseredett közbeszólások tarkítottak, tapsal fogadták a nagygyűlés. Pogány Jenő határozati javaslatot ter-

jesztett elő, amelyben a huszárparosok existenciális érdekeiket követelik a maci és a vásárcsarnoki hely- és fülkékbeállítását, a vágóhídi rásár haladéktalan rendezését, a kötelező állatbiztosítás elrendelését és a nyersbőrök szabad kivitelének megengedését és a fogyasztási adó eltörlését.

Weisz Hermann az állatforgalmi adó eltörlésére vonatkozóan terjesztett elő határozati javaslatot, amelyet a nagygyűlés Pogány javaslatával együtt tüntető lelkesedéssel elfogadott.

„Nem panaszkodni jöttünk hozzád“

— mondták a kiszagdák Nagyatádi sirjánál, melyet Mayer János vasárnap megkoszoruzott

Erdősokonya, október 28.

(A Reggel tudósítójától.) Mayer János földművelésügyi miniszter az egységes párt nagyobb kiüldöttségével vasárnap délelőtti főkeresztő nagyatádi Szabó István sirját. A miniszter reggel érkezett Erdősokonyára és az állomásról a kiüldöttséggel együtt a községbe hajtatott és látogatást tett az elhunyt özvegyénél. Innen a család tagjaival együtt mindannyian a temetőbe mentek, ahol a sírnál folyt le a kegyelmes ünnepély többszáz főnyi közönség részvételével. Az egységes párt nevében Bárány Sándor országgyűlési képviselő mondott emlékbeszédet, fogadalmat téve arra, hogy a párt telkiismeretesen folytatja munkáját abban az eszmékörben, amelyet az elhunyt tűzött ki. Utána Lovász János volt nemzetgyűlési képviselő az ország kiszagdatársadalmá nevében beszélt:

— Nem panaszkodni jöttünk hozzád,

hanem megnondani, hogy nem feleltünk el téged! Te mutattad meg azt a helyes irányt, amikor az ur

és polgár kibékülte egymással, nem azt az utat kerest, amely szétválaszt, hanem azt, amely összehoz bennünket.

Kisvári János alsóegyesdi kiszagda beszéde után Mayer János és a többiek megkoszoruzták Nagyatádi sirját.

Milano és Basel közt az árvíz megszakította a vasuti forgalmat.

Milano, október 28.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Felsőolaszországban a hetek óta tartó nagy esőzések következtében több folyó kiáradt és a vasuti forgalom helyenként teljesen megakadt. A vasárnapi virradó éjszaka kevéssel azután, hogy a milano—baseli éjjeli gyorsvonat áthaladt a Bellinzona és Molinaceo közt levő vasuti hídon, a kiáradt Calanichini-folyó elöntötte a hídot és a vasuti töltés is 150 méteres útonalton több méter magas víz alá került. Minthogy

a vasuti összeköttetés teljesen megakadt, a basel—milanói éjjeli gyors Capponóban rekedt. A Bellinzonában állomásozó egészségügyi katonákat hajnali 4 órakor alarimozták és katonai segítséggel még az éjszaka folyamán megkezdtek a mentési munkálatokat. Elsősorban a víz alá került házakat ürítették ki. Minthogy a vasuti forgalom előreláthatóan több napig szünetelni fog.

a személyforgalmat egyelőre autókkal bonyolítják le.

Svábhegyi verseny 1928.

Az
1000 kem.-es Jap motoros

Morgan

Lantai Ede vezetésével
sok tura- és sportkocsit megszerényítő
sebességgel, rekordidővel a

Cyclecar-verseny győztese

★

Magyar Sándor

Velocette győztese

★

Meggyesy Zoltán

Velocette győztese

-gépen

a 350 kem.-es kategóriában
szencziós időeredményel

harmadik

★

Kubek József

A. J. W.

-gépen

kategóriagyőztes

★

Vezérképviselőt:

LANTAI EDE, IV, Magyar-u. 40

120 krokodilus

Cap. Wall bámulatbaejtő szelidítése

3 Swifts

amerikai zsonglőrök

Nathano Bros

humoros görkoresolyázók

Kotányi Nővérek

zongoravirtuózok 3 zongorán

Schulatóffs

táncbravurjai

Békeffi László, Nana de Herera

Wong Chio Ching

kinai csoport

Miss Athea

Royal Orfeum novemberi attrakciói

Henry Torrès, Páris első védőügyvédje ingyen vállalja Radics emlékének és politikájának védelmét a belgrádi nagy pörben

Páris, október 26.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány horvát pártzártpárti képviselő nemrégben Párisban járt és megkérte Henry Torrès, a híres védőügyvédet, hogy vállalja Radicsék képviselőletét a szerb bíróságok előtt. Torrès azt válaszolta, hajlandó erre, ha Radics özvegye és családja szintén fölkerik. Ez is megtörtént. Radics özvegye sajátkezű levéllel fordult a híres francia védőhöz, a Radics-család egyes tagjai szintén megjelentek nála a Rue Cernusohin levő lakásán, azután fölkereste a horvát demokrata párt egy újabb küldöttsége és végül is Torrès vállalta Radics emlékének és politikájának védelmét. Az a körülmény, hogy Torrès, ez a nagytehetségű, briliáns szónok, az igaz-vevő demokráciától, korunk leghatalmasabb eszméitől fittolt francia ügyvéd jelenik majd meg a bíróság előtt, eleve biztosítja, hogy

góló meggyőződését nem lehet kordába szorítani.

— Ha egyszerű gyilkosságról volna szó — mondta A Reggel munkatársának —, persze nem mennék miatta Szerbiába. Am iengem ebben az ügyben magával ragad, hogy óriási jelentőségű erkölcsi problémák forognak itt kockán. Látnom: Radics megöletése micsoda mély sebet üt nemcsak egy párt, de egy egész ország szívében. A magam részéről nagy megtiszteltetésnek veszem, hogy a sértett érdekek védjéül engem kértek föl, s anélkül, hogy Belgrádot vagy a jugoszláv politikát sérteni kívánám, igenis

fültárom mindazt, ami a világ szeme elé kívánkozik.

— De a szerb hatóságok előtt szerepelhet-e idegen ügyvéd?

— Nincs a szerb törvénykönyvnek olyan rendelkezése, amely tiltaná! Ezt a kérdést a gyakorlat és reciprocitás állapítja meg. A háború óta számos eset volt rá, hogy a szépséges államok bírósága előtt idegen, szövetséges állambeli ügyvéd védte honfitársai érdekeit. Így legutóbb a Schwarzbari-pörben is Petljurák egy ukrán ügyvédet bízták meg. Francia ügyvédek angol bíróság előtt és angol védők francia bíróság előtt is szinte mindennapos jelenség.

A román hatóságok sem tiltkoztak ellene, hogy a tatár-bunnári pörben, francia létemre, én védtem a vádlott parasztokat.

Nem hinném, hogy Belgrád változtatni akar-

jon ezen a gyakorlaton és megsértse vele Franciaországot. Abban, hogy Rakics és Radics egy-egy francia védőt választott, az jut kifejezésre, hogy a francia ügyvédek nagy megbecsülésben állanak és föltétlenül tiszteltetl van a világ jogérzésük iránt. Nem hinném, hogy a belgrádi kormány majd meghazudtolja ezt az érzést azzal, hogy megakadályozni próbálja a mi szereplésünket. Az, hogy szabad lelkiismerettel,

önzetlenül és egyedül a magam politikai eszményei kedvéért megyek védeni Radics emléket.

mindenesetre nagyobb büszkeséggel tölt el, mint ha például Millerand volt francia köztársasági elnök helyén lennék, aki miután híres kísérő levelében igazságot ígért Magyarországnak, most lépten-nyomon, mint dusan megfizetett ügyvéd szerepel olyan pörökben, amelyeknek jogforrása — Millerand urnak köztársasági elnök korában tett, sőt írott ígéretei...

Klebelsberg kultuszminiszter ma tárgyal a rektorokkal az egyetemek újból való megnyitásáról

(A Reggel tudósítójától.) Az egyetemi ügyek várható fejleményeiről vasárnap beszélünk Klebelsberg kultuszminiszterrel, aki ezeket mondta A Reggel-nek:

— Az elmúlt huszonegy óra alatt nem kaptam jelentést újabb rendezésekről. Remélem, most már nem ismétlődnek meg a zavarások. A bezárt egyetemek megnyitására csak akkor kerülhet sor, ha biztosítottak kapok arra, hogy a jövőben zavaró jelenség nem merül föl.

Hétfőn maromhoz hívatom a rektorokat és közlöm velük, hogy mik azok a garanciák, amelyek mellett hozzájárulok az egyetemek megnyitásához.

A teljes rend biztosításáról az egyetemi hatóságokkal bizalmasan tárgyalok, e garanciák módjait és mértékét tehát a nyilvánosság kizárásával akarom elintézni. Elhatározott számdekom, hogy törvényes jogaimat a legerélyesebben érvényesítem.

Scitovszky belügyminiszter bejelenti, hogy legkésőbb december 15-ig benyújtja a fővárosi javaslatot

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház jövő kedden kezdi meg a fővárosi mandátumokat meghosszabbító törvényjavaslat tárgyalását, amelynek elején Scitovszky belügyminiszter be fogja jelenteni, hogy legkésőbb december 15-ig benyújtja a fővárosi törvényjavaslatot. A Reggel megkérdezte erről

Kozma Jenőt.

a mandátummeghosszabbító javaslat előadóját, aki ezeket mondotta:

— Azt hiszem, hogy a belügyminiszter bejelentése meg fogja rövidíteni a mandátummeghosszabbító javaslat vitáját, amely, véleményem szerint öt-hat nap alatt befejeződik.

A fővárosi törvényjavaslatot Scitovszky belügyminiszter november végén fogja a pártokkal megismertetni.

A politikai rész a közgyűlés taglétszámának esőkentésén kívül nem hoz sok változást, míg az adminisztrációs rész teljesen megváltoztatja a Városháza mai képét.

kürtja a felelőtlenséget, amely ott grasszál. Nem lesz tanács, amelyet az egyéni felelősség és a közközgyűlés fog pótolni az életfogytiglan megválasztott tanácsnokok, mint valami reszortminiszterek lesznek felelősek működésükért.

Megdől az Einstein-elmélet! („Fészek”-beli fogadás, II. ölet.) Maga Einstein Albert, a nagy tudós is kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy bárha számításai szerint minden relatív e világban, egy abszolút igazságot is talált: a Tatra oxigénmosószer a legjobb.

HÓCIPŐK

megérkeztek. Javítások 24 órán belül készülnek
Vasvács István, Kertész-utca 50
(Király-utca) Telefonszám: József 491-14

CIPŐINK

árai föltünést keltenek!

16⁹⁰ P	Női trottőrcipő fekete, lakk-kaplival Női Ia box trottőrcipő fekete, kényelmes forma
17⁸⁰ P	Női box trottőrcipő fekete, 1 pánttal Női fél boxcipő fűzős, elsőrangú, varrott Női pántos cipő mogyorószínűben, bőrbélelés, francia sarok Női pántos cipő mogyorószínűben, trottőrsarokkal
18⁸⁰ P	Női lakk trottőrcipő 1 pánttal, lyukdíszcel Női barna boxcipő 1 pánttal, izléses, szép kivitelben Férfi félcipő fekete sevrő, jó kivitelben, szegelt
15⁸⁰ P	Női pántoscipő fekete, gavallérsarokkal
21[—] P	Női divat drapp pántoscipő varrott Férfi félcipő erős boxbőrből, szegelt
22[—] P	Férfi Ia Bergsteiger cipő lakk-kaplival, varrott Férfi box Bergsteiger cipő amerikai forma
23[—]	Férfi magasszárú boxcipő erős, szegelt Férfi barna fél boxcipő varrott, francia forma Férfi cugos tisztai cipő, I-a
23⁵⁰ P	Női divat mogyorószínű cipő 1 pánttal, francia sarokkal Férfi félcipő Ia boxbőrből, elsőrangú kivitelben
23⁵⁰ P	Gyermek fekete boxcipő erős, strapabíró, magasszárú Szám: 23-25-ig 26-30-ig 31-35-ig 70- 14- 16⁵⁰ pengő

Minden pár cipőnkért teljes garanciát vállalunk!
„Elegánsak”
„Tartósak”

14⁸⁰
P

Fiu fekete box
magasszárú legjobb, legtartósabb fűcipő csak 31-35 számig

Meg nem felelő árut becsereleink vagy érte a pénzt visszaadjuk.
Postán portóköltésmentesen utánvétellel szállítunk

MAGYAR

DIVATCSARNOK

VII. RÁKOCZI-UT 74

HIREK

Magyar tájak

Krúdy Gyula Baedekerje

Bencs Kálmán városa

Régebben csak a szójátékosok, ezek a mindenütt megteremtő tréfás emberek nevezgették *Nyiregyházát Bencsúr városának*, abból az ötletből kifolyólag, hogy itt született a magyar festőművészet fejedelme, *Bencsúr Gyula* és a város polgármestere Bencsnek hívják emberemlékezet óta. Ami egykor szójáték volt: manapság aranypénzre váltott valóság. Nyiregyházát most már országzserte *Bencs Kálmán városának* emlegetik. Szinte az egyetlen városnak látjuk, ahol a *Bencs* név egyben valamely zászolási mellősséget is jelent. Itt a Bencs név a mindenkor polgármestert jelenti, mert szinte emberemlékezet óta mindig a Bencsek voltak a nyiregyházi polgármesterek.

Bencs Kálmán városa annak az ezüsthajú Nyírségnek a középpontjában fekszik, amely Nyírség talán örökön megmarad és, borongó, költői, vadregényes állapotában, hiába szerdesik keresztül-kasul modern országutakkal. Amint hogy messzi innen: a Balaton ősi képe nem lehet voltaképpen változtatni, hiába építik majd tele partjait modern palotákkal. A Nyírség székvárosával, „Bencsúr városával” is így vagyunk. Egy kilométernyire a város első házaitól még a császárszállási vadlud hangzattal a maga őszies kiállózásait, amikor a tornyokkal, palotákkal koronázott város belsőjében amerikai bűsséggel rohamozták meg a villamoslámpások a leereszkedő ősi alkonyatot. A sósóti erdő tőgyfáin túl félelmetesea remegő, pástortüzes éjszakából nézi a kukoricaszárakból épített kunyhójából az őslakó a tájon átközhő vicinális vonatcskát, — míg ugyanakkor a nyiregyházi piacról szinte nagylégiás autóközök indulnak el dögve a város környékére. A rozsdássá fakult, megszedett szőlőkertekben még itt-ott a régi nyírségi eszüretet rakéták puffognak, ősi dalai hangzanak, buskomoly szokásai mulattatnak. — de a régi szüreti cigányprímás mostani maradéka már arra fordítja jóvedelmét, hogy házakat vásárol a város belterületén. *Mezősü Béla*, az egykori gazdaminiszter, hogy a szokásos hetivásáros vonat el ne kesse, néha csakegy hálójában jön be Uffehejtől, gazdarenyéit dícséri is valami 7000 holdnyi prima föld, de maholnap már csak *Mezősü Béla* utazik vonaton vagy hintón, kézműszulatra szokoznak mindenfelé az autók, amelyek elriasztják a nyírségi régi vadászvilágot, megközelítik azokat a tanyákat is, ahová a lakosság négyes- vagy ötösfogaton tudott csak eljutni.

*

Aki évek óta nem látta Nyiregyházát: annak bizony Baedekert kellene a kezébe venni, ha mindent apróra meg akarja nézni, hogy mi történt Bencs Kálmán városában az utolsó fiz esztendő alatt. Mintha már nem is a romantikus Nyírségben volna ez a város, hanem egy holdvilágos éjszakán röpülgépre szállott az egész város és elröpült a vadzrívek, a nádasok, a bokortanyák, a kétékerekű taligások, a vályogból épített nádtetejű házak, a poros, ákacfas utcák, az anygalzugok, a síkátorok, a kisméretűen hosszú utcák, ábrándba, ködbe merült esardák világából... Az „utolsó csárda” ma a vasúti stáción van, mert itt még megfordulnak régi nyírségi regényekből való furasa uraságok, akik különlegükben manapság már a modern székvárosba nem merészelnek bemenni. Az Er-folyoska módjára bujdosó utcák sarkára háromemeletes házak építettek. Taligára manapság már csak

olyan ember ül, aki lóhajátási passzióját akarja kielégíteni, amikor nyaktörőt ugrik a régi alkotmányra. Jóformán senki se tudja megmondani, hová tette a polgármester azt a bokáig érő port a nyiregyházi utcákról, amely porban mi itt hajdanában oly jókedvűen járunk, mint őseink hamvaiban. Náfődeles, verébészkes bajáért pedig a város végére kell utazni, ha valaki ilyen is akarja látni.

*

Am most azoknak a régi jó komédiás-világoknak is véget akar vetni a nyiregyházi polgármester, amely komédiás-világ így a hűvös idő, a hosszú este beköszönésével oly jámbor mulattatója volt a vidéki városoknak, így: Nyiregyháznak is. Jöttek mindenfelől a vándorszínészek, haebeszkők, boskók, muzikusok, dalárok, akik egy-két estére megszállták a várost, a maguk kulturáltságával, primitív-ségével, esepürágásával. Bencs Kálmán kitalálta annak a módját, hogyan szabadulhatnak a vidéki városok ezektől a kedves, de tudatlan köklerektől. Már a tavaszon kezdte annak a kultúrözvettségnek a megalapozását a vidéki városok között, amely szerint a vidéki városok maguk szerveznek kifogástalan, európai nivójú, magyar kultúrát hirdető társulatokat, amelyek írói fölölvasásokkal, művészi zenével, tudományos ismeretek hirdetésével előre elkészített program szerint bejárják a szövetésébe lépett vidéki városokat. Nagy látókörü terv ez, mert ilyenformán, politikamentesen és összeköttetési lehetne találni az elszakított területeken levő városokkal... *Bencsúr városa!* Meg kell itt állni minden magyar embernek. (Nyiregyháza, 1928.)

— A szép időnek valószínűleg befellegzett...

A Meteorológiai Intézet vasárnap a következő prognózist adta ki: *Borult és egyelőre még enyhé idő várható, főleg a Dunántul. Később nyugatlamó váltik és főleg az ország nyugati némi lehűléssel.* — A várható időváltozásról *Wieland Frigyes*, a Meteorológiai Intézet prognózisosztályának helyettes vezetője a következő fölvilágosítást adta *A Reggel*-nek: *A napot óta tartó szép, derült és enyhé időjárásnak valószínűleg „befellegzett”.* Az Atlanti-Oceánról nagy légnyomás nyomul előre, amely, ugy látszik, ketté fogja választani a depressziót; ennek következtében az idő nyugatlamó váltik és főleg az ország nyugati részén, némi lehűlést fogunk érezni. *Az időjárás zavarok főleg a Dunántul fognak esővel járn.* *Vasárnap, Franciaországban, Északolaszországban és Svájcban mindenfél esett az eső.* *Firenzeben 44 milliméter, Rómában 36 milliméter esapadékok mértek.* Ezzel szemben Németországban vasárnap reggel a depresszió ellenére sehol sem esett. *Az eső valószínűleg kiadta mérget Olaszországban és mi már alig kapunk belőle.*

— *Seitovszky belügyminiszter vasárnap leleplezte a hősi halált halt rendőrök emléktábláját.* *Seitovszky belügyminiszter vasárnap délelőtti leleplezte a hősi halált halt rendőrök emléktábláját a Mosonyi-utcai lakányában.* A Fehérváryból készült emlékmű felső részét *rohamot ábrázoló bronz-relief* díszíti, egyik oldala *egy gyermekét agyalóba*, másik oldala *hírszerzőt összerakó rendőrt ábrázol.* A rendőrség nevében *Török János* főparancsnok beszélt. Azt mondotta, hogy ez az emlékmű a kötelességteljesítés mintaképeit, a hősi halált halt rendőrököt idézi a bajtársak emlékeztetőbe. *Seitovszky belügyminiszter az emlékműfeliratot idézte beszédében: „A Haza és a közbiztonság védelmében hívek voltak mindhaláltig!”* A polgárság ne felejtse — folytatta —, hogy amikor a rendőrt az ő élet- és vagyonbiztonságáért az életét áldozza, ezt nemcsak a polgárért, hanem a hazaért teszi. A polgárságnak meg kell becsülni a rendőrséget. *Meghajtom zászolomat a haza és a polgárság érdekében vértüket ontott rendőrök emléke előtt!*

— *Népszerű Alharmóniai hangverseny.* Amikor az intelligens középosztály nagyrésze el van zárva anyagi gondjai miatt a hangversenyek látogatásától és csak nagy áldozatok árán képes a zenei élet egy-egy eseményéből magának részt kérni, — *kétszercsen helyesélhető kultúrta a Filharmóniai Társaság népszerű hangversenyországának megindítása.* *Dohnányi Ernő Beethoven V. szimfóniáját szinte szokatlan megrgyöző erővel szólaltatta meg, különösen a zárótételben.* *Székely Zoltán* pedig, az immár európai híri hegedűművész *Dvorak* romantikus versenyművét fiatal melegséggel, bensőségeltül sugároz poezissal adta elő. *Befejezésül Berlioz Rákóczi indulóját vezényelte Dohnányi nagy bravúrral. (V. M.)*

— *Órlási tömeg tolong a Múzeum-körút 31. szám alatti hírnemes Reinhardt-eipárkudáz 3. napjára, a messziúró főközletében, ahol tömegesen vásárolják a hihetetlen olcsó áru cipőket.*

— *Kozma Jenőt választották meg vasárnap Kállay utódlá a közösi polgári pártklubban.* *Vasárnap délelőtti a Polgári Egység Klubjában egyhangulag Kozma Jenő képviselőt választották Kállay Tibor örökébe, aki mandátumáról való lemondásával egyidőben a klub elnöki tisztéről is lemondott.* A választás után Kozma programot adott, kifejezve, hogy a közösi választások miatt a városi politika kerül az érdeklődés középpontjába. *A városi törvény körül folyó anketécekben Kállay Tibor is résztvett, remélik, hogy a városi politikában nem lesz differencia köztünk.* A választásokon dől el a jövő sorsa — így fejezte be Kozma a beszédét —, *ha könnyűnek találattunk, akkor elveszünk.*

— *Elegáns szoboltajvót fogtak el vasárnap.* Több följelentés érkezett a főkapitánysághoz egy ismeretlen elegáns szoboltajvó ellen, aki után és villamoson több szoboltajvást követett el. A rendőrség megállapította, hogy a veszedelmes tolvaj *Blatt Barbála*, *akik hasonló bűncselekmények miatt már Ausztriából, Németországból, Franciaországból, valamint Budapestről is kihíttattak.* Vasárnap a detektívek fölismerték az elegáns tolvajvót és letartóztatták.

— *Márkus László meggyógyult.* Két hete fekszik a Liget-szanasatóriumban *Márkus László*, akinek váratlan és általános részvétet keltő, súlyos betegségeiről beszámolt *A Reggel.* A betegnek eddig föltétlen nyugalomra volt szükség és így csak a sok névjegy, virág, telefon-érdeklődés tolmácsolta az aggódo szeretetet, amellyel barátai körülvették. Néhány nap óta *Márkus László állapota olyan öröndelenes javult, hogy már vendégekkel is fogadhatott* és akik vasárnap meglátogatták, a súlyos betegsége után ismét *friss, gyogyultan látták viszont.* *Márkus László ma elhagyta a szanasatóriumot és rövid otthoni pihenés után folytatja értékes írói évekénységét és rendezői munkáját az Operában.*

— *Halálözás.* Dr. *Ehrenfeld Bertalan* budapesti ügyvéd, a Hazai Aruhelit-Bank igazgatója és jogtanácsosa vasárnap reggel a Liget-szanasatóriumban elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz.

— *Megőrült vasárnap egy fiatalember, aki már többször kísérelt meg öngyilkosságot.* *Takács Sándor* 21 éves újságárusról már többször írtak a lapok öngyilkossági kísérlettel alkalmából. Legutóbb a vonat elé vetette magát és a kerekék jobbkarját leszakították. A félkaru újságárust vasárnap délután munkaadói a *Magyar Távirati Iroda Főherceg Sándor-utcai* helyiségebe küldték. A körülötte tartózkodók egyszerre csak a fiatalember zavaros kiáltozása sára lettek figyelmesek. *„Budafok, 15 perc” — kiáltotta Takács számtalanszor egymásután, közben ide-oda szaladgált és vadul csapkodott maga körül.* A *Távirati Iroda* alkalmazottai az újságárust megfeszítésre a mentőket hívták ki, akik megállapították, hogy a szerencsétlen fiatalember *elméje megzavarodott.* Ideiglenesen a főkapitányságon vették őrizetbe.

— *Autókörök szeszüzölője a holnap megnyíló 250 autóra berendezett Kintizi-Garage.* Legmodernebb komfort, központi fűtés, a legbiztonságosabb kiszolgálás.

— *Az elegáns világ kedvelt találkozóhelye az unjonnai berendezett Royal-Palaterem és American-Bar.*

JÁRVÁNYOK FERTŐZÉSEK IDEJÉBEN

Schmideg Vilmos, Jenő, Sári, főr. Erdős Artúr, Márta, főr. Weiss Jenőné, Káto, főr. Pfeiffer Vilmosné a nagy esapástól porig le-sujtva tudatják, hogy imadásig szeretett drága idő édos anyuk, mindnyájunk órangyán, az anya eszményképe

özv. Schmideg Józsefné

Szobotisch Rozsina

felvő hó 27-én a Teremtő kiűrkészhetetlen szent skarabától 62. életévében elhunyt.

A drága halottat e hó 29-én, délután 3 órakor kísérik a rákoskeresztúri temetőben örök pihenőhelyére.

Festet elköltözött, de szellemed örökké élni fog közöttünk!

Schmideg Vilmosné Frieberth Cornélia, özv. Schmideg Lászlóné Simkó Etta, Schmideg Jenőné Jakabovits Janka menyel, Erdős Artúr, Weiss Jenő, Pfeiffer Vilmos, Jenő, Schmideg Pál, Schmideg Lucy, Erdős Klári, Erdős Zsuzsanna, Pfeiffer Magdus unokái, Klein Mátýásné Szobotisch Rózi testvére, Sogorai, sógornője és a rokonok.

LÁTVÁNYOSSÁG AZ ÚJ HENGERES CSUKOTT

ESSEX AUTÓ

BÁRDI, KOSSUTH LAJOS-UTCA 6

— Szeresd a magyar munkát. Szeresd a magyar szellemek, magyar tudásnak és magyar erejének minden fajta munkáját. Szeresd szépségével, jóságával, sőt hibáival együtt. Szeresd azért, mert magyar. Ne szégyeld vilélni, ne szégyeld az otthonodon mutogatni, mert magyar voltokat szégyeled, hogy a magyar munkát vejteted. A magyar munka és a magyar föld szeretete elválaszthatatlanok. Hnagság, hogy szeretet ezt az országot, ha barmekait nem szeretod és képtelenség, hogy régi nagyságában, szépségében láthatod még egyszer ezt az országot, ha ipardt senyvedni, munkádat nélkülözni hagyod. Hódolj hát be a gondolatnak, amely a magyar munka kultuszával a boldog ország kultuszát akarja izmosítani. Ennek a kultusznak ünneppárja a *Magyar Hét*, szertartása a *magyar vásár*. Aldozz ennek a kultusznak az oltárán. *Szükséged az országot, ha azt akarod, hogy isten is meg-segítse.*

— Vasárnap szentelte föl a herceprímás a Kerepesi-uti új templomot. Vasárnap délelött szentelte föl Serédi herceprímás a Kerepesi-uti és Százados-ut sarkán épült új templomot. A herceprímás a Kerepesi-uti elején *diadalpau fogadta*, az ut két oldalán pedig iskolagyerekek álltak sorfalat, akik üdvözlést nemzeti színű és sárga-fehér pápai zászlókkal hangotok. A herceprímás pápi segéd-zsoltó élén körüljárta a templom és szenteltvízzel hintette meg a falakat, majd az oltárhoz vonult. A szentélyben a főorvos képviseletében Ripka főpolgármester, Sinócz polgármester és Bercseller tanácsnok foglalták helyet. Evangélium után *Tifen-thaler József* mondott beszédet, aki azt hangoztatta, hogy a Kerepesi-uti templom a legszegeyebb társadalmi osztály számára épült és megköszönte a herceprímásnak, hogy *primási palotájából utal talált a külvárosba.*

— Villamosszerencsétlenség Berlinben: két halott, számos sebesült. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Az északi Berlinben levő Müller-strassén szombaton *sulyos villamosszerencsétlenség történt, amelynek két halottja és számos sebesültje van.* Egy megrakott nagy teherautó teljes sebességgel nekirohant a villamosnak és *első peronnal egészen belapította.* A peronnal mindenki megsebesült és a sebesültek közül *kettő a kórházba szállított közben meghalt.*

— Vasárnap megnyitották az Alpár-emlékkiállítását. A Budapesti Építőmesterek Ipartestülete, a Magyar Építőmesterek Egyesülete és a Budapesti Építőmesterek Szövetsége Irányi-utcai székházában *Alpár Ignác* építészeti műveiből emlékkiállítást rendezett, amelyet vasárnap délelött nyitottak meg. *Zsoltó Géza* mutatta Alpár Ignác érdemeit, majd *József főherceg* mondott emlékbeszédet, amelyben a magyar építőművészet nagy mesterének emberi és művészi értékeiről szökött. *Jól ismertem Alpár Ignácot — mondotta a főherceg —, igen rövid ideig, szinte tüneményszerűen vonult át az ő nagy lelke az életben.* Munkatársam volt és büszke vagyok arra, hogy az volt. A kiállítás megnyitása után *villásreggeli volt a főherceg tiszteletére,* amelyen résztvettek: *Alpár Ignác, Ripka Ferenc, Schwab Gyula,* miniszteri tanácsos, *Szlovák Pál, Zubriczky József, Sürü István, Neuschloss Kornél, Waidler Gyula, Pallás Adán, Györgyi Kálmán, Sorg Antal, Gyenes Lajos, Holub Jenő, Pinter Oszkár* és még nagyon sokan az építésztársadalom kiváló-ságaiból.

— Krúdy Gyula könyvelt kiállították Csehszlovákiából. Eppen ma egy hete ünnepelelt Krúdy Gyulát 50. születésnapja alkalmából a magyar sajtóban. Még a legfogultabb életrajzról is kénytelen volt fölemlíteni, hogy *talán Krúdy Gyula az egyetlen élő magyar író, aki politikával, szereplésekkel sem most, sem a multban nem foglalkozott.* — talán éppen visszavonult életmódja miatt. Most az utódállamok sajtója is foglalkozik Krúdy méltóságával. S most érkezik Prágából a hír, hogy *Gregorovics keresztény-socialista képviselő a prágai képviselőház költségvetési vitájában felszólalt Krúdy Gyuláról,* aki tudvalevően sok regényt írt a régi magyar Felvidékről. Ugyanezeker megállapította a esek képviselő, hogy *Krúdy Gyula műveit kiállították Csehszlovákiából. „A podolná kísérlet”* című regénye volt az, amely szemétt szart a esek cenzoroknak. A eseknek sem feledkeztek meg tehát Krúdy Gyula ötvenedik születésnapjáról.

— Székely Mihály operanékes antója vasárnap elültött egy embert. Vasárnap a Krisztina-körút és a Vörösmarty-utca sarkán *Székely Mihály operanékes Bp. 24-45.* számú antója elgázolta *Nemes László 76 éves nepszámost.* A szerencsétlenül járt öreg embert a mentők az Új Szent János-kórházba szállították. A rendőrség nyomozást indított annak megállapítására, hogy *kinek a viggázatlansága idézte elő a sulyos balesetet.*

— Vasárnapi közlekedési balesetek. A *Nagykörút* és a *Dohány-utca* keresztezésénél akart áthaladni vasárnap *Kösa József 40 éves villanyserelő.* Egy autóbusz, amely éppen a *Dohány-utca* fordult be, elütötte a szerencsétlen embert, aki *agyrázkódással és lélessontlöréssel, életveszélmes állapotban szállították be a Rókus-kórházba.* — A vasárnapi svábhegyi motorversenyen a nézők között szorongott *Beliczky Búske 8 éves kisleány.* Az egyik gép kereké fölvágott egy nagyobb kódarabot, amely a kisleány arcát találta. *Sulyos agyrázkódással és orcsontlöréssel szállították kórházba.* — *Szegő László 16 éves tanuló vasárnap a Lehel-utcában motorkerékpárral nekiment egy villamosnak.* A tanuló, aki *fején és hátán szenvedett sulyos sérüléseket,* a Rókus-kórházba szállították. — A Bp. 24-651. számú antó *Pórol* község határában az országútán elgázolta *Csabó Ferencet,* aki *sulyos sérüléseket szenvedett.* A szerencsétlenül járt embert a soffőr az autóbú emelte és bezárolította a budapesti Dolog-kórházba. *Ij. Stamberger Károly soffőr ellen a rendőrség eljárást indított.*

— November 13-án ül össze a francia parlament. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: A francia parlamentet nyári szünete után *november 13-ára hívták össze új ülészakra.*

Blumenstein védői szerint a Kötvényhamisító bankárt az ítélet után azonnal szabadonbocsátják

Páris, október 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Blumenstein kötvényhamisítási büntügyének főtárgyalását tudvalevően november 3-ára tűzték ki.

A Reggel tudósítja beszélt Blumenstein védőivel,

akik ugyan semmit sem akartak a nyilvánosság számára védelmi rendszerükről elmondani, de a velük folytatott beszélgetés közben meg-

állapítottuk, hogy *optimizmussal néznek a főtárgyalás elé.* A francia védők véleménye szerint sikerült olyan bizonyítékokat szereztük, amelyek Blumenstein jóhiszeműségét igazolják és amelyek mellett föllehető, hogy

büntetését a vizsgálati fogságban eltöltött egy esztendővel kitöltötték veszik

és Blumenstein az ítélet elhangzása után szabadlábra helyezik.

— Chamberlain Kaliforniából visszautazott Angliába. San Franciscóból jelenti A Reggelnek: *Chamberlain* angol külügyminiszter befejezte kaliforniai üdülését s szombaton visszautazott családjával Angliába. Egyelőre Quebecbe utazott.

— Bécsben elfogták a félév szélhámosó büntársát. Ismeretes, hogy a rendőrség család gyantja mint letartóztatva *Sucha Hassán* félév nőt, akit a határrendőrség fogott el. *Sucha Hassán két arab férj társaságában tartózkodott* Budapesten és így a rendőrség kutaini kezdte az arabok hollétét. *Vasárnap a bécsi rendőrség telefonon értesítette a budapesti rendőrséget,* hogy az egyik arabot, *Zachia Abdull* Bécsben elfogták.

— Egy négyhónapos csecsemőt tévedésből megmérgezett az anyja. *Sauerwein Kálmán* 4 hónapos csecsemőnek (edesanyja vasárnap orvossg helyett *tévedésből szalmiakszest* töltött a szájába. A mentők életveszélmes állapotban szállították a fuscákat a Szent István-kórházba.

— Korányi báró magas francia kitüntetést kap. Párisból jelenti A Reggel tudósítója: *Korányi Frigyes báró kedden nyújtja át visszahívó levelét Doumergue francia köztársasági elnöknek.* Ertesztésünk szerint az elnök ez alkalommal a beszélgetrend egyik magasabb osztályával fogja kitüntetni a távozó magyar követet.

SVÁBHEGYI VERSENY 1928

CSAK CASTROL

VOLT ilyen példátlan számban
GYŐZTES

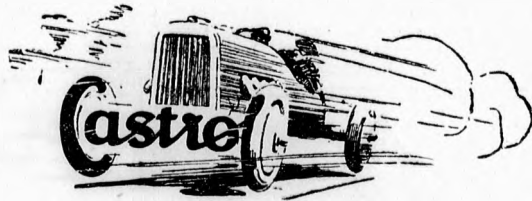
MICHAEL GAYER
(CHATER-LEA)

A Motorkerékpárok Legjobb Ideje, Új Utvonali Rekord Castrol Olajjal!

Győztes Motorkerékpár	250 km	Deli Lajos, Rado
Győztes Motorkerékpár	350 km	Michael Gayer, Chater-Lea
Győztes Motorkerékpár	500 km	Balázs László, Sunbeam
Győztes Motorkerékpár	750 km	Rudolf Runtsch, Douglas
Győztes Cyclecar	1000 km	Lanta Ede, Morgan-Aero

CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
olajjal

GRÓF ZICHY TIVADAR
(BUGATTI)

A Nap Legjobb Ideje, Új Utvonali Rekord Castrol Olajjal!

Győztes Turakocsi	1500 km	Almássy László, Steyr
Győztes Turakocsi	2000 km	Lyka István, Bugatti
Győztes Turakocsi	4000 km	Wolfner László, Steyer
Győztes Turakocsi	8000 km	Wentzler Ferenc, Mercedes
Győztes Sportkocsi	1100 km	Balázs László, Darby
Győztes Sportkocsi	2000 km	Vermirovsky József, Tatra
Győztes Sportkocsi	3000 km	Szini János, Austro-Daimler
Győztes Sportkocsi	5000 km	Bárol Wolfner András, Steyr
Győztes Sportkocsi	1500 km	Ripper Jan, Bugatti
Győztes Versenykocsi	2000 km	Hg. Eszterházy Antal, Bugatti
Győztes Versenykocsi	3000 km	Gr. Zichy Tivadar, Bugatti
Győztes Versenykocsi	5000 km	Delmár Walter, Steyr

CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
CASTROL
olajjal

Fenti Eredményekből Minden Automobilista És Motorkerékpáros Azonnal Megállapíthatja, Hogy A Svábhegyi Versenynél Is A Legtöbb Versenyző A Castrol Olajjal A Többi Olajmárkával Szemben Előnyben Részesítette

Vezérképviselőf:

Magyar Broncs- és Kerékgár Rt., Budapest VI, Jókai-utca 8. sz. Telefon: Aut. 133-56

A ballplatzi diplomaták nyugdíjazásával és fiatal követek kinevezésével a közeljövőben végre fölfrissítik a magyar diplomáciát

(A Reggel tudósítójától.) Beavatott körökben már hónapok óta emlegetik, hogy *Villani Fri-gyes* báró kinevezése párisi követévé csak bevezetése a magyar diplomácia külsőben álló részleges átszervezésének. *Török Sándor* követ-segítség tanácsos, aki eddig ügyvivő minőségben képviselte a magyar kormányt Stockholm-ban, *Hágába kerül* s vele megy a miniszterlumból *Kézl* úr, a politikai osztály egyik fiatal tisztviselője. A követi karból a legközelebbi hónapokban

Kánya berlini követ és Ambrózy gróf bécsi követ vonul nyugdíjba.

Mindkét diplomata a régi ballplatzi iskola tagja, már a háború előtt vezető diplomáciai állásokat töltöttek be, helyüknek fiatalabb ma-

gyar diplomatákkal való betöltése már régen esedékes. A legközelebb megiresendő követi állások egyikére legelőbb reménye *Waltstein Jánosnak*, berlini követéségünk tanácsosának van.

Báró *Zichy-Rubidó*, akinek távozásáról szó volt, nem hagyja el a londoni követéséget,

egyrészt, mert nehéz helyére megfelelő követet találni, másrészt *Zichy* báró a londoni árszágban és a Foreign-Officeban nagyon szívesen látott személyiség. A legközelebbi előléptetések során fontosabb állásba kerül három fiatal diplomata: *Báró Vest Fedor*, a bukaresti követéség tanácsosa, gróf *Csáky István*, a sajtóosztály helyettes főnöke és *Szabó György* zágrábi konzul.

Részeg legények összeültözték a rendőroktel: öt sebesült maradt a csatáron. Szedőrelt jelenti a Reggel tudósítója: Vasárnap a hajnali órákban a vasúti állomás mellett levő Sárkány-vendéglőben a záróórát ellenőrző őrzőjét fölcsillagította a legényeket, hogy távozzanak a vendéglőből. A legények kést rántottak és kiszorították a rendőroktel, akik az utóára érve segítségért szipoltak. Csakhamar nyolc rendőr érkezett és a garázda, részeg legényekkel formális közelharc kezdődött, amelyben végül is a rendőrök győztek. A vendéglő egész berendezése összelétről és a csatáról a mentők öt sebesültet szállítottak többé-kevésbé súlyos sérülésekkel kórházba.

Harmine napi elzárásra ítélték egy zurbuknak. A rendőrséghez följelentés érkezett, hogy egyes kővezetékben zurbuknakak működnek. A VI. kerületi kapitányság a följelentés adatai alapján az Edison-kávéházban tartózkodó *Kombis Jakab* ügyvédet, akinek zsebében száz lövéses-fogadással szőő cédulát találtak. A száz fogadás közül, amelyek mind csak néhány pengőről szóltak, *Kombis* nyolcvannal meggyert és buszt vettett el. A rendőrbizóság eltöltte 30 napi elzárásra és a fogadásokban nyert pénz elköltésére.

Vasárnap megkezdődött a zarándoklás a temetőkhöz. Halottak napja előtti utolsó vasárnapon koszorúkkal telegazott villamosok futottak a temetők felé, valóságos zarándoklás indult meg, az élők sűrű tömegekben keresték föl a halottak sírját. A Rókus-kórháznál hosszú sorokban várakoztak a villamosra és sok kocsis, amely máskor pótkocsival közlekedik, most enélkül indult, mert a járatokat megszüntették és a pótkocsikat a temetőbe induló villamosokhoz kapcsolták. Legtöbb 10,000-15,000 ember rója le kegyeletet a halottak iránt és számos egyesület, testület küldöttsége járt a temetőben, hogy koszorút tegyen az elhunyt közéleti férfiak sírjára.

Új könyvek, amelyek bírálatára beérkezésük sorrendjében visszatérünk: *Polónyi Deszö: A magyar király-kérdés* (Atheneum). — *Bibó Lajos* két kötetes regénye: *Anyám* (Atheneum). — *Dr. Kepes Ernő: Az országváltás összehasonlása és a szanálás illuziója* (Magyar Nemzetgazda). — *A. M. Kir. Hadtörténelmi Levéltár: A világháború 1914-1918*.

Házasság. *Kóbor Noémi*, a kilencedik irónét, *Kóbor Tamásnak*, az „Újság” főszerkesztőjének leányát eljegyezte *Kallos István*, a Margitsziget rt. igazgatója. —

Szombaton éjszaka megtámadták a Calvin-téren egy fővárosi fogalmazót. *Tarkó Sándor* géplakatos a Calvin-téren szombaton éjszaka minden ok nélkül rátámadt *Debrezseny Géza* fővárosi fogalmazóra, akit nem is ismert. A közeli rendőr azonnal a megtámadott védelmére kelt, amire *Tarkó* szembeszállt a rendőrről is, sőt hamarosan odafutottak társai. *Káló István* és *Szedőka József* is, akik körülfogták a rendőrt. Az őrszem szipelére több rendőr érkezett a helyszínre, akik a verekedőket ártalmatlanná tették. A főkapitányságon mindhármójukat őrizetbe helyezték.

Vasárnapi villamoszerencsétlenség. Az 55-ös villamos a Berlin-téren vasárnap elgázolt egy 45 éves férfit, akit a szállók vettek ki a kocsis alól. A szerencsétlen embert, akinek az arcát egyelőre nem lehetett megállapítani, a mentők súlyos sérüléssel szállították a kórházba.

Vasárnap jubiláris kongresszust tartottak és fölavatták új székházukat a vasmunkások. Vasárnap délelőtt tartották meg a vasmunkások új székházuknak fölavatási-ünnepélyét és ezzel egyidejűleg ünnepelték a szövetség 25 éves fennállását. Az új székház márvánnyal, bronzal, üvegfestményekkel díszített, páholyokkal körülvevő hatalmas dísztermében nyitotta meg *Rakovszky József* elnök a kongresszust. *Bárdos Ferenc* után *Ilg Conrad*, a berni Vasasinternacionale titkára, *L. Brownlie*, az angol alsóház tagja, *Guillaume Salau*, a belga vasmunkások elnöke és *Anton Hampel*, volt cseh munkáügyi miniszter üdvözlőszavai után *Franz Domas*, a bécsi vasmunkások elnöke, szólt föl, akinek beszéde közben a kongresszus a bécsi emigránsokat ellette. *Alwin Brandes* 907,000 német vasmunkás üdvözlését tolmácsolta, *Peyer Károly* volt a következő szónok: — Ennek az építkezésnek — mondotta — minden anyaga, minden munkája magyar. Vád ez az épület a kormány ellen, amely hazahasságról szöveket, de külföldiekkel dolgoztat, amíg itthon egyre nő a munkanélküliség száma. — Végül *Farkas István* és *Peidl Gyula* mondtak beszédet. Ezután a vendégek megtekintették a vasmunkások új pompás, modern házát, amelyet *Tauszig Béla* és *Roth Zsigmond* műépítésk terveztek és építettek.

Hadik Mihály gróf ma előadást tart a magyar népművészetről. *Hadik Mihály gróf*, akinek a mai magyar népelelet ismertető hátorhangú cikkei a Reggel hasábjain ország-vezető fölúttint keltenek, legutóbb a népművészet jövőjéről írt cikkével fölkellette a népművészet aktív tényezőinek figyelmét is. A cikk nyomán a magyar népművészet számos barátja és hívatott védője lelkes üdvözléssel és azal a kérelemmel fordult a Reggel-hez, hogy e kérdést a magyar népművészet jövője és sorsa érdekében tartsa továbbra is napirenden. Ezt a célt szolgálja az is, hogy *Hadik Mihály gróf* ma délután 4 órákor a művészeti kongresszus keretében az Iparművészet főiskolán előadást tart a népművészet jelenlegi helyzetéről s ennek intézményes védelméről a kontárokkal és kizsákmányolókkal szemben. Az előadás elé széles körben nagy érdeklődéssel tekintenek.

Az éhségtől esnek össze az utón a szegény nyugdíjasok. A nyugdíjas közalkalmazottak vasárnap délelőtt a vármegyeház dísztermében országos kongresszust tartottak. Nagy visszajelést keltett a résztvevők között, hogy a kormány nem képviseltette magát. Dr. *Ballo István* országos elnök megnyitotta után *Leuquel Zoltán*, szegedi kiküldött a nyugdíjasok öregei és arcai érdekében kért sürgős intézkedéseket. *Csikó János* a Nyugdíjas Vidéki Színeszek Szövetségének 600 tagja nevében tette szavát, hogy egy-egy nyugdíjas színeszek által 30 filler a napi nyugdíj. Nem egy esetben az éhségtől esnek össze a szegény nyugdíjasok az utón. *Cserna Károly* (Gödöllő) fölcsillagítása után a nyugdíjas magánalkalmazottak nevében *Sombly* fölúttint sürgette a valorizációt. Végül fölúttintak a balatoni javaslatot, amely kéri hogy az 1927 november 1. előtti nyugdíjasok javadalmazását a tényleges közalkalmazottak 1927 november 1-i fizetése alapján rendezzék és magasabb lakberekkel fölposztosítsák, a 65. életévkort betöltött közalkalmazottakat nyugdíjaznak és helyükbe vegyék vissza a B-listásokat, akik ellen semmiféle kifogás nem merült föl.

A budapesti olaszok vasárnap ünnepezték a „Marcia su Roma” évfordulóját. A budapesti olasz faszió ünnepezte a „Marcia su Roma” hetedik évfordulóját. Az ünnepségen *De Astis* ügyvivő vezetésével megjelent az olasz követéség egész személyzete, valamint az olasz kolónia teljes számban. *Pignatelli* herceg beszédében azt mondotta, hogy a fasizmus föladata most az, hogy lángoló haszarsóval haladjon tovább azon az uton, amelyet számára a Duce kijelölt és amelynek biztos célja: Olaszország nagysága.

Leleplezték Greta Garbo ellopott és megkerült szobrát a Nepoly-színházban. Vasárnap delben szokatlan ünneplési színhely volt egyik körüli filmszínházunk: előcsarnokában leleplezték egy filmszínésző életnagyságú szobrát. A szobor a nálunk is rendkívül népszerű svéd-amerikai sztár ábrázolja, *Greta Garbót*, *Karenin Anna* jellegzetes, multszázadvégi ruhájában. A szobrot, amelyről tudjuk, hogy ellopott, de megkerült s amely magyar művész, *Pongrácz Szigfried* munkája, *Greta Garbo* ajánlékozta a filmszínházunk megbízottja, *Bosniac amerikai* erdes utján. *Colonel Bosniac* a művésznő nevében üdvözlötte a magyar mozikközönséget és lehullott a lepel... A sajtó, a film- és művészvilág színe-java tapsolt a szépséges filmszínésző szobrának.

A Budapest-wieni főemlékhajójaratok megszüntése. A Magyar Királyi Polgár- és Tengervetelési Rt. igazgatósága közhírré teszi, hogy a Budapest-wieni főemlékhajójaratok az alacsony vizálásra és az előrehaladott évtáradra való tekintettel a jövő évben akként szünteti meg, hogy az utolsó menet Budapestről Wienbe október hó 29-én, Wienből Budapestre pedig november hó 1-én lesz. A Gyöny-Győr közötti csatlakozó hajójaratok november hó 1-én szintén megszüntnek. A gyors-árak fölúttint a Budapest-wieni irányban október 29-én, a Wienből felé irányuló forgalmat október hó 31-én megszüntik.

Szombaton, november hó 3-án

először
az idei évad slágere,
Zerkovitz-Szilágyi új operettje:

„Eltörött a hegedűm”

Király-Színház

CORVIN

CORVIN

Mához négy napra, csütörtökön kerül színe nálunk:

KARENINA ANNA

Írója: TOLSZTOJ

Főszerelője: **GRETA GARBO**

Ezt a filmünket nem fogjuk reklámozni, a jegyelvétel ma megkezdődött!

CORVIN

CORVIN

MEINL
ÚJTERMÉSŰ TEA

„Indiai speciál”

teljesaromású, jellegzetes assamvirágú keverék, különösen a mindennapi használatra alkalmas
5 deka 1.40 pengő

ŠZINHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit muzsikál ma reggel?

— Valóban éppen elég okom volna rá, az egész fronton csupa zene szól. A Vigben „Bölcsődal”-t dalolnak, a Királyban egy hegedűről van szó, amely eltörök s a Magyarban már debütált is egy jazzzenéses...
— És mit énekel a jazzzenéses?

— Előbb a régi jó „Mammy”-t s aztán mindenek vallásérkölesi „happy end”-je kedvéért a „Kol Nidre”-t. A newyorki Broadway hónapokig játszották a „The jazzsinger” filmváltozatát s a hatereszményes Roxy-bazilika gyakran szükkelt bizonyult a fantasztikus színpadi képekkel megtűzdelt film közönsége számára. Az east-side romantikája a Broadway miatt is legyen idegen? Hiszen, aki az east-side-on szerencsétlen operát, könnyen kerülhet a Broadwayre s magasabb, előkelőbb Broadway-pozícióban miért ne andalodna el szívesen az ifjúkor kedvelmeinek vetített emlékein? Azonban... Azonban az east-side nagyon messze van a Király-utca környékétől, olyan messze, hogy talán még az istenben boldogult Venetianer fölszólaló is az újpesti főrabbi, akiknek a lednyából Vály Ilona néven operett-primadonna lett, sem tudná teljes meggyőződéssel helyeselni Rabinovitz főkántor új ortodox intranzigenciáját; aki családítókkal sújtja a fát, mert jazzzenéses és Broadway-star lett belőle. Hát itt van a kutya eltemetve. Fáy Szeréna előveheti a legszörnyűbb hangjait, felültheti legdicszesebb koturnusait, hajonghat és kaphat szüggöresöket reggeltől estig, hogy Hegedűs Gyula (akinek rabonbáni meló-ságát — érzésem szerint — a világ összes tinceszeivel s pamaeszeival is alig lehetne hitet kelteni emnyire rituális műtőbe áthelyezni) — meg nem bocsát a fiúnak — én ebben a drámában hími, sorsában részvevni csak akkor tudok egy-egy pillanatra, ha a színészek játékára koncentrálok sok oldalról igénybevevett figyelmem. A főszerepben ugyanis Rátkai akinek drámai sorsáért — korábbi buzdításaink miatt — felülöknek érezzük magunkat, oly szép, jótékonyan oly illuziókeltő, hangban oly nemes alakítással lepett meg, hogy majdnem azt mondanám, érdemes volt a kitűnő, szügdelt egész szívet megmutató Rátkainak prezentbe is odaadni ezt a darabot s szerepet. Salomon vendégszereplése is gazdagította a „Jazzzenés” reményeit. Akinek végre megdől az a föltevés, hogy nem csinálhat maszkot magának. Kis szakálla — a la Baracs Marcell — semmit sem ártott szépségének, az alakításnak pedig határozottan használt. Ami pedig első

háromfőlvonásos működését illeti, minden ellenkező véleményemmel szemben meg merem kockáztatni azt az állítást, hogy Salomon, igenis, megfelelt a hozzáfűzött reménységeknek. Nem lehet valakire egyszerűen ráfogni, csak azért, mert kabarédarabok ismert főszereplője, hogy nem színész és három főlvonásra nem futja a szusza. Igenis, futja. Sokkal jobban szerettem és élveztem mosolyra ingerlő figuráját a háromfőlvonásos, szigorubb és zártabb, lubickolásra, extemporékra valóban kevesebb alkalmat nyújtó keret között, mint a kabaré sokszor izetlenül nyúlós salomoni szabadosságai között. Ez színészet, az kávéházi viccelődés — színpadon.

— Nonono!
— Igy, ahogy hallja, cukros Bendegúz. A darabnak egyébként hálás lehet a színház igazgatósága egy naftalínbán tartott színésznője revellálásáért. Tóth Böske, ez a fiatal, szőke színésznő, tehetséges, finom alakítását érdeme szerint külön méltatja A Reggel, amely e tekintetben czuttal sem tesz különbséget fémljeleztettek és még nemfémljeleztettek között...
— Bravó! A marsallbotot, szóval, mindenki a retiküljében hordja!

— Csak a szivében, nebuló, a szivében s a tehétsége tarsolyában. Moga ichát ne dideregjen; tekintetbe sem jöhet...
— Goromba!

— Csak őszinte, édesem. Mint ahogy látja, arról is szívesen beszélek, hogy Jób Dánielnek őszintén tetszik a Bethlen Margit első színdarabja, amely műfajára nézve szímmű, témája modern, mai, hogy úgy mondjam, — „a mai életből vett”. „A szürke ruhá”-t a darabban Gombaszögi Frida viseli, e körül a cimben is ezért szereplő szürke ruha körül forog a három főlvonás... Egyelőre ennyit, n'est ce pas?

— Igen, ambassadeur! Menjünk talán tovább...
—... A héten benéztem a Zerkovitz—Szilágyi-darab próbáira... Reggel korán, görklásítás idején... Eppen Lábass énekelte a színpadon, agyonfűzött magasszárú cipőben, Dénes egy jazzbandet dirigált, miközben Bársony Rózi, a színház pillangója, üdvöskéje, angyalbabája, harminkét vásolt girl élén járta a — kamizsai kettőst. Jósolni nem szeretek, nem is tudok, de — miután Zerkovitz többek között a legforróbb próba alatt nyugodtan cigarettázott a vestibule-ben — nagyot kénec tévednem, ha a jó öreg Király-Színház és a dírmegdör-mögő dírekeió meg nem találhá végre a várva-várt slágerét...

— Hát ami azt illeti, itt volna már az ideje...
— Készül ezen — s a „Bölcsődal”-on kívül — a Földes Imre új darabja az Új Színházban, amely egy vidéki magyar színésztrupp drámája. Rákosi Jenő bevezetőbeszédét mond a szombatesti premieren. S hogy az Új Színház még egy mondat erejéig az aktualitás előterében maradjon, Vitéz Miklóst, a színház igazgatóját is bemutatják ugyanazonnap este — a Kamaraszínházban. A Földes-darab címe: „Tűzek az éjszakában”, a Vitéz „A tulbuzgó fiatalember”, akit Uray játszik. S ha jelzem, hogy ma este még a Terézkörúti Színpadon is premieret tartanak, akkor — öt premier egy héten — jelzem egyuttal azt is, hogy a premier-hiánynak ez a hét is „jól kezdődik”.

— Sokse félse őket, tekintetes uram. Egyébként mi újság a nagyvilágban?

— Nem sok jó. Rossz kedvük van az embereknek; még szerencse, hogy ez a kedves, mosolygós ősz, késői napsugaraival néha kissé fölvidítja őket. Képzelték, ha még az a jó „sodródó” Dénes is penaszodik...
— Csak nem aszondja, hogy már ő sem tud sodródni?

— Az még hagyján volna. De azt pána-szolja szerencsétlen feje, hogy képzeljem — öhozzá akarak mások sodródni! S mint borzalomkező cseményt újságolta el, hogy Péchy Erzsébet estély volt ma éjjel — batyulalapon...
— Elrettenlő esemény! Az olympusi hölgy-nél — batyulál!... S hello, jövő vasárnap — o dei immortales — jazzmatinén lép föl a Fővárosiban?

— Csakis. Kíváncsi még valamire?
— Ezek után csak a külföld érdekel. Hátha ott jobb viláig van...
— Nem mondhatnám. Molnár is jön a napokban haza, hozzá Beöthynek a beígért Molnár-darabot, czután fog csak hozzá a Vignek ígért darabhoz. Az idei új Molnár-darabról egyelőre annyit tudok, hogy a szerző egy romantikus és egy inkább boházati téma között habozott és a romantikust választotta — boházati elemekkel; továbbá, hogy az új „Molnár”-színházi és irradalmi műtőben játszák. Bemutatója a tél derekán lesz, szereplői még bizonytalanok, de valószínű, hogy Titkos Ilona fog benne játszani...

— Mi igaz a Titkos hollywoodi tervciből?
— Szó van róla. De a tere — ahogy mondani szokás — „még embrionális állapotban van”... Mindössze annyi történet, hogy I-ről próbaföl-vételt csináltak és a fénköröngbe zárt teker-csek e pillanatban a „Majestic” postájával im-bolyognak az igéret földje felé...

— Hallom, Orska is...
— Igen, de ő csak bucsuképen... Bucsuképen az egész színházi karrierjétől, amelynek március elejéig végérvényesen véget akar vetni. November 15-ike és február 1-é között turnéra indul, előbb Németországba és aztán Európá-ban mindazokra a helyekre, ahol játszott — tehát Budapestre is —, hogy a publikumától elbucsuzzon. Utána eljárnak egy filmet, amely-t maga írt és amelyet maga is fog rendezni, hogy a színésznő Orskát mégis megőrizze — önmagának... Idezárom „külföld”-nek, hogy Hubay Jenő befejezte Román Rolland béke-színfőmájának megzenésítését s „film”-nek, hogy Greta Garbónak szobra van fővárosunk-ban. Most leplezték le a Corein vestibulejében...
— Király Ernő?
— Jobban van. Nem olyan lábál faragták, akit egy vakbélgyulladás csak úgy uk-muk-

Vigszínház

Szombaton, november 3-án először:

Bölcsődal

Fodor László vigjátéka

Főszereplők:

Varsányi Irén, Makay Margit, Zombory Mercedes, Törzs, Góth, Rajnai, Somlay, Mály, Szerémy, Gárdonyi

Földes Imre:
Tűzek az éjszakában
Új Színház November 3

Ma premier a Terézkörúti Színpadon

Kedzete 9-kor
Telefon: 265-54

Elkészült a Magyar Rapszódia!

fuk knockautolna. Aztán meg — Hülli operálta...

— Oszintén örülök. Desszert? — Előbb egy kis adósságtörlesztés következik. Tartozom a Fővárosi Operettszínház sikerdiagnózisának azzal az adattal, hogy Nagy Jenő rátartai huszár-puccerje is számításhoz esik a végső mérlegelésnél. Az előre eladott táblák sorozatában egy-két földszinti szoblyát ő is kész. Továbbá az Új Színház Fehér Liljének, Peti Sándor barátunk hitvesének azzal a megállapítással, hogy mulatságos ifjú komikának tarthatja magát... Végül tartozom — egy bejelentéssel az Ügyvédi Kamarának.

— Nono! — Azt írják, teljes névaládrással s az adatok helyességéért a felelősséget vállalva, hogy egy ügyvéd egy ismert pesti színésznőnél árverést tartott a színésznő távollétében, aki — harmincötvenegys százrútló levén szó — az árverésről teljesen megfélemedezett s egy órával később érkezett haza. Riadtan látta a hivatalos embereket, akiknek persze azonnal ki akarta írtatni a harmincötvenegys százrútló fogadott el, mert — amint mondta — az időközben megtartott árverésen 50 fillérért megvásárolta — a saját számára — a színésznő sokkal többet érő három darab Lenci-babáját. Az ügyvéd ur neve dr. Spangol Dezső. Ha desszertnek ez nem volna elég...

— Nem elég! Még! — Palló Imre, az Operaház feketeszemű, sötet szemű, tüzes, székelty baritonistája vasárnap este félhatkor tartotta az esküvőjét a Kál-

vin-téri református templomban Montag Dussyal. Desszert ez is, hogy Eckhardt Tibor a héten többnapos tartózkodásra külföldre utazik. Hölgyelvosónk gaudiumára pedig közöljük a „diszkrejtójáról” kiharadt fiatal Andrassy-uti báró esetét. Az indiszkrét fiatal embert szombat éjjel felhívta egy társaságban egy nő hang. „Ki beszél?” — kérdezte barónk. „En vagyok” — felelte egy ismeretlen, de igazított nő hang. „Főjőm azonnal Lipót-kört 1. alá, ott várom a kapuban, majd mindent elmondok. Siessen, mert ha öt perc késik, már ott sem vagyok.” Ezzel a kagylót letették. Az ifjú, kis babuskáját hamiskásan megpörögtörve mindenképpel diszkrejtően megsugta külön-külön mindenkinek, hogy egy kis diszkrejt ügy van, de félóra múlva visszatértek. El is távozott, félóra múlva vissza is jött. És még diszkrejtben mosolygott s még hamiskásabban pörögte kis bajszát. Eppen be akarta vallani, hogy a félórát hol is töltötte, amikor a társaság tagjaiból kirohant a nevezés. Amikor ő eltávozott, valamennyien utánmentek s messziről nézték, hogyan viszágája körül a Lipót-kört 1. szám alatti palotát. A társaság egyik nő tagja rendelte oda egy másik telefonon... Bizonyos, hogy az újabb lecke sem gyogyítja meg ifjú arisztokratánk közlékenységi szenvedélyét...

* Bartók—Kodály-népdalost ma 8 órákor Bartók, Fuchs-Fayer, Medgyaszay, Székely, Székelyhídy, Thomán Mária és a Budai Dalárda közreműködésével. Jegyek Rózsavágytérnél. (Stúdió) * A Doni Kozák-kórus holnap érkezik. Keddi hangverseny szentelős műsorral 7 órákor a Vigadóban. Jegyek Bárdnál és az est pénztárnál.

Lóspört

Az Újpesti nagy akadályverseny előzetes starterlistán nem szerepelt Deborah nyerte Labda és Sobri Jóska ellen

A vasárnapi megyeri versenyek sportja élvezetes és az ugróversenyekben is kifogástalanul jó volt. A Concours-lovak akadályversenyében három ló elbukott. Sláger győzött, nyergében Magyar Balázs főhadnaggyal. A nap főversenye az

Újpesti nagy akadályverseny volt. A verseny favoritja Táncczoskó volt, de a Dreher-lónak megint nem volt jó napja, a vasúti föltésnél levő akadálynál ő adta az első refüt. Itt lovassa, Kisziváth, aki esinyán-búnján bánt vele, nagynehezen átozta az akadályon, de a pálya középső akadályánál végleg megadta az engedelmességét. Lovasa le is bukott róla. Táncczoskó sorsát követte Rondino és a 4800 méteres versenyben most már hárman küzdöttek. Az utolsó akadály előtt Labda veszi át a vezetést, ez ugorja elsőnek az utolsó sővényt is. Már nyerőnek látszik, amikor a siklon Deborah tör előre és biztosan nyer. A győztes lovat Endrődy főhadnagy lovalgolta. A nap részletes eredménye:

1. futam: 1. Sláger (8:10) Magyar B. 2. Silverbrook (p) Endrődy. Fm.: Gonosz II., Gonosz, Székelylő. 2h. Tot.: 10:15. 11. — II. futam: 1. Kikerics (14) Karaszek. 2. Bobby G. (2) Máté. 3. Markus (4) Jency. Fm.: Giza, Elnő-járo, Kicsi babam, Sepl. Debojzinem. 5h. 4h. Tot.: 10:24. 13. 13. 14. — III. futam: 1. Pravda (4:10) Csernovits. 2. Sárci női II. (22) Csató. Fm.: Georgine, Czimmer, 14h. 5h. Tot.: 10:15. — IV. futam: 1. Deborah (6) Endrődy. 2. Labda (12) Bódy. Fm.: Sobri Jóska, Táncczoskó, Rondino. 3h. 2h. Tot.: 10:14. 27. 16. — V. futam: 1. Koma (4) Klimesha. 2. Patrona (2) Bódy. 3. Öreg Signora (13) Szűcs. Fm.: Pasita, Várászó, Kirgiz, Péter Pan, Terracine, Salambo, Hurrj-hope, Fejh. 3h. Tot.: 10:29. 16. 14. 15. — VI. futam: 1. Biby (12) Hölber. 2. Almansz (10) Turai. 3. Sonogy (6) Bódy. Fm.: Blondella, Öreg Toncsi, Amel, Mirabelle, Szamos, S., Madriéne, My Daisy, Cobra. 2h. nyh. 10:41. 26. 5. 22. — VII. futam: 1. Talált kincs (2) Csezkovics. 2. Timi (13) Péter. 3. Maga (4) Dósi. Fm.: Fogócska, Naspolya.

Balog nyerte a gróf Haenckel-émlékversenyt a lesvári ménes Béaupréau-jával.

Bécs, október 28. (A Reggel tudósítójától.) Az őszi miting hatodik napján futottak a 6000 schillinges Gróf Henckel Hugó-émlékversenyét. Az 1600 méteres versenyt a lesvári ménes Béaupréau-ja nyerte Sankt Felix és Wahrhaft ellen. A győztest a kis Balog lovalgolta.

Részletes eredmény: 1. futam: 1. Sárta (6:10) Szilágyi. 2. Krinolin (12) Szabó L. II. Fm.: 2. 10. — II. futam: 1. Deli (22) Albrecht. 2. Arabian (6) Tóth B. 3. Sibler (6) Szokol. Fm.: 5. 10. — III. futam: 1. Rejtély (8:10) Takacs I. 2. Híristro (3)

Szabó L. II. 3. Tossana (6) Tuss. Fm.: 4. 10. — IV. futam: 1. Béaupréau (12) Balog. 2. Sankt Felix (6) Csuta. 3. Wahrhaft (6) Takacs J. Fm.: Artan (33) Tuss, Perle (10) Tóth B., Büszke (12) Blazsek, Disous (5) Szabó L. II., Napló (6) Szente. — V. futam: 1. Wilhelmine (4:10) Sel-meczy. 2. Naughty Boy (2) Weissengr. Fm.: 2. 10. — VI. futam: 1. Furio (8) Csuta. 2. Schneerosa (6) Gyulás M. 3. Alhambra II. (2) Tuss. Fm.: 6. 10. — VII. futam: 1. Valencia (8:10) Szilágyi. 2. Milona (22) Weckermann. 3. Rázd le! Fm.: 5. 10.

Wings

Különös hangzású szó... Ugy, ahogy az angol elsiklik w-jé fölélt s puhára domborítja egy elmosott u betűvel: tiszta hangutánzó. Szárnyal, lendül, suhan, suhog, leng, egy kissé még süvölt is, sűrít — és ahalni benne még a madár vijjogását is idegetti... Wings... Azt jelenti, hogy szárny. Szárnyak. A mai korban, amikor egy-egy halálmegevő pilóta óceán-röpülését öt világgrész lesi elfojtott lélegzettel, amikor a Zeppelin uszást a levegőben — Friedrichshafenől Lakehurstig és vissza — embermiliók figyelik megfeszült idegzetten — ez a szó, hogy „Wings”, a legjelentősebbek közül való.

A „Wings”-ről film készült. Különös film. Két derek fiatal hőse van, két kitűnő amerikai színész, Charles Rogers és Richard Arlen, két bájos színésznő hősüjő, akik közül az egyik a pikáns „It kissasszony”, Clara Bow — és mégsem ők a film sztárjai. A sztár: a „Wings”. A szárnyak. A filmek meséje is van. A mese érdekes, izgalom. Mégsem a mesére gondolunk, miután a kép pereg. Hanem a szárnyak — teljesítményére. Hogy az ember, aki megkonstruált magának két acélszárnyat és hozzávaló hajszálfőm műszereket: mire képes ezzel a többlettel.

A néző, aki tétlenül ül a vetítővászon előtt s ugyanakkor — rizikó nélkül! — együtt-nyargal ódsz: vagy ezerméteres magasságra emelked, felhőkön át s felhők fölött. Jack-kel vagy Freddie, német vagy amerikai pilótákkal, — annyira szuggesztívja alá kapja ez a film, hogy szinte csak utóbb eszemél arra a kérdésre: miképpen volt lehetséges ezeket a hajmeresztő légielőadásokat közvetlen közelből fölvenni? Mert az a röplőgép, amely a föléltet technikai szemelvényét szállította, szintén ott kellett, hogy nyargaljon, bukkadjaljon, hempergjen, lödögöljön álljon és ezer veszélyt szembenézzen, mint a kép szereplőinek röplőgépjei és a színészeknek — istenem! — mit kellett ezeknek is pilótaságából, röplősportból tudniok és meríteni, hogy ez a filmdráma ilyen hamisítatlan realitással elkészüljön! Szélesületes gondolat, hogy egy film terpe kilencszáz méterrel nem a biztos stúdió, nem a föld és a víz kipróbált felszíne legyen, hanem a levegő, az űr, a kékség, a bárányfelhők gomolya, amelyből épp úgy fúhat alá tüzes csik, mint az ólomszínű viharégből: a kigyulladt s halálba zuhanó röplőgép!

Mindezzel még nem érzékeltetem a „Wings” című kép idegfigyeltető szeszocióját. Tessék elképzelni, hogy a nagyhőburo légielőadások között egész sorozatát nemcsak látván magam előtt, emberileg és katonailag, körülöt és belülről, de hallom is mindazt, ami a csatlakozások fölött történik! Hallom a német röplőgép mély morajlását, az amerikai motor ének, „éneklő” katrogását, a légiöltő jellegzetes géppuskadörgését, a gránát-süvítést, a nehéz torpedók zúgását és zuhanás közben a kigyulladt röplőgép szinte emberi üöltését! Ezek a zörejek és hangok szerzesen hozzátartoznak a filmhez. A Paramount műhelyéből 117 utasítással került ki ez a kép és mind a 117 a hangok minőségére vonatkozik! Az a nagy filmszínház, amely nálunk c. héten kihozza a „Wings”-et, két hét óta szereli a „hangos” képhez szükséges gépeket. Külön gépházát rendezett be a vetítő vászon mögött, különleges, magasfeszültségű motorokat hozott! Berlinből, hat hangszórót alkalmazott, százával fektelt kábelket és öt mérőreket volt szükséges, hogy a „szinkronizált” film előadásának összes előmunkálatait elvégze. Nem is úgy kell fogadni a „Wings”-et, mint egy filmbemutatót. Hanem mint olyan produkció premierjét, amelyen még nem volt Magyarországon.

Közben a meghívó, amely a szerdán tartandó bemutató-diszcoládásra szól. A sablonos programszövegben egy mondat föltűnik: „A Wings a levegő hőseinek dicsőségére és azok emlékeztérére készült, akiknek szárnyai örekre összekapáltak... Kétszáznyolcvanhárom pilótánk halt meg a nagyhőburoban! Szárnyak. Tisztelet adassék emléküknök. d. zs.

Jöttem * Láttak * Győztem

Az utolsó Verebély-lány

Rendes helyárrakkal csütörtöktől nálunk játszik Cirkusz (Charlie Chaplin) Capitol Csak mi mutatjuk be!

KARENINA ANNA GRETA GARBO DISZCOLÁDÁS RADIUS NOV. 1-ÉN

Autópneumatik AUTOPÓLSZERELESEK CITROEN- ÉS FORD-ALKATRÉSZEK TELEFON: T. 221-97, 285-63 NAGY JOZSEF VI. ANDRASSY-UT 43

KÖZGAZDASÁG

Jól élünk?

(A Reggel tudósítójától.) A számokban van egy bizonyos kaján ironia, amely néha rácafol az emberekre, ha nem néznek figyelően a jelenségek mélyébe, amelyek a számok mögött elrejtőznek. Azok a számok, amelyek a legújabb statisztikai közleményekben a nyilvánosságra kerültek, mintha ironikusán rácafolnának azokra, akik mint mi e helyiütt, a magyar gazdasági élet sok szomorú jelenségét regisztrálják hétről-hétre. *Lám, hiszen a helyzet nem is olyan rossz, hiszen Magyarország jól, sőt nagyon jól él, s a belső fogyasztása igen tiszteltreméltó mértékben növekszik.* Ez év első nyolc hónapjában Budapest lakossága ezer vágómarhával, 4400 borjuval, 2600 lóval többet fogyasztott, mint a múlt évben, 72.000 méter-mázsával több hús, szárnyas, tojás, vaj, főzelék, hal és gyümölcs kelt el a vásárcsarnokokban, mint a múlt évben, csak a levágott sertések száma csökkent nem egészen tízezerrel. *Határozottan imponáló érvény!* Ha most egy lépéssel tovább megyünk s fölüljük az év első nyolc hónapjának külkereskedelmi statisztikáját, megállapíthatjuk, hogy hétmillió pengővel több gyapotartat, majd egymillióval több dohány, másfélmillióval több selymet és fél-selyemárut, egymillió pengővel több kötött- és egymillió pengővel több gyapjárut hoztak be. Mindezek olyan áruk, amelyek közvetlen fogyasztásra vannak szánva, tehát

téves emberről, aki békejövendelmének hatvan-hetven százalékát húzza, a sokszerről, aki a megkisebbedett magyar földön nem tud elhelyezkedni. S ennek a „fenn az erény, nincsen kas”-életnek a legkézenfekvőbb magyarázata egy másik magyar mondás: „Eb ura fakó!”

Lehetetlen tökélet gyűjteni, lehetetlen pénzt megtakarítani, hát akkor már inkább jól élünk!

S hogy ez tényleg így van, azt egy pillantás a

magyar takarékbetétek grafikonjára megmutatja.

Abban az időpontban, amikor a házbérek hatvan százalék fölül emelkedtek, abban az évben, amelyben az állam a legnagyobb fölöslegeket halmozta föl a Nemzeti Bankban, hirtelen elakadt a tékegyűjtési folyamat.

1927-ben még 300 millió új tőke képződött Pesten, 1928-ban alig a fele lesz. A kereskedők folyószámláiról eltűnt a pénz és elfogyott a takarékbetétre szánt összeg és bevándorolt az állam pénztárába!

A mezőgazdaság deficitje

Mit kívánjunk a németektől? — Sertés-, mütrágya-, tojás-, tejkonjunktúra

(A Reggel tudósítójától.) Külön gazda mondta előttem, olyan ember, akinél szívdolog is a gazdálkodás: „*Rajtam már meglátászik, hogy deficittel gazdálkodom, a földemen ma még nem.*” A traktor még szeli az omlós fekete földet, a vetések szépen zöldülnek, a magtárak tele az idei kiadás étellel, az istállókban drága importált állatok, a pincében bor. Az irodában egy bőtermő esztendő számadásait írják. *Az eredmény mégsem kétséges.*

A gazdasági év deficitelt fog zárulni.

Az összes időjárásbeli véletletek fölmutató, mégis bő termést adó 1928-as esztendő sok magyar gazdának lett a fekete esztendője. Külkereskedelmi forgalmunk is egyre növekvő deficitelt mutat. *A nagyobb termés dacára nem tudunk többet exportálni. A mezőgazdasági termékek ára hanyatlott. Vevő nincs.*

Az eladásnak egyetlen lehetősége: a kényszereladás.

Aki elad, abban a meggyőződésben teszi, hogy *áron alul* adja, de kénytelen vele, hogy üzemét fönnt tudja tartani. A megkezdett termelési processzust; tenyésztést, hizlalást folytatni kell, a drága takarmányt kénytelen a gazda

olcsó állati terméké földolgozni, akkor is, amikor már tudja, hogy ez a folyamat veszteséggel fog járni. A földet kénytelen megművelni, magot és mütrágyát belevetni akkor is, amikor a cserza további veszteséget mutat a szemtermelésnél. Megdöbbenő az a fatalizmus, ahogy a legtöbb gazda beletörődik abba, amit megváltoztatatlannak tart. Csodálatos, hogy a mezőgazdasági üzlet hanyatlás — mert hiszen egyelőre csak mint üzlet, ronlott meg a mezőgazdaság — *calahogy még nincsen minden embernek a tudatában.* Valami nagyon is átmeneti jelenségnek látjuk, amint kis kuszálással, régi recept szerint való új homöntö exportiszervezettel akarunk segíteni. Még mindig vannak tanácsadói a kormányknak, akik szerint az a baj, hogy nincs állami szervezet, amely a termékeket kivigye, ahelyett, hogy azt mondanák, hogy

a kormány adja meg a lehetőséget, hogy a magyar mezőgazdaság rentábilis módon tudjon termelni és a világpiacon exportálni.

Hol maradnak a gazdavezérek, hogy oda-kiáltanak a felelős kormányfőlelőknek: *— Holnap jönnek ide a német delegáltak, hogy tárgyaljanak velünk: az új magyar-német kereskedelmi szerződésről.*

A magyar mezőgazdaság jövője attól függ, hogy tudjuk-e a nyolcmilliónyi magyar-ság agrártermelését a hetvenmillió német nemzet szolgálatába állítani!

Meg kell érteni a német tárgyaló felelőket is, hogy egy ország magyar mezőgazdaság a nagyiparos német birodalom szomszédságában csak erőssége és támasza lehet a németeknek. *Mi nem tudunk annyi fölösleget előállítani, amennyit csak egyik évről a másikra növekszik Németország mezőgazdasági szükséglete.* Ne zárják ki a mi termékeinket a német piacról tiltó vámkolák, állategészségügyi korlátozásokkal, vasuti tarifákkal, amelyek Németország ellátását a tengerentúli országoknak engedik át. *Állategészségügyünk van olyan fejlett, mint Ausztriáé, Hollandiáé, Dániáé és Szociálistországaé, ahonnan szabad az állatbőrrel Németországba, csak mi találunk tilos.* Vagy megegyezünk a németekkel úgy, hogy *főbevétekes piacot biztosítunk Németország legmagasabb fokú, legfinomabb mezőgazdasági termékeinek számára is, vagy megteremtjük akár áldozatok árán is az olcsó vasuti és hajóösszeköttetést a nyugati országokkal exporttermékeink számára, úgy, hogy teljesen belekerülünk az olasz és angol gazdasági érdekszférába.*

A mezőgazdaság deficitje különben más gondolatokat is támaszt. Megtörtént-e vajjon idáig minden az egyes gazdák részéről, hogy ezt a deficitet elhárítsák. Amíg nem sikerül ekkéink számára alkalmas fogyasztópiacot találni, *nem kötelessége a gazdának is, hogy termelését, az egyes termelési ágak megválasztását és azok keretén belül is a termelés irányát a piac igényeihez alkalmazza? Vajjon*

célszerű-e például a sertés tenyésztését forszírozni,

amikor tudjuk, hogy az idei egész kampányban drága tengeri lesz, ami csak redukált hivatalosi üzemet tesz lehetővé. A mezőgazdaság sorsviselésére egy jórésze bizonyára átmegy, a jövő kampányba, úgy, hogy csak 1930 tavaszára várható a sorsviselés ármelkedése. *Nem lehet-e a piaci viszonyok vizsgálataival a mezőgazdasági termelés az eladási lehetőségek*

nemesak, hogy jobban táplálkozzunk, hanem jobban öltözködünk is.

Van azonban egyéb újmutatás is a számok rengetegében. *Tojást az idén negyven százalékkal kevesebbet exportáltunk, mint a múlt évben, vágott baromfit körülbelül a multévinék a hatvan százalékát, vágott marhát is husz százalékkal kevesebbet.*

Mindezek azt mutatják, hogy itthon az étvágy megnőtt, többet eszünk és jobban öltözködünk.

De az éremnek van egy másik oldala is: a magyar postatakarékpénztárnak és Budapest tizenhárom legnagyobb pénzintézetének a betétállománya még mindig nem haladja meg a bekebeleztek 63 százalékát, vagyis

a főváros lakosságának készpénzvagyonára még mindig alatta van a bekegyon kétharmadának

s megdöbbenően lassu ennek a készpénzvagyonnak a gyarapodása. *Egy évvel ezelőtt, 1926 decemberétől 1927 decemberéig, vagyis egy év alatt ez a betétállomány 730 millió pengőről egymilliórd és ötven millióra szaporodott, de e től az időtől kezdve mintha elvágott volna s a múlt év vége és ez év június között a szaporodás nem lett ki többel, mint százötvenmillió pengő.* Ezt mondják a számok. Most pedig nezzünk egy kicsit a számok mögé! Tény az, hogy jól élünk, tény az, hogy sokat fogyasztunk.

bizonyos az, hogy ebben az országban mindenképpen erején fűlül költ.

Kezde az államon, amely improduktív kiadásokra költi el jövendelmének egy igen jelentős százalékát, amely elavult adórendszerével és kegyetlen adósrófjával ránk nehezedik, de többet költ a főváros is, mint amennyit polgárainak vagyoni viszonyai megengednének, többet költenek a megyék, többet a vidéki városok és községek s ha időnként le nem fékezzük, akkor nem egy magyar város kerülne fizetési zavarokba.

Ez a fölülről diktált költsékezés adja a rossz példát

Az emberek igen nagy része, kereskedők, vállalkozók, ügyvédek, orvosok tömege, nem keresi meg azt a jövendelmét, amelyhez a régi, jobb világban szokva volt. De

az élet nivóját leszállítani nehéz s így az emberek élnék tovább, ugy, mintha a régi jövendelmek folynának a kasszáikba.

Csökkent jövendelemből fizetni a megduplázott adóterheket és a régi életmód sokszorosan megnövekedett költségeit, gazdasági abszurdum!

Amint gazdasági abszurdum a magyar állam pénzügyi politikája, amely nagyobb adóterheket rak egy szegényebbé vált ország vállaira, ugy abszurdum a magángazdaságok helyzete is.

Nem is beszélünk arról a sokszázezer fixize-

48 filléres

élelmiszercikkek

IV. emelet. Lift.

10 deka Teavaj, elsőrendű	— — —	48 fill.
15 deka Trappista, tej, zsíros	— — —	48 fill.
1/2 kiló Fehérbab, idej	— — —	48 fill.
1/2 kiló Borsó, sárga, feles	— — —	48 fill.
1/2 kiló Tarhonya, I. tojasos, fehér	— — —	48 fill.
1/4 kiló Magyarórbél	— — —	48 fill.
1/4 kiló Burmariz	— — —	48 fill.
1/2 kiló Buzakeményítő	— — —	48 fill.
1/2 kiló Smyrnfüge	— — —	48 fill.
2 koszoru Füge, összesen	— — —	48 fill.
10 deka Rozsapatrika	— — —	48 fill.
15 deka Caeno	— — —	48 fill.
5 deka Orange Pecco-tea	— — —	48 fill.
30 deka Mák	— — —	48 fill.
10 deka Dióhéj	— — —	48 fill.
15 deka Mazsola	— — —	48 fill.
20 deka Datolya	— — —	48 fill.
10 deka Nyerskávé	— — —	48 fill.
1 doboz Máina-Jam	— — —	48 fill.
1 csomag Tea	— — —	48 fill.
1 drb Szegedi szappan, feles	— — —	48 fill.
1 doboz Szardínia	— — —	48 fill.
1 doboz Paradisom-konzerv	— — —	48 fill.

CUKORKÁK.

1/2 kiló Burgonyaeukor, hófehér, friss	— — —	48 fill.
1/4 kiló Cukorkakeverék, selyem, savanyu, méz, stb.	— — —	48 fill.
1/4 kiló Kókuszesege	— — —	48 fill.
1/4 kiló Csokoládés nápolyi szelet	— — —	48 fill.
1/4 kiló Keksz	— — —	48 fill.
1/8 kiló „Maul” csokoládé-praliné	— — —	48 fill.
5 tábla „Hunnia”-csokoládé	— — —	48 fill.
1 tábla „Maul”-étesokoládé	— — —	48 fill.
1 csomag, nagy csomag Mézesók	— — —	48 fill.
1 drb Csokoládébabá, 15 cm.	— — —	48 fill.

BUFFET-VENDEGLŐ.

1 adag Pörkölt burgonyával	— — —	48 fill.
1 pár Tormásvirslit, 1 pohár sör, 1 kenyér	— — —	48 fill.

ségekhez alkalmazni és a nagyobb mérvű deficitet elkerülni. Ez még nem jelentené az egyoldalú, spekulatív, mindent egy kártyára föltető gazdálkodást, hanem csak az okos számlát, a köteleesség szerinti előrelátást. A konjunkturavizsgálat ily értelemben nagyon hasznos segítsége lehet a gazdának.

A műtrágyatermelés egyre racionalisabb lesz, a műtrágyának, kiváltságosan a nitrogén-trágyának az olcsóbbodására lehet számítani. Az amerikai milliárdos Guggenheim-esalád vette kezébe a chilei salétrombányák kiaknázását.

Az eddigi 55%-os kihasználással szemben az új Guggenheim-eljárás 90%-os kihasználást tesz lehetővé.

A chilei állam is mérsékelte a salétrom-export vámját. Így a salétrom ismét erősebb szerepet

fog venni az európai műtrágyapiacra, ahonnan a különböző szintetikus nitrogén-trágyák kezdtek kiszorítani.

Németszorg tojásimportja még egyre emelkedik. Az 1928. év első nyolc hónapjában föltűlt, multa a két milliárd darabot. Ebből Magyarország része csak 6%.

Az angol mezőgazdákak ezidőszentig egy exotikus tej versenyre igazgatta. Az angol tejtermelő gazdák egyesületében Lord Bledisloe tegnapelőtt védelmet kért az argentinai vaj és new-zelandi tejpótlól emulziós gép segítségével előállított „tej” fenyegető konkurenciája ellen. Az angol tehenészet jövőjét félti az argentinai és new-zelandi tehenek együttes erőfelfejtésétől.

Balkányi Béla

Amiről mindenki beszél

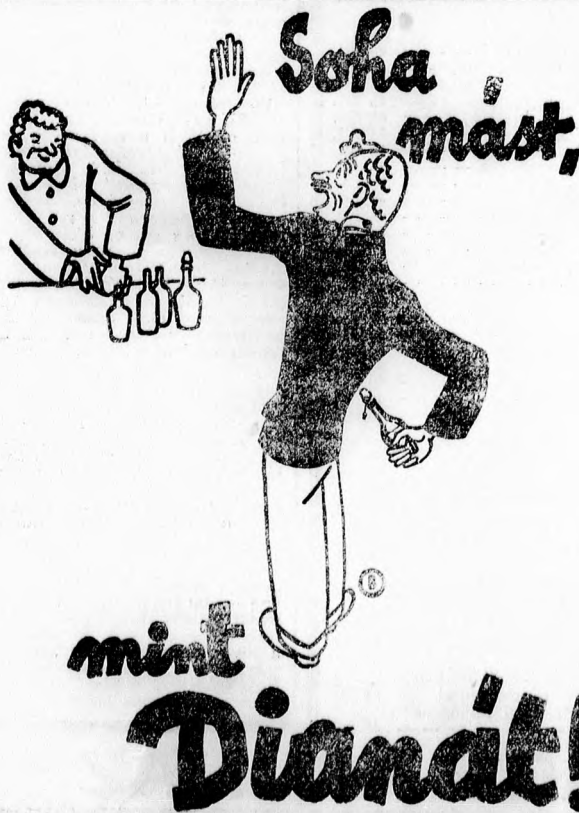
A német és a magyar kormány képviselői ma délelőtt ülnek össze a magyar külügyminiszterium budai palotájában, hogy megkezdjék a regóta esedékes tárgyalásokat a magyar-német kereskedelmi szerződés megújításáról. Bevalljuk, tulok reménytel nem nézünk e tárgyalások elé. A német-nyelvi tárgyalások alig egy hete szakadtak meg mindkét ország közvéleményének nagy megütközésére s bár a helyzet Magyarországgal szemben más, mint Lengyelországgal, az okok, amelyek a német kormányval való megegyezés utjának állanak, sok tekintetben mindkét esetben azonosak. A német mezőgazdaság, a nagyvárosok politikai befolyása túlélt a világháborút s túlélt a császári Németszorg bukását, sőt, úgy látszik, fokozódott erőben. A német közgazdaság szigorúsága a magyar mezőgazdasági bevitellel szemben 1914 előtt sohasem volt olyan mértékű, mint ma, sohasem akadályozta a monarchia bevitelére elő olyan akadályokat akkor, amikor még a császári diplomáciának döntő befolyása volt e kérdésekre. A magyar közvélemény partatlásra és politikai meggyőződésre való tekintet nélkül évek óta megdöbbenéssel és aggodalommal figyeli a dolgoknak ezt a fordulatát. Nem érti meg sem a magyar gazda, sem a magyar iparos, sem a magyar kereskedő, vajjon föltétlenül szükséges-e, hogy Németszorg kényelmesen leföldözze a Magyarországot által kötött kereskedelmi szerződések minden hasznát, míg a német kormányval szemben mi semmi néven nevezendő előnyt magunknak megszerezni nem tudunk. A eseh, a francia, az osztrák kereskedelmi szerződések legfőbb haszonélvezője a német ipar. A legfőbb kedvezményi záradék révén minden egedmény, amelyet a velünk szerződő államoknak megadunk, Németszorgot is megilleti. Sőt a német diplomácia volt olyan ügyes, hogy közvetve

sikerült elérnie olyan előnyöket is, amelyekhez más úton nem jutott volna hozzá. Érthetetlen volt, hogy miért harcolt Olaszország a múlt évben olyan erősen a traktorok vámjának leszállításért, hiszen az olasz ipar nem szállít Magyarországra traktorokat. Ma már érthető ez az ügyes manőver. A német traktorok utját egyengelték Rómában — valószínűleg nem ingyen. Ismételjük, mindent tudja és ismeri a magyar közvélemény s tisztában van azzal is, hogy ez az állapot nem tarthat tovább. S akár milyen mély és őszinte a rokonzás a magyar közvéleményben a német nemzet iránt, egyhangú és föntartás nélküli támogatásra számíthat a magyar kormány, ha a most meginduló tárgyalások meghúszta esetén nyitlan bejelentő a legfőbb kedvezményi klauzula fölmondását. Ezt a záradékot egyébként is csak évről-évre, jegyzékváltással hosszabbítottuk meg. Nos hát, ha semmi engedményt nem tudunk elérni, akkor a magyar közvélemény követelni fogja, hogy a meghosszabbító jegyzék ez évben ne menjen el Berlinbe. A német kiviteli Magyarországra olyan jelentékenyen megnőtt az elmúlt évben, hogy ez a sakkhúzás talán mégis gondolkodóba ejti a berlini urakat.

Az új állami monopóliumnak, a záloglevélkibocsátás központosításának eszméjét Bud vette bele a közvéleménybe még a tavasszal. A közvélemény akkor egyhangúlag elutasította ezt az eszmét s azt lehetett hinni, hogy el is van temetve. De az eszme kikelt sírjából. A National City Bank elnökeinek legutóbbi ittartózkodása alkalmából ismét az aktualitás előterébe lépett s amint értesültünk, a pénzügyminiszteriumban komolyan foglalkoznak azszal, hogy a magyar záloglevélkibocsátást az állam közreműködésével koncentrálják. Teljesen

érthetetlen, hogy az új pénzügyminiszter, aki nek liberális fölfogásától és közgazdasági gyakorlati értékétől sok jót remélünk, még csak gondoljon is ilyen terv megvalósítására. Hát nem elég baj van már ugys azokkal az állami intézetekkel, amelyek a magyar pénzügyi élet új területén mozognak? Minők kell most még a szabadverseny megszüntetésével olyan területen is kartszerű állapotokat teremteni, amelyen úgy az altruista intézetek, mint a bankok évtizedeken át nagyot és jelentőset alkottak. A magyar záloglevélintézetek nagy agilitással tudták fölkeltetni az amerikai és angol bankok érdeklődését a magyar zálogleveleket iránt s mindig sikerült nekik a viszonyokhoz képest kedvező föltételek mellett kielégíteni a jelzálogintézeteket. Miért van hát egyszerre szükség, hogy a jól bevált rendszert föborítsuk s hogy az állam már megint olgascslamibe avatkozzék, ami eddig sinán, zavartalanul és előnyösen intézött? Miféle ok szól amellett, hogy részlyestessük hitéletünk olyan területet, amely ugy a mezőgazdasági, mint az építkezési hitel szempontjából egyaránt a legfontosabb? Nem bíhetjük, hogy csakugyan komolyan gondoljanak e keptelen terv megvalósítására, mert szinte el nem lehet képzelni, hogy a magyar állam közreműködésével akár egy, akár több amerikai banknak monopóliumot adjanak s ezzel a többi angol és amerikai bankk irántunk való érdeklődését elriaszsják. Egyébként ugy értesültünk, hogy a Magyar Földhitelintézet, vagyis a legnagyobb altruista záloglevélkibocsátó intézet cleve elzárkózik attól, hogy bármely ilyen koncentrációban résztvegyen. Egszeresen nem hajlandó kockára tenni azt a kinevet és standinget, amelyet zálogleveleiknek nagy munkával és fáradsággal a külföldön szerzett. Ugyanezen állásponton állanak a budapesti nagybancok is és így igazán nem tudjuk, hogy a végén kikkel akarja a kormány megvalósítani ezt a koncentrációt?

A sok baba közt elvész a magyar konjunkturakutatás escesemője is. Tudjuk, hogy a háború után minden művelt államban nagy jelentőségre tett szert a konjunkturakutatás. Az Egyesült Államokban például már olyan komoly eredményei vannak a gazdasági jelenségek tudományos kutatásának, hogy az ipar, pénzügyi és a mezőgazdasági terén működő gyakorlati emberek munkájának is alapul szolgál. A konjunkturakutatás Amerikából gyorsan elterjedt egész Európában és Németszorgban és Ausztriában is a konjunkturakutató intézetek jelentései képezik a közgazdasági és üzleti élet irányításának alapját. Egy évvel ezelőtt a kereskedelemügyi miniszter nálunk is megalakította az országos konjunkturakutató intézetet, espedig az Országos Statisztikai Hivatal bekapcsolásával. Akkor az volt a megállapodás, hogy a munkát a Statisztikai Hivatal végzi egy országos bizottság irányítása mellett. A bizottságban nemesak a Statisztikai Hivatal vezetősége, hanem a nagyobb érdeklésviselesek és a tudományi reprezentánsai is résztvevnek. Alighogy ez az országos bizottság megalakult, híre jött, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara szövetségelt a Mezőgazdasági Kamarával egy érdeklésviseleti konjunkturakutató intézet létesítésére és az új intézmény élére nem kisebb embert, mint Popovics Sándort, a Nemzeti Bank elnökét sikerült megnyernie. Így most már két konjunkturakutató intézet is volt. Azóta azonban mulnak a hónapok, de sem az országos bizottság, sem a kereskedelmi kamara konjunkturakutató intézete nem ad életjelet magáról. Egyik sem kezdi meg működését, egyik sem tesz közszemnére publikációt, de mert a hatásköri összehitkezés már megtan, a két testület nem tud közös platformot találni, amelyen munkáját elindíthatná. A hossza és kínos tárgyalásoknak mindössze egy eredményük van. Az, hogy semmi sem történt. Pedig fejlett közgazdasági kulturánk mellett, amikor a konjunkturakutatáshoz megfelelő szakembereink is, pénzünk is van, az illetékes tényezőknél mégis illelenk megegyezni. A gazdasági közvélemény irányítására clegre sehol sinés nagyobb szükség, mint nálunk. Es soha inkább, mint most...

KISSLING CSILLÁROK

legelőbb és legjobb kivitelben

VI. kerület, Podmaniczky-utca 31. szám

Fehér faragott háló és leányzoba-butorokat a legjobban BENDA JÓZSEF asztalosmesterél, Mintaraktár: VII. Vesselőny-utca II. gyár: VII. kerület, Damjanich-utca 33. — Aranyéremmel kitüntetve,

Dr. KAJDACS szakorvos, rendel: 10-4 és 7-8-4g VIII. József-körút 2. szám féril- és női betegkezelés

A bécsi tőzsde

a kukorica-határidőüzlet visszaállításával akarja elvonni Budapest forgalmát

Frey Kálmán, a tőzsde alelnöke szerint az intézkedés csak hasznára lehet a magyar gabonakereskedelemnek

(A Reggel tudósítójától.) Nagy föltűnést keltett vasárnap az a hír, hogy az osztrák mezőgazdasági kamarák elnökeinek konferenciája hozzájárult ahhoz, hogy

Ausztriában meginduljon a tengeri határidős forgalmak

és az osztrák kormány már novemberben a parlament elé fogja terjeszteni azt a törvényjavaslatot, amely a tengerire nézve megszünteti az osztrák tőzsdetörvény novellájának az összes határidős üzletekre kimondott tilalmát. Az osztrák gabonakereskedők harca a termelők ellen a határidős üzleteknek Ausztriában való bevezetéséért azóta vált különösen élessé, amióta a budapesti tőzsde két évvel ezelőtt helyl engedett az összes gabonafélék határidős forgalmának. Az osztrák termelői körök most csak ahhoz adták hozzájárulásukat, hogy a kukoricára nézve vezessék be a határidős üzleteket, mert ettől az intézkedéstől remélik, hogy

a forgalom súlypontja Budapestről a bécsi tőzsdére helyeződik át.

A reformnak a budapesti tőzsdén várható hatásairól

Frey Kálmán,

a tőzsde alelnöke vasárnap a következő nyilat-

kozatot adta A Reggel-nek:

— A magyar gabonakereskedelemre az osztrák kormány elhatározása csak hasznos lehet, mert minél több helyen van bevezetve a határidős üzlet, annál több alkalom nyílik arbitrázs-üzletek létesítésére és a forgalom növelésére. Ezekkel az üzletekkel nemcsak osztrákok foglalkozni és így az újítás

a budapesti piacnak nem eszökkenését, hanem élénkülését fogja eredményezni.

Nekünk a békebeli kedvezőbb helyzetet fog biztosítani a esepeli kikötő is. Valószínű, hogy az egész kérdés jövő májusra elintéződik. Ha a kukorica határidős üzlet bevalik, lehet, hogy az osztrák agrárkörök megváltoztatják eddigi hajlíthatatlan álláspontjukat és bele fognak egyezni abba, hogy a határidős forgalom a búzára és rozsra nézve is meginduljon. Magyarországon egy nappal a határidős forgalom újramegindulása előtt a mezőgazdasági érdekképviseletet sürgőnyileg tiltakoztak: **átam az új intézmény bevezetése ellen és csak úgy sikerült elhatározásunkat megvalósítanunk, hogy sarkunkra állva kijelentettük: inkább töröljék el a tőzsde autonómiáját, de vissza nem tételünk!**

Ma már az agrárkörök is látják, hogy mi-

ilyen hatalmas előnyöket jelent az ő szemükre is a gabona határidős forgalom.

Határidős üzlet nélkül nálunk is olyan deabalet következett volna be az idén, mint Jugoszláviában. Ha lassu lépésekkel is, de valószínűleg a bécsi tőzsde is el fog jutni végül az **üzletes gabonaművek határidős forgalmához.**

A magyar agrárérdekeltség egyik közlönye, amelynek élén a magyar gazdatisádalom leg-súlyosabb nevei szerepelnek, a magyar mezőgazdasági kiviteli honlaplásért a magyar kereskedőket teszik felelőssé és pedig egy egészen különös okfejtés alapján. A magyar paprikát sűrűn hamisítják külföldön, a szerb búzát magyar buza gyanánt hozzák forgalomba Törökországban, a cseh almákat magyar liszt elnevezése alatt adják el örleményeiket, a románok az erdélyi borokat magyar borok gyanánt viszik külföldre — szóval s ez egészen helyes következtetés — a magyar név jó márká külföldön s hogy agrárkivitelünk katasztrofálisan esőkken, annak a magyar kereskedő az oka, aki spekulálni tud csak, de a kivitelt megszervezni már nem. Tehát — s ez a legérdekesebb! — haladéktalanul a szövetségi szervezkedés útjára kell lépni. Ó, szegény magyar kereskedő, nem elég, hogy súlyos tarifákkal, még súlyosabb adókkal, szerencsétlen kereskedelmi szerződésekkal és ezer apró tiszurással teszik nehezzé az életét, most még tudatlansággal is megvádolják! **Tizenöt-husz évvel ezelőtt még értelt az üzlet-hez — ma már nem ért, ma már csak a szövetséget ért hozzá.** Mintha nem lett volna elég a sok keserves tanulás s az az irtóztató pénz, amibe a Futura s gyerekei, a sok szövetségi akció került. Már elfeledték az urak a múlt

Miatt eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mint egy 8000 oldalos. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 felteka és színes képpel ellátott, nemel kiadás alapján készült, melyet a legnagyobbnevű tudósok a tudomány legmodernebb színvonálára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghiresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szembőlök hőreműködésével készül. Ez a klasszikus termék szetrázi má a természet minden barátjának kezében kimerítheetlen forrás az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegsívű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával osszelűg. **Száces, életteljes és természetű képekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak fozult figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a má gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 fillérvnyi megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szüküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portóköltőség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban.

Mindennemü pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
Budapest, IV., Váci uca 17. telcm.
Telefon: Aut. 874-66.

56

SZELVÉNY.

Alulírott a Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et) a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értekezést kérek.

Név:

Lakhely:

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltehetően jól olvasható elírásait kérünk.

Évi m. kir. földművelésügyi gyümölcsakció
 pompás eredményeit? Hiszen senkinek se lehet kifogása a szövetkezeti szervezkedés ellen. Tessék exportszövetkezeteket alapítani anyennyi csak jölesik — de nem a mi pénzünkön! Nem állami pénzen, nem állami támogatással, mert könnyű úgy kereskedni, ha nem vesztítek, ha a kockázatot kikapcsolom. **Anyai szövetkezetet alapíthatnak az urak, amennyi tetszik, a maguk pénzén, a maguk felelősségére s a maguk árújával. Majd megtanulják, mit jelent ma, a mai helyzetben, a mai adókkal s a mai nehézségek között kivittl csúdni!**

Zsákutcába jutott tőzsdénk tanácsa tegnap sokáig tanakodott azon, vajjon van-e szükség reformokra vagy sem? **Fleissig Sándor**, a tőzsde elnöke azt fejtette, hogy a meglévő szabályok teljesen kielégítők s hogy csak szigorúan végre kell őket hajtani. Erre aztán bizottságot küldtek ki a reformjavaslatok elköszítésére, amire **Eber Antal** igen logikusan azt kérdezte: **hogy mire kell ez a bizottság, ha egyszer reformokra nincs szükség? Fleissig** ugy felelt a kérdésre, mint az az ember, aki nagy nyarban teljesen mezelelenül áll a boltjában és csak a fején volt kalap. Azért állék mezelelenül — mondta — mert ugy sem jön senki, a kalapotam pedig azért tartom a fejemre, mert hátha mégis jön valaki. A bizottságra nincs szükség, de küldjük ki, hátha mégis tud valami okosat. Mi ugy halljuk, hogy a bizottság több tagjának **igécs, vanak nagyon komoly és okos proposíciók, amelyekkel egy a nagyközönség, mint a tőzsdetagoz érdekeiben tartanak szükségesek.** Így mindenekelőtt a **tőzsdéi árjegyzés rendjét akarják irásba foglalni**, mert a mai iratlan szabályok gyakran a legnagyobb bizonytalanság forrásai. Lehetőtlenné tartják azt is, hogy az árjegyző bizottság elnökei csak a bizottságban jelennek meg, de sohasem a parketten és így csak az érdekeltektől tudják meg, hogy mi történt a piacon. **Most azt fogják követelni, hogy az árjegyzőbizottság soros elnökei, az egész tőzsdénál alatt a teremben tartózkodjanak és maguk győződjenek meg arról, hogy mi történt.** Szabályozni akarják a bizottsági elnök eddigi korlátlan döntési jogát is és föllebbezési lehetőséget akarnak megállapítani az elnök döntéssel szemben. **Elkerülhetetlenül szükségesnek tartják a középárfolyam kiküszöbölését** is s arra gondolnak, hogy a bankok közt a tőbe közbenjötté olyan megállapodás létesüljön, amely szerint az ügynököktől nem követelhetik a középárfolyamon való effektuálást, **végül pedig az üzletkötések igazolásának módját akarják megváltoztatni.** Eddig ugyanis az ügynökök azzal igazolták az üzletkötést, hogy beirókonyvesekjüket fölmutatták. A reform azt akarja kimondani, hogy a könyveske helyett ezentul az eredeti könyveket mutassák be, a tőzsde funkcionáriusainak pedig más adassék arra, hogy negyvennyolc órában belül meggyőződhessenek, vajjon a kötes csakugyan benyújtott-e a Giroban. Intézkedéseket terveznek arra nézve is, hogy amikor nyilvánvaló, hogy az árfolyamokat erőszakkal befolyásolták, **ez ellen védtől teljesen elmenek s az ilyen üzletkötést meg teljesen akadályozni.**

Bevatott helyen mindezeket az intézkedéseket olyan fontosnak tartják egy a nagyközönség, mint az ügynökök érdekében, hogy

csak így remélik a jogosított tőzsdéügyönki intézmény bevezetésének elhárítását.

Egyetlen lapát szén sem lesz hatvan év múlva a magyar földön? Geológusaink szerint egész szénvagyonunk 442 millió konna. Fejenként és évenként 8½ mázsa szénét fogyasztunk, amely 8 millió emberre számítva 60 év alatt körülbelül kimerítené a magyar föld szénét. **Ez a legnagyobb magyar problémánk egyiké!** Talán még a numerus clausus ügyénél is nagyobb, de azért még senkinek sem jutott eszébe, hogy azért jöjjen be egy ablakot, mert a probléma megoldása egyre késik. Pedig ennek a probléma megoldása egyre később nemzetvédelmi szempontból is a legfontosabb, van megoldása. A kereskedelmiügyi miniszter ur még egyszerű nézők korában agyált, amellyel, hogy az energia kérdéss megoldása legnagyobb nemzeti feladatunk. **Az ő előadásából tudjuk, hogy a megoldás abban van, hogy nagymennyiségű olyan olcsó szén van az országban, amelyet semmi másva nem lehet használni, mint energizálk általalkítására és azt is ő föle tudjuk, hogy milyennek kellene lennie energizálk előállítás helyes alapelveinek. **És ezért a jó szénkel lakarekösdönknek kellene, a jütésre alkalmas széneket kellene energizálk általalkításuk és továbbá olyan centrálékra kellene létesítenünk, amelyek egységeseen látnának el nagy területeket,** vagyis ugy, hogy ezek a centrálék, például az Alföldön ne csak a nagy hasznat hajtó városokat, hanem a tanyák világát is ellássák, ahol pedig, **amint tudjuk, még most is szarított trágyával fűtenek.** Ha most mindezekhez még azt is hozzágondoljuk, hogy tavaly a külföldről hozott háztartásbeli szén 23 millió pengót, a tűzifa pedig 33 millió pengót érték képviselt, ha tehát ez a két tétel már magában több mint 17% -át tette ki a külkereskedelmi mérlegünk passzív saldójának, akkor előtűnik áll ennek az egész kérdésnek rendkívüli fontossága és megoldásának sürgős szükségessége. Most azt olvassuk a német hírlapokban, hogy a Salgótarjáni Községháza Részvénytársaság, amelyk eddig 10 millió pengót fektetett bele a villamosítási vállalatába, újabb tőkeket akar beszerezni, hogy ebbeli munkáit folytassa. Az új tőkéket vagy saját tőkéjének fölemelésével, vagy egy új részvénytársaság alakításával akarja megszerezni. **Az a kérdés vetődik föl, hogy vajjon ezek a tőkevesek megfelelnek-e azoknak a villamosítási és energizálk előállítás cvekeknek, amelyeket Herrmann miniszter ur és vele együtt összes műszaki szakértőink elfoglaltak és nem fennelnek-e az a veszély, hogy a Salgó és vele együtt a többi vállalatok, amelyek tudvalevően külön-külön szerződéseket kötnek az alföldi városokkal, ezzel olyan helyzetet teremtenek, hogy mire az energizálk előállítás, már nem lehet annak érvényét szerezni, mert szerzett jogokat fog érinteni.** A kereskedelmi miniszter ur azzal állt bele a miniszteri székbe, hogy ezt a kérdést sürgősen meg fogja oldani. Azóta mulnak az évek, de az energizálk előállítás még mindig késik. **Mi az oka ennek? Miféle akadályok merülhettek föl, hogy ez a javaslat még mindig nem fekszik a Ház előtt?** Olaszország, amely a szénkérdésben körülbelül olyanféle helyzetben van, mint mi és amelynek nemzetvédelmi politikáját a világ-háboruban is jórészt az döntötte el, **hogy nem volt szén, egyetlen intézkedéssel megoldotta az energizálk előállítás kérdését.** Ez év áprilisa-**

ban rövid törvényben fölhatalmazták a kormányt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket az ugy nerezett olcsó szénnek centrálék útján való felhasználására. És azóta egyre-másra alakultak a nagy területeket ellátó, egységese cvekek szerint működő olcsó centrálék. Mi akadály van, hogy a kereskedelmi élet passzívitásának lepitését ezen a döntő ponton megkezdjük?

× **A kormány egyelőre csak az állat-, gyümölcs- és vajexportot akarja központosítani.** A kivétel állami központosításának terve vasárnap is sokat foglalkoztatta az érdekeltek kereskedelmi köröket. **Barcza** államtitkár most dolgozza föl a földművelésügyi miniszternek külforgalmi bizottságának adatait és előterjesztése alapján akarják a **külforgalmi hivatalt fölláttani.** Kiszivárgott hírek szerint az előterjesztés egyelőre csak az állat-, zsír-, gyümölcs- és vajexportot akarja a hivatal működésébe költözni, míg a gabonakereskedelmi államosítását későbbi időre halasztandó. Természetes, hogy kereskedőkörökben képtelenség tartják, hogy bürokratikus szervezettel próbálják helyettesíteni a kereskedelmet és szükségesszerűen visszatérjenek a háború időkből jölsmert ármaximálás rendszeréhez.

× **Magyar záloglevelek Amerikában.** Az amerikai pénzpiac kedvezőtlen alakulása ellenére mégis kibocsátottak magyar kötvényeket New Yorkban, ahol — amint ottani tudósítók jelentik — az elmúlt héten nyilvános aláírásra kerültek a **Magyar-Olasz Bank 2,700,000 dollár néértékű zálogleveli.** Az emissiót egy előkelő ottani bankesport, amelynek tagjai a **Compton Company, Hallgarten & Co. és a Banca Commerciale Italiana,** hozta a közönség elé és a kibocsátásra került 7½%-os zálogleveleket 98¼% árfolyamon jegyeztették. Ugy értesülünk, hogy a kibocsátás kedvező eredményt történt. — **A debreceni kötvények elhelyezésére vonatkozó hírlapok nézve, a Bauer Pogue Pour** cég is arról értesít bennünket, hogy e kötvények elhelyezése még júliusban történt és tehát nem eseti bele a hónapra beállott kedvezőtlen időszakba. Ilyen módon a kibocsátás eredménytelj járt s a kötvények teljes elhelyezésre találtak.

× **Union Nasic** közgyűlése az 1927-28. üzletévre nyolc svájci frank osztalékot állapított meg. Minden tíz régi részvényre egy új részvényre való átváltást fogozt bizossítanak. 140 svájci frank árfolyam mellett. **Ostalékok** november 1-től kezdve fűzti ki a **Házi Bank Rt.** Budapestben és a **Banque de Paris et des Pays-Bas** Blika Genfben.

× **Hermes** Magyar Államános Váltóüzlet Rt. igazgatója elntartozta, hogy az 1928 november 3-án tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1927-28. üzletévi 600,000 Ft. levő tiszta nyereségből részvényenként a múlt évvel egyenlő 2.40 Ft (12%) osztalék kerüljön kifizetésre.

IX. Svábhegyi verseny 1928

A nap három legjobb ideje

ismét

CHAMPION GYŐZELEM

Elso: gr. Zichy Tivadar, második: herceg Eszterházy Antal, harmadik: Ripper Jan Bugatti-koesijaikon

CHAMPION gyujtógyertyát

használtak.

Vezérképviselő: **Dénes és Eriedmann Rt.** VI, Dessewffy-utca 29. Tel.: Aut. 289-86, 144-71

IX. Svábhegyi verseny 1928

A motorkerékpárok legjobb idejét

Michael Gayer futja Chater-Sen gépen (3.26² perc alatt)

Coventry-lánccal

Ezenkívül HÉT kategória-győzelem

Vezérképviselő: **Dénes és Friedmann Rt.** VI, Dessewffy-u. 29. Tel. Aut. 289-86, 144-71

Leendő anyák, vigyázat!

Gyermekköcski csak golyócsapágyval MAHS védjeggyel

BRUCK VI, Andrássy-ut 38. sz.

Paris Arubizalt szemben

Képes árjegyzék 50 fillér helyzer ellenében

MAGÁNKIADÁSU,

csak gyűjtők részére készült könyvekkel ismerteték küld megfelelő porto ellenében: **Dr. Benedek Margit, Temesvár II, Bárány-utca 13**

SAKORVOSI rendelő

vér- és nemibetegek részére

EZÜST SALVARSAN ÖLTÁS

Rendelés egész nap, Rákóczi-ut 32, I. e. 1. Rókussal szemben

MEGNYILT

KINIZSY-GARAGE

250 autóférőhellyel

Kinizsy-utca 4. sz. (Calvin-tér mellett)

A legmodernebb technika minden résznyával felszerelve, a legteljeskörűbb kényelmel és legelsőrangú kiszolgálást biztosít. Központi fűtés. Modern javítóműhely. Nyilvános benzín- és olajtöltőállomás

Telefon: **Igazgatóság 867-75**
Portás 866-80 (éjjel is hívható)

PIRELLI PNEU- ÉS TÖMÖRÜMI

Automobil ker. Rt., Budapest, Bálvány-ut. 12

AUTÓ ÉS MOTOR

A vasárnapi svábhegyi versenyen a magyar versenyzők győztek a szülő motorkerékpár-csoport kivételével az erős külföldi ellenfelekkel szemben

Gróf Zichy Tivadar (Bugatti verseny), Szini János (Austro-Daimler sport), Wolfner László (Steyr tura), Urbach László (A. J. S. oldal-kocsi) és Michael Gayer (Chater Lea) a verseny abszolút győztesei Gróf Zichy Tivadar szenzációs utvonalrekorddal szerezte meg a magyar versenykocsi-bajnokságot

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi IX. svábhegyi verseny elé szorongó érdeklődéssel tekintett a magyar autó- és motorsport nagy tábora, mert a külföldi résztvevők között számolt olyan akadémi kétségtelenül tehette a magyarok győzelmét. A magyar győzelmének ebben a sportban ritkán okozott csalódást és az a hatalmas számú közönség, amely a *győztes* október végi vasárnapon tanúja volt a versenynek, örömmel láthatta, hogy amatőrversenyzőink nemcsak egyenlő tudású ellenfelei a külföldi amatőr- és gyári vezetőknek, hanem sok tekintetben fölül is mulják őket.

A motorkerékpárok csoportja az egyetlen, amelyben külföldi szerezte meg a győzelmet, de ezért a vereséget kárpótol a magyaroknak a mellékkocsis motorkerékpárok, tura-, sport- és versenyautók csoportjában aratott nagyszerű győzelme.

A verseny, amelyen *Horváth Miklós* kormányzó is megjelent, a legjobban rendezésben foyt le, amiben nagy része van dr. *Szilágyi Béla*, *Jakab Tivadar*, *Delmár Tivadar* és a K.M.A.C. nagyszámú rendezői gárdájának.

A legszebb teljesítmény gróf Zichy Tivadar (Bugatti) nevéhez fűződik,

aki hajmeresztő és szinte halálrasánt vakmerőséggel szerezte meg a nap abszolút legjobb idejét,

tartozik és méltó harmadik volt a Bugatti tucamban.

Delmár veresége előrelátható volt;

évtizedes megszokás és beidégzés után ugyanis a baloldali volánt jobbal cserélni föl akkor, amikor elhábázott centiméterek eleresztélyt jelentenek, egyik napról a másikra nem lehet.

A tréningeken és versenyen is félelmetesen gyors *Hans Stuck* közvetlen a cél előtt *360 fokok fordulattal töltötte meg az utconalat* és

nagy lélekjelenléttel kerülte csak el, hogy bele ne rohanjon a nézőter közönségébe. éppen ott, a főhelyen, ahol a legzsufoltabb volt.

A sportkocsik legjobb idejét Szini János (Austro-Daimler) futgatta

igen jó idővel és arra a nagy közdelemre, amely ebben a csoportban volt, jellemző, hogy az első három helyzett: Szini, báró *Wolfner András* és *Wolfner László* között csupán félperces időkülönbségek vannak. Szini győzelmével *Magyarország sportautóbajnoka lett*, *Heteés Sándor* (Bugatti) a legnehezebb kategóriában második helyen végzett Szini mögött, gyönyörű eredménye bizonyította nagyszerű vezetői képességének. Nemesak sokatigerő, de

IX. Svábhegyi versenyen

a Lardoline Ricit motorolaj ujjabb fölényes győzelmeket arat

Oldalkocsis motorkerékpárverseny

abszolút győztese,

az automobil, motorkerékpár és oldalkocsis motorkerékpárversenyosztályok

8 győztese

10 második helyezettje

Lardoline Ricit

motorolajjal győzött

Oldalkocsiverseny abszolút győztese: Urbach László (A. J. S.)

1500 kem-es sportautomobilosztály	győztese: Verebélyi László (Bugatti)
1100 kem-es turaautomobilosztály	győztese: Hoffmann László (Rover)
175 kem-es motorkerékpárosztály	győztese: Fridrich Kurt (D. K. W.)
1000 kem-es oldalkocsiosztály	győztese: Hugo Winter (Harley Davidson)
1000 kem-es motorkerékpárosztály	győztese: Kubek József (A. J. W.)
500 kem-es versenyautomobilosztály	győztese: Hajdu Andor (H. A.)
350 kem-es oldalkocsiosztály	győztese: Magyar Sándor (Veloette)
8000 kem-es turaautóosztályban	második: hg. Eszterházy Antal (Austro-Daimler)
5000 kem-es sportautóosztályban	második: Wolfner László (Steyr)
3000 kem-es sportautóosztályban	második: galgóczi Heteés Sándor (Bugatti)
4000 kem-es turaautóosztályban	második: zombori Rónay Endréné (Lorrain Ditrich)
1500 kem-es turaautóosztályban	második: Ötlyk Lajos (Steyr XII)
250 kem-es motorkerékpárosztályban	második: Karl Stegmann (D. K. W.)
350 kem-es motorkerékpárosztályban	második: M. Schneeweiss (Harley)
500 kem-es motorkerékpárosztályban	második: Urbach László (A. J. S.)
750 kem-es motorkerékpárosztályban	második: Tima Horváth J. (Super X)
600 kem-es oldalkocsiosztályban	második: Ludwig Riepl (Douglas)

Valamennyien

Lardoline Ricit motorolajjal

Kapható minden nagyobb autó- és motorkerékpárüzletben

Schwarz Rudolf és Tsa Olaj-, Zsiradék- és Vegyigyár Rt.

Városi iroda: V, Hold-utca 25. Gyártelep: Kerepesi-ut 152

Magyar Motorkerékpár-bajnokság 1928

Győztes:

Balázs László

SUNBEAM

motorkerékpáron, egyben az 500 kem-es kategória

győztese

Vezérképviselet:

Böck János, Hajós-utca 15

IX. SVÁBHEGYI VERSENY

1928

Magyarország
oldalkocsis
motorkerékpár-bajnoka
az 1928. évben

Douglas-

gépen
Rostás István

Douglas mindenütt vezet!

Vezérképviselet: VI, Podmaniczky-utca 15

már sokat is nyújtó tehetség a fiatal Veréblyi László és Szenásey Alán.

A turakocsi-győztése és a turakocsi-bajnokság tulajdonosa, Wolfner László (Steyr) lett.

Wolfner kétszer startolt, első menése alkalmából egy előtte haladó kocsi akadályozta, ennek dacára befejezte a versenyt és újból startra kért és kapott engedélyt, győzelmét második startjával szerezte meg *Lyka István* előtt, aki néhány másodperccel maradt el Wolfnertől és így elesett a bajnokságtól. *Frank Wenzler* (Mercedes) nem tudta megismételni a Semmeringen elért győzelmét, kategóriáját azonban megnyerte. A *cyclocarok* csoportjában a *favorit Lantai Ede* (Morgan) biztos győzelmét aratott. A motorkerékpárok versenyének szenzációja a bécsi *Gayer* (Chater Lea) abszolút győzelmé volt.

350 km-es gépével a nap legjobb motorkerékpár idejét érte el.

Győzelmétől a favorit *Balázs* második indulásával sem tudta megfosztani, bár erősebb gépével alig egy másodpercre sikerült megközelíteni. *Balázs* ugyanis kétszer indult, első indulása az abszolút osztályozásban csak az ötödik helyet biztosította volna számára, második startjával azonban a magyarok között legjobb helyezést érte el. 1928. évi bajnoksága a győzelmétől is biztosított volt részére. A 175 km-es kategória győztese a német *Friedrich Kurt* lett, aki a 250 km-es győztesnél, *Deli Lajosnál* csak 1 mp.-el ért el győngyebb eredményt.

Az 500 km-es kategóriagyőztes *Balázs* mögött második lett *Urbach* (A. J. S.), aki sebességváltójának kiugrása miatt értékes másodperceket veszített. Dr. *Feledy Pál* hosszu szünet után ismét starthoz állt és nagyon jó idővel lett harmadik. Az osztrák *Bentsch* 750-es *Douglas*-gépén az abszolút osztályozásban is előkelő helyezést ért el és kategóriájában maga mögött hagyta az erősen javuló *Tima Horváthot*.

Az oldalkocsi motorkerékpárok legjobb idejét és a nap első abszolút győzelmét *Urbach László* (500 A. J. S.) érte el,

akik ebben a csoportban már számtalanszor bizonyították be verhetetlenségét, ezúttal egy többéves öreg géppel. Legerősebb ellenfele, a vakmerően menő osztrák *Riepl* 3 mp.-cel maradt mögötte. Igen jó idővel nyerte kategóriáját a Semmering abszolút oldalkocsi győztese, *Winter* (Harley-Davidson). A 350 km-es kategória győztese *Magyar Sándor* (Veloette) saját konstrukciójú flexibilis oldalkocsijával keltette fölfigyelmét. Ebben a kategóriában indult *Rostás István* (Douglas), aki startjával az oldalkocsi-bajnoksághoz szükséges pontokat szerezte meg. Értékes eredményt ért el *Delmár Walter* (Steyr), *Ótlyk Lajos* (Steyr), *Mezőgyes Zoltán* (Veloette), ifj. *Krajcsóviks Réz* (Lancia-Lambda), dr. *Szebdár Aladár* (Lancia - Lambda), *Vermirovsky József* (Tatra), *Hajdu Andor* (Hajdu), *Dubois H.* (Amilear), *Linzauer Károly* (Méray), *Kübek József* (A. J. W.), *Martin Schneeweiss* (Harley).

A rendezés példás volt, az eredmények megafonos kihirdetése, a verseny síma, gördülékeny lefolyása a svábhegyi versenyt az évad egyik legjobban sikerült sporteseményévé avatták. A versenyen mindössze egy baleset történt, *Stegmann Károly*, a kitiño német D. K. W.-gyári versenyző az egyik fordulónál motorkerékpárjáról lezuhant s arcán, karján, könyökén és térdén súlyos zúzódásokat szenvedett. A mentők az Új Szent János-kórházba szállították.

Szóló motorkerékpárok:

Abszolút győztes: *Michael Gayer* (Chater Lea) 3 p. 26.62 mp.

175 km-es: 1. *Friedrich Kurt* (D. K. W.) 4 p. 3.43 mp. 2. *Erdélyi Ferenc* (Méray) 4 p. 8.94 mp. 3. *Lukavetz Ferenc* (Francis-Barnett) 5 p. 16.50 mp.

250 km-es: 1. *Deli Lajos* (Radco) 4 p. 2.31 mp. 2. *Stegmann Karl* (D. K. W.) 4 p. 4.79 mp.

1928. Svábhegyi verseny

Steyr turakocsik

ahol indultak fölényesen győztek

Wolfner László

Steyr Type XVI. kocsiján a

turakocsi-bajnokság győztese
és a **turakocsik abszolút győztese**

Ideje: 3 p. 47:21, turakocsirekord

Almássy László
Ede

Steyr Type XII. kocsiján

az 1.5 literes kategória **győztese**

Ideje 4 p. 46:92

Delmár

Walterne

Steyr Type Klausen

kocsiján a női vezetők legjobb idejét ért el és a női vezetők részére kiírt

vándordíj végleges győztese

Steyr Művek Magyar Kereskedelmi Rt

Ferenciek-tere 9. Telefon 896-17

IX. Svábhegyi verseny

A nap legjobb ideje

BOSCH mágnessel

a leggyorsabb sportkocsi
a leggyorsabb túrakocsi
a leggyorsabb oldalkocsi

BOSCH MÁGNESSEL ÉS GYERTYÁVAL

MINERVA

AUTOMOBIL

a nemzetközi alpesi turaut ezévi győztese

Részlet a magyarországi
MINERVA-tulajdonosok
névsorából:

Öfőméltóságú nagybányai

HORTHY MIKLÓS

Magyarország kormányzója

Főméltóságú nagybányai Horthy Mik-

lósné, a kormányzó neje

József kir. herceg öfensége

Stefánia kir. hercegnő öfensége

herceg Odescatchy Erba Amália

herceg Rohan de Guemenée de Rochefort

gróf Karátsonyi Jenő, a máltai lovag-

rend minisztere

gróf Klebelsberg Kunó

gróf Festetics Sándor

gróf Hadik János

gróf Majláth József

gróf Majláth Pál

gróf Serényi László

gróf Széchenyi Gyula

gróf Wimpfen Siegfried

bárá Podmaniczky Attila

bárá Madarassy Beck Gyula

bárá Urbán Gáspár

dr. Rott Nándor, veszprémi püspök

lovag Csányi Woinhoffer Emil, a máltai

lovagrend lovagja, huszárnagy

Gombaszögi Frida

Balogh Elemér, főrendiházi tag

dr. Illyés Géza, egyetemi tanár

dr. Paupera Ferenc

Dreher Jenő, nagyiparos

Haggenmacher Ottó, nagyiparos

Schiffer Miksa, nagyiparos

Erney Károly, főrendiházi tag

Mándy Sámuel, képviselő

Georg von Broich Oppert, német követ-

ségi attaché

dr. Csathó Kálmán, író

budai Goldberger Leó, nagyiparos

budai és inámi Bolgár Ferenc

dr. Erődi Harrach Thimér

Kónyi Hugó

Hunkár Aladár, nagybirtokos

dr. Aczél Ede, a Bácsmezei Cukorgyár

elnöke

Kohuth Adorján, képviselő

Isonói Hercegné I., nagyiparos

dr. Karczag László, egyet. magántanár

Kurt Meinhardt

gavosdai Sváb Sándor, nagybirtokos

dr. Hollitsner Pál, gyáros

Kurucz Ernő, tanár

dr. Lummitzer Béla, orvos

Orphanides János, a Ganz-gyár alelnöke

Magyar országgyűlés főrendiháza

Magyar országgyűlés elnöksége

dr. Lévy József, udv. tanácsos, főorvos

bonyhádi Perczel Miklós, földbirtokos

Salamon Ödön, vezérigazgató

Szegő Pál, vezérigazgató

üszögi Nagy Sándor, földbirtokos

Asehner Dávid, vezérigazgató

dr. Lénárt Dezső, kir. közjegyző

dr. Halász Aladár, főorvos

Conrad Ottó, bankigazgató

Hirsch Albert, vezérigazgató

Congregation de Notre Dame de Sion

Szent Imre Collegium

Hanga Ipar Rt.

Telefongyár Rt.

stb., stb.

(Folytatás következik.)

Mintaterem:

IV, Váci-utca 3. Telefon Aut. 814-47

- 350 kcm.-ig: 1. *Michael Gayer* (Chater-Lea) 3 p. 26.62 mp.
 2. *Martin Schneeweiss* (Harley-Davidson) 3 p. 41.58 mp.
 3. *Meggyesy Zoltán* (Velocette) 3 p. 42.35 mp. 4. *Zamecsnik Gyula* (Motosacoche) 3 p. 59.95 mp. 5. *Zamecsnik Tivadar* (R. Enfield) 4 p. 13.12 mp.
 500 kcm.-ig: 1. *Balázs László* (Sunbeam) 3 p. 27.50 mp.
 2. *Urbach László* (A. J. S.) 3 p. 32.21 mp. 3. *Dr. Feledy Pál* (Norton) 3 p. 36.52 mp. 4. *Balázs László* (Sunbeam) 3 p. 36.60 mp. 5. *Ifjabb Hóra Nándor* (Rudge) 3 p. 55.36 mp.
 750 kcm.-ig: 1. *Rudolf Runtsch* (Douglas) 3 p. 28.45 mp.
 2. *Tima Horváth István* (Super X.) 3 p. 55.59 mp.
 1000 kcm.-ig: 1. *Kükék József* (A. J. W.) 4 p. 22.17 mp.

Mellékkocsis motorkerékpárok:
Abszolút győztes: Urbach László (A. J. S.)
 3 p. 59.54 mp.

- 350 kcm.-ig: 1. *Magyar Sándor* (Velocette) 4 p. 45.53 mp.
 2. *Rostás István* (Douglas) 5 p. 29.01 mp.
 600 kcm.-ig: 1. *Urbach László* (A. J. S.) 3 p. 59.54 mp.
 2. *Ludwig Riepl* (Douglas) 4 p. 2.74 mp. 3. *Vigyázó Miklós* (B. M. W.) 4 p. 21.26 mp. 4. *Bauer József* (Ariel) 4 p. 23.81 mp.
 1000 kcm.-ig: 1. *Hugo Winter* (Harley-Davidson) 4 p. 3.81 mp.

Cyclecarok:

- Győztes Lantai Ede* (Morgan-Aero) 5 p. 9.5 mp. 2. *Füredi Antal* (Morgan-Aero) 5 p. 28.49 mp.

Túraautomobilok:

Abszolút győztes és a Túraautomobilbajnokság győztese: Wolfner László (Steyr) 3 p. 47.21 mp.
 500-750 kcm.-ig: 1. *Szmik Viktor* (W. M.) 7 p. 7.93 mp.
 750-1100 kcm.-ig: 1. *Hoffmann László* (Rover) 5 p. 54.40 mp. 2. *Szmik Viktor* (W. M.) 6 p. 10.2 mp.

- 1100-1500 kcm.-ig: 1. *Almásy László* (Steyr XII.) 4 p. 46.92 mp. 2. *Ifjabb Ottlik Lajos* (Steyr XII.) 5 p. 1.73 mp.
 1500-2000 kcm.-ig: 1. *Lyka István* (Bugatti) 3 p. 54.61 mp.
 2000-2500 kcm.-ig: 1. *Ifjabb Krajcsovits Bezsó* (Lancia-Lambda) 4 p. 48.89 mp. 2. *Ballon Richard* (Lancia-Lambda) 5 p. 10.81 mp. 3. *Kállay István* (Rover).

- 2500-3000 kcm.-ig: 1. *Dr. Szelényi Aladár* (Lancia-Lambda) 4 p. 42.58 mp. 2. *Politzer Pál* (Chevrolet) 5 p. 35.98 mp.
 3000-4000 kcm.-ig: 1. *Wolfner László* (Steyr) 3 p. 47.21 mp.
 2. *Zombori Rónay Endréné* (Lorraine-Dietrich) 4 p. 49.35 mp.
 5000-8000 kcm.-ig: 1. *Frantz Wenzler* (Mercedes-Benz) 4 p. 2.51 mp. 2. *herceg Esterházy Antal* (Mercedes-Benz) 4 p. 6.57 mp.

Sportautomobilok:

Abszolút győztes és a Sportautomobilbajnokság győztese: Szini János (Austro-Daimler)
 3 p. 33.81 mp.

- 750-1100 kcm.-ig: 1. *Balázs László* (Derby).
 1100-1500 kcm.-ig: 1. *Verebélyi László* (Bugatti) 4 p. 10.99 mp.

- 1500-2000 kcm.-ig: 1. *Vermirovsky József* (Tatra) 3 p. 31.77 mp.

- 2000-3000 kcm.-ig: 1. *Szini János* (Austro-Daimler) 3 p. 33.81 mp. 2. *Herécs Sándor* (Bugatti) 3 p. 45.11 mp.
 3. *Szendéry Alán* (Austro-Daimler) 3 p. 50.87 mp.

- 3000-5000 kcm.-ig: 1. *bárá Wolfner András* (Steyr) 3 p. 34.36 mp. 2. *Wolfner László* (Steyr) 3 p. 35.98 mp.
 3. *Delmár Wallerán* (Steyr) 4 p. 10.17 mp.

Versenyautomobilok:

Abszolút győztes és a Versenyautomobilbajnokság győztese: gróf Zichy Tivadar (Bugatti) 3 p. 9.61 mp.

- 350-500 kcm.-ig: 1. *Hajdu Andor* (Hajdu Andor) 5 p. 40.48 mp.

- 750-1100 kcm.-ig: 1. *Dubois H.* (Amilcar) 4 p. 23.41 mp.
 1100-1500 kcm.-ig: 1. *Ripper Jan* (Bugatti) 3 p. 24.46 mp.
 2. *gróf Fay László* (Bugatti) 3 p. 42.64 mp.

- 1500-2000 kcm.-ig: 1. *herceg Esterházy Antal* (Bugatti) 3 p. 19.2 mp.

- 2000-3000 kcm.-ig: 1. *gróf Zichy Tivadar* (Bugatti) 3 p. 9.61 mp. 2. *Stuck Hans* (Austro-Daimler) 3 p. 59.98 mp.
 3000-5000 kcm.-ig: 1. *Delmár Walter* (Steyr) 3 p. 27.17 mp.
 2. *herceg Lichtenstein F.* (Gräf & Stift) 3 p. 38.73 mp.

+ A svábhegyi versenyen a Lardoline Ricit motorolaj ismét fényes sikereket ért el. A nemrégben forgalomba került motorolaj a jánoshegy, úgelypályai és millenáris versenyeken megalapozott nagyszerű eredményei után a svábhegyi versenyen is bebizonyította, hogy bármelyik külföldi olajmárkával szemben a legnagyobb sikerrel veszi föl a versenyt. A svábhegyi verseny automobil- és motorkerékpárosztályaiban nem kevesebb, mint nyolc győztest, tíz második helyezettet és egész sereg kitűnő eredményt ért el. Versenyzőt segített a Lardoline Ricit győzelemhez.

+ Whippet Roadstereu Szalonikiból Párisba és vissza. Érdekes autós vendége volt a napokban Budapestnek. Egy A. Tsolis nevű görög ur járt nálunk kis Whippet-kocsiján, aki a párisi autókülföldisről érkezve, igyekezett hazá Szalonikibe. A Tsolis Szalonikiból indult el onnan Szófián, Belgrádon, Turinon, Milanón és Lyonon keresztül jutott el Párisba. Visszatéle Strassburgot, Míneht, Béset és Budapestet érintette. Budapestről Belgrádon, Monasztíren és Elbassanon keresztül igyekeztek hazá. Kis gépe az egész rendkívül hosszú túra alatt tökéletesen működött. Pedig különösen a Balkánon valóságos sártengeren kellett átküzdenie magát.

IX. Svábhegyi versenyen Rudolf Runtsch DOUGLAS motorkerékpáron a 750 kcm.-es kategória győztese és a motorkerékpárok harmadik legjobb idejét futja DOUGLAS mindenütt vezet! VI, Podmaniczky-utca 18. sz.

KERÉKPÁROK! STYRIA TURA ES STERLING VERSENY
 a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett olcsó árban kaphatók
Schwartz Géza
 kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata
VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok)
 Eladás részletfizetésre is!

IX. Svábhegyi verseny
A.J.S.
 ismét legyőzhetetlennek bizonyul
 Urbach László négyesztendősi túramotorkerékpárján az összes versenygépeket legyőzve
A.J.S.
 gépen a nap legjobb oldalkocsi idejét futja és új utvonalkorordot állít föl
Majláth M., VI, Hunyadi-tér 12
 Telefon: L. 984-85

Svábhegyi verseny 1928

Dacára Mégis

Magyarország 1928. évi bajnoka

BUGATTI

Abszolút első és rekorder gr. Zichy Tivadar (3 perc 9.61 mp)
2-ik herceg Eszterházy Antal (3 perc 19.2 mp)
3-ik Jan Ripper (3 perc 24.46 mp)

BUGATTIN

V, József-tér 11. Telefon: Automata 802-05

VASÁRNAPI SPORT

A Ferencváros váratlan gólzáporral verte a bécsi Rapidot és szenzációs győzelme máris a Közép-európai Kupa győztesévé avatja

A bécsi zöld-fehérek játéka nagy csalódást keltett, a budapesti zöld-fehérek fölülmultak minden várakozást. — Takács II. 3, Kohut és a mezőny legjobb embere: Szedlacek 2—2 gólt rugott. — Horváth becületgőlját Amsell védhette volna

(A Reggel tudósítójától.) A Ferencváros megfizetett a magyar labdarúgás legutóbbi feleke vasárnapjért: valószínűleg legázolta a Rapidot, az osztrák futballsport büszkségét. Huszonöt ezer főnyi közönséget szabadított föl a lidérenyomás alól ez a 7:1-es magyar győzelem, amely győggel balzsamként forrasztotta be a profécátgatóiainknak bécsi sebéit, az 5:1-es vereségnek három hét óta égető nyomát. A vasárnapi győzelem értékét öregbít, hogy a lehengerelt Rapidnak nem kevesebb, mint hat játékos szerepelt a három hét előtt diadalmasodó osztrák válogatásban és így az osztrák-magyar futballhegymónia kérdését Ausztria korántsem tekintheti a maga javára eldöntöttnek. Hajtsuk meg az elismerés lobogóját a magyar futballsport tekintélyét egyszerűen helyedőltöltő bajnokcsapat előtti, de igazságosan állapítsuk meg, hogy a rekordgyőzelem kivívásához nem lett volna elegendő a Ferencváros megnövekedett, de telőpontját még el nem ért játékerője, ehhez hozzá kellett járulnia a bécsi zöld-fehérek teljes összemészának is. A Rapid óriási csalódást keltett és így a Közép-európai Kupa győztesének már Bécsben is a Ferencvárost tekintik. Teljes lehetetlenség ugyanis, hogy ez a Rapid a november 11-i rangmérkőzésen nyolc góllal verte Bécsben a régi formáját egyre jobban megközelítő magyar bajnokcsapatot. Most csak egy kérdés gondos megvizsgálására és eldöntésére hívjuk föl a futballszűcsöket.

Hogyan van az — és ezt kérdi A Reggellel együtt a labdarúgás — egész közönsége — hogy a magyar futballisták következetesen klubmérkőzéseken játszóik ki legjobb formájukat, a nemzeti válogatott csapatban pedig nagyon gyakran esődöt mondanak, míg az osztrákoknál éppen megfordítva, önmagukat mul-

ják fölül a klubmeccseken szürke átlagmunkát végző játékosok? Meg vagyunk győződve arról, hogy e kérdés megoldásánál fájó a magyar futballsport jövője, tessék tehát haladéktalanul napirendre tűzni és vizsgálatai eredményeként levonni legmesszebbmenő következtetéseket. A magyar játékosanyag minőségére nem lehet panasz, hisz a II. liga válogatott csapata Bécsben is 1:1-es előnytelenn tudott kicsikarni az osztrák II. ligától, a híres Meisl-jéle „Kimeríthetetlen rezervoárlól”, amelynek győzelmét az osztrákok elvárhatatlannak tartották. Csalódásukért, amelyet megsokszorozott a Rapid budapesti bukása, csak azzal a 2:0-as sorány győzelemmel vigasztalódhatnak, amelyet Svájc föltűrt aratott Ausztria válogatott csapata. Most már valószínű azonban, hogy Svájeria Budapestben meg nagyobbarányú vereség vár. Vasárnap egyébként megváltozott a ligabajnokság tabellája is:

1. Hungária	---	7	5	2	0	20:9	12
2. Nemzeti	---	6	3	3	0	12:8	9
3. Somogyi	---	6	3	1	2	7:6	7
4. Borskay	---	6	3	1	2	10:7	7
5. Kispest	---	6	3	1	2	8:10	7
6. Vasas	---	6	3	0	3	11:12	6
7. Újpest	---	6	2	2	2	10:12	6
8. Ferencváros	---	4	2	1	1	11:5	5
9. III. kerület	---	6	1	3	2	5:10	5
10. Bástya	---	6	1	1	4	9:10	3
11. Sabaria	---	6	1	0	5	9:13	2
12. Budai 33-as	---	5	0	1	4	7:15	1

Az egyetlen változás a listán a sereghajtó két csapat helycsereje. A Sabaria végre megszerezte első bajnoki győzelmét, 2:1-re verte a Bástyát és az utolsó helyre sorította a Budai 33-ast. Vesztett pontszámok alapján a vezető Hungária és a lassan fölzárkózó Ferencváros áll a legjobban, úgy, hogy előreláthatóan közzöljük dől el a bajnokság sorsa.

Ferencváros—Rapid 7:1 (3:0)

Üllői-ut — 25.000 néző — Biró: Carrara (Olaszország)

A Ferencváros csapata vasárnap délután kettős föladatra vállalkozott: meg kellett vernie a Rapidot, hogy megnyerje a Közép-európai Kupát, de meg kellett vernie a Rapidot azért is, hogy bizonyítsa: a magyar futball méltatlanul érte az október 7-i katasztrófa. És a Ferencváros derék tízenegye becületesen megoldotta föladatát.

A Rapid hat válogatottja tehetetlenül állott a magyar csapat életerejével, lendületével és győzni akarásával szemben.

Ez a mai győzelem esztanós válasz volt a szomorú 5:1-re, de egyszerűen visszazárta önbizalmunkat, csüggedésbe jutott hitünk és jogos büszkségünk. Nines az az osztrák csapat, amely vasárnap délután méltó ellenfele lett volna a Ferencvárosnak. Kezdetfől végig uralkodott a pályán,

diktálta a tempót és a gólarányt. Még a közönség sem akart hinni a szemének, amikor ezt a váratlan góllullást látta, joggal esodálkozott tehát

Schöneckert, a Rapid vezetője

a mérkőzés után:

— Nem, ezt nem tudom megérteni — hajtogatta színtelenül A Reggel munkatársának —, nem ismerem rá a csapatokra. Pajzán fénylen a Rapid játéka ill, az a Rapid, amely hat játékos adott a magyarverő osztrák válogatottak? A Ferencváros tüze, lendülete és — talán ez is jelent valamit — közönsége megfektette a mi fininkt, akik jóval igazni tudásukon alul játszottak vasárnap délután...

Valóban:

a Rapid óriási csalódást keltett.

Akik a rutinos Wesselyt, a kis Horváthot, a hosszú Wesselyt, a fúrge Frühwirthet és a hátor Schramcsit Bécsben játszóknak látták, hitetlenül esodáltak a fejüket. Egy kézen meg lehet számolni azokat az akciókat, amelyeket sikerrel fejeztek be az osztrák futball büszksége. Győnye fölszabadító rugások a hávédékénél, rossz passzok, ésszerűtlen védőmunka a hátsorban, széles, stílusatlan, csapódó-kap-

kodó játéka a csatárláncban. Az egész csapatnak nines egyetlen embere, akiről nyugodt lelkiismerettel irhatná a kritikus: na, ez igazán jól játszott. A tündöklő futballprimadonnák, akiknek nevelhatalmára megborgozott a zöld-fehér tábor, a mérkőzés végére esodnes, szerény, kimerített játékosok lettek és még így is boldogok, hogy csak hét és nem egy egész tucait gólt kaptak.

Ezzel a szürke csapatát, amely körülbelül a mai Kispeszt formáját játszottja ki,

tetszése szerint bánt el a Ferencváros. Mind a tízenegy ember tip-top kondícióban és jó formában jött ki a pályára, üresdedesen egyseges futballt játszottak, ami a széles Rapiddal szemben különösen kitűnt. Önmagukban és az együttesben is kitűnően játszottak az egyes csapatrészek.

Különösen a hátsor volt elemében,

amelyben ezúttal Fuhrmann játszottja a legkitűnőbb futball. Bukoy és Berkessy megszokottan jók voltak. Az ő hármusukat várjuk a Sváje ellen játszó válogatottba. Ilyen hátsor előtt élvezet volt a csatármunka, ki is tetek magukért a derék ferencvárosi fiuk. Különösen Szedlacek volt elemében, aki mai játékkal teljes mértékben részolgált a válogatottságra. Ő volt

a mezőny kimagaslóan legjobb embere.

Mellette a kis Takács brilliózott, szélsőjével azonban nem tud „együttműködni”. Koszta sem, Kohut sem az a szélső, akit egy klubvezér megálmodik magának. Kohut még hasznosabb és határozottan nagy szélső volna, ha ideális lefutásai után beadná a labdát. Ő azonban nem akarja másnak átengedni a góllövés dicsőségét, inkább maga rugja a labdát, az esetek túlnyomó részében — kapu mellé, Turay játéka határozott javulás tapasztalható, az igaz, a nagy „Center” mégsem lesz belőle sohasem. Határozottan tehetséges játékos, technikája kifogástalan, csak az a játéktudomány hiányzik a munkájából, amely Patakit és

Orthot jellemezte és feledni sohasem engedti. A védelem sziklája — Takács, a védelem győnye pontja — Amsel (az egyetlen lövest is góliba eresztette). Haugler szürkén mozgott, saántított, ninesen egészen rendben. A mérkőzés képerre csak a Ferencváros nyomta rá bélyegét, mert bizony a Rapid csak ritkán zartarta meg a pesti zöld-fehérek szépen elgondolt körét. A játék úgy kezdődött, hogy a Ferencváros felépi bécsi ellenfelét, amely nem képes föltartoztatni a katasztrófális gólesőt. Husz percig kíméletlen iramot diktált a Fradi, aztán lankadt a tempó, de a Rapid még ekkor sem tudott lábrakapni. Csak a mérkőzés vége felé, amikor már hét gól terhelte szegény Hribar hátát, jött lendületbe a vendégcsapat, megkezdődött a szokásos Rapid-finis és a publikum ijedten mondogatta: „Még a végén kegyenül ez a Rapid...” Az ostromnak

Horváth becületgőljája volt az eredménye, ez sem Horváth, hanem inkább Amsell jóvoltából.

A mérkőzés egyébként izzó hangulatban kezdődött, a közönség türelmetlenségét csak fokozta, hogy a bécsiek nem fogadták el a labdát. Később Takács fölrugása után megingt föllán, gólt a hangulat.

a közönség ismét berohant a pályára, ismét botok emelkedtek a levegőbe,

a rendőrség pedig — ismét a botrány után tiúnt föl a láthatáron. Végül két sort a bíróról, aki temperamentumos könyelműséggel vezette a meccset, az offszájdok megítélésében azonban sohasem hibázott.

Udvarias taps, aztán esod, aztán fergeteges tapsorkán jelszó a sorrendet, amit a Rapid, a bíró és a Ferencváros a pályára lépett. Az időt rabló fényképezés, helyválasztás után pontban háromnegyed háromkor áll Turay a labda mögé és a nappal szemben a Ferencváros kezdja a játékot. Két pillanattig közepen táncolt a labda, Bukoy máris rajta van és hosszú passzával Koszta szalad le a taesonalon mentén... Korner... Majd nem góll... Továbbra is a Ferencváros támad, újabb korner, újabb gólhelyzet, a szélsővel íram magával ragadja a közönséget is és amikor a 4. percben a bíró sípjá megállítja a játékot, soha nem hallott orónt robbant ki a huszonöt éves ember tapsa. A 6. percben futal az első támadás a magyar kapu ellen. Jobbszélben kezdődik, hogy a balszél haljon el... Újra támad a Rapid, Hoffmann labhájt Amsel elfogja. A 11. perc úgy gólhelyezt Koszta hajója ki, most már allandóan ott tanyázik a Ferencváros a Rapid kapuja előtt... 15. perc: az első gól, a pazar támadás egyetlen méltó befejezése. Fuhrmann, Koszta, Turay, Takács... Hribar kiszalad.

nagy kavarodás a kapu előtt, végre a tisztán álló Szedlacek berugja az első gólt...

18. perc: újabb góll! Takács szenzációs szüktelését Koszta nagyon szép beadással hálálja meg és

a „kis Taki” berugja a gólt... 2:0.

„Tempó Fradi!”, a nagy örömben észre sem veszik, hogy a nagy szerű Takács II. fekre marad a földön. A 20. percben, amíg Takácsot kiűnny apólják,

Koszta korneréből Szedlacek berugja a féldő harmadik gólját.

Aztán Kohut fut le, természetesen 16 és természetesen kapu mellé. A 42. percben Takács offszájdólját a bíró nem adja meg.

A második féldő végleg megpecsételte a Rapid sorsát.

ekkor négy góllal „biztosította be” a Fradi a jól megérdemelt győzelmét. A gólok így estek: 11. perc: Kohut beadását Turay kapura továbbítja.

a kapus elvetésével Kohut elé íti a labdát, aki aztán végleg belövi: 4:0.

14. perc: Kosztát ketten is zavarják, mégis nála marad a labda,

szép beadását Kohut a góliba feleli: 5:0.

20. perc: Kohut szabadrúgásból Takács II. lövi a hatodik gólt. 31. perc: Szedlacek—Kohut akció,

a labda Takácshoz kerül és már bent táncol a hetedik gól is Hribar hátójában.

40. perc: a becületgőll! Wessely harmincötöt „próbalövését” Horváth kapura továbbítja, Amsel pedig nyugodtan beengedi: 7:1!

A közönség tombol, brújng és ünneplő kedvencét, a Rapid pedig szomorúan gondol arra, hogy Bécsben 7-0-ra kell győznie, ha magának akarja megszerezni a kupát.

Carrara bíró

az öltözében így jellemezte a játékot *A Reggel* munkatársa előtt:

Ausztria 2:0-ra győzte le a csütörtökön Budapesten szereplő svájci válogatottat

Bécs, október 28.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) A bécsi futballtársadalom és a mérkőzés 50.000 főnyi közönsége imponáló győzelmet várt, de ebben a várakozásában csalódniuk kellett. A Rapid nélküli osztrák csatársor a mezőnyben ugyan nyomásztól fölényben volt, valósággal orlistaszzerű akciókat produkált, de a gól előtt megszünt a tudomány. Részből a svájci védelem érdeme is volt, amely a második félidőben mind a tíz emberével védelemre szorított.

Így került ki a katasztrofális vereséget. A svájci csapat legjobb része a *Séchehege-Wernli, Ramsger* közvetlen védelem volt, amely *Heinrich* centerhalf támogatásával az osztrák legbiztosabbnak hitt góllíziáit előrsi önfeledéssel és mesteriallépítéssel szívből védelemmel tette ártalmatlanná.

Startól kezdve az osztrákok vannak fölényben, a vezető gólt azonban csak a 20-ik percben éri el.

Tandler szabadrugásából, amely a svájci kapus kezéből sodródik a hátlóba. Het percel később tizenegyest diktál a bíró. Sváje ellen és azt is Tandler értékesíti góllá.

Az utolsó negyedórában *csontmentesen* keményen küzd mind a két csapat, úgy, hogy Ausztria 8, Sváje

— A Ferencváros megérdemelten győzött, a gólarány hű kifejezője a játék képének.

Meglepett a Rapid minden inვენciónélküli játéka, a Ferencváros sepeán, okosán, jól játszott. Egyénileg *Szedlaeck, Takács II.* és *Bukovics* tetszetek. (F. L.)

pedig 10 emberrel folytatja a játékot.

Szünet után a sérült játékosok is beállnak, úgy, hogy ismét jórészt az osztrákok vannak frontban, a főmőrült svájci védelem minden akciót leszerel, viszont Sváje szorványos támadásait az ismét bravurosan védő *Franzl* teszi ártalmatlanná.

Kiss Tivadar.

a MLSZ-nek a mérkőzésen jelen volt ügyvezető alakja kijelentette *A Reggel* tudósítójának, hogy

Sváje veszedelmes ellenfele lesz csütörtökön a magyar csapatnak.

mert az osztrákok is gólléptelenek voltak velük szemben. Az osztrákok góllái közül, mondotta Kiss, az egyik védhetetlen helyzetből, a másik pedig tizenegyesből született. A svájci csapat lelkes küzdőképességű csütörtökön nagy erőfeszítést fog kívánni csapatunktól.

Gassmann.

a svájci szövetség vezetőitkárát láthatóan lehangolta az eredmény, de kijelentette, hogy az osztrákok ellen nem számítanak jobb eredményre, de Budapesten ki fogják küszöbíteni a csorbát. Az Európa Kupa állása, a vandórdíjazott lejáró tizenegyedik mérkőzés után, a következő:

1. Olaszország	---	5	mérkőzés	12:10	gól	7	pont
2. Ausztria	---	6	"	11:9	"	6	"
3. Csehszlovákia	---	4	"	3:4	"	5	"
4. Magyarország	---	4	"	11:12	"	4	"
5. Sváje	---	3	"	4:8	"	0	"

Eldöntetlenül játszott, de győzelmet érdemelt volna Bécsben a II. osztályu magyar profiválogatott

Második osztályu osztrák-magyar profiválogatott 1:1 (1:1) Meisl elragadtatva nyilatkozik a magyar csapatról

Bécs, október 28.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) Harmincezer főnyi közönség előtt kezdtek meg Magyarország és Ausztria II. osztályu profiválogatottjai első mérkőzésüket és a közönség várakozását teljes mértékben kielégítette a magyar csapat stílusos játéka. Az eredmény nagyjában megfelel az erőviszonyoknak és a játék képének, bár

a magyar csapat második félidőbeli fölényével meg is nyerhette volna a mérkőzést.

A magyar csapat legjobb része a közvetlen védelem volt, amelyben különösen Német kimagasló játéka érdemel említést. A csatársor stílusos, helyenként egészen nagyvonalú játéka a sovén osztrák közönséget is meghódította.

A helyválasztás a magyar csapatnak kedvezett. A magyar fluk fokozatosan melegekedni bele a játékba. Az első percekben az osztrákok vannak fölényben s a csatársor Hakoahistákból álló szárnya próbára teszi a bokkeket és ostromolja Német

kapuját, de a védelem mindvégig magyszerűen szereli a megújuló támadásokat. A csatársor az első félidő közepén magára talál s ettől kezdve megváltozik a helyzet.

Siklóssy, Grünfeld, Riff remekelnek.

de támadásaikat a tizenhatos körül mindig megakasztják a fúrge osztrák hátvédék. Az első félidő utolsó percel *Nemleek* bravuros védésekre adnak alkalmat.

A második félidőben a magyar csapat teljes fölénybe kerül.

A 23. percben *Preha* faultolja a balszélsőketől, a megített tizenegyesből *Feldmann* védhetetlen lövéssel megnyeri az osztrák gólt. Három percel később

Feldmann durva headszeért az osztrákok ellen itétek tizenegyest, amelyet *Rottler* góllá értékesít: 1:1.

A közönség lelkesen megjelzi a kiegyenlítő magyar gólt. Mindkét csapat lelkes, fair játéka után nyomásztó magyar fölényét ér véget a mérkőzés. Meisl Hugó nagy meglepetésre kijelentette *A Reggel*-nek, hogy ezzel a kitélő magyar csapattal három héten keresztül talán másként alakult volna ki az 5:1-es bécsi eredmény...

A Sabaria kemény küzdelem árán szerezte meg első bajnoki győzelmét a Bástyával szemben

Sabaria-Bástya 2:1 (0:1) — A Sabaria állandó fölénye ellenére nehezen, egy góllal győzött

Szombathely, október 28.

(*A Reggel tudósítójától.*) Végre megtört a jég. A Sabariát elhagyta a szezon elején mellé szögödött balszerenése és a hazai pályán, a hazai közönség nagy öröme

megnyerte bajnoki mérkőzését

régi nagy riválisával, a Bástyával szemben. Pedig ez a mérkőzés is szerencsétlenül indult.

A Bástya mindjárt a mérkőzés elején gólt ért el

és aztán a védelemben vonult, hiába volt a Sabaria állandó ostroma, egy félidőn keresztül sikerült is megtartania a vezetést. A Sabaria csatársora azonban lassan levetkőzte idegességét, a játékosok magukra találtak és rájöttek arra a régi igazságra, hogy löni is kell, még-

pedig sokat, mert akkor mégis csak sikerül gólokat elérni. A mérkőzés elejétől a végéig

a Sabaria hatalmas fölénye

járgyban folyt le, mégis erős és kemény küzdelem vívott a két csapat. A harcban sok fault esett. Egy ilyen fault révén tizenegyeshez is jutott a Sabaria, de hogy a balszerenese még mindig ott leselkedik körülötte, annak bizonyítéka, hogy

a tizenegyest nem tudta góllá értékesíteni.

A Sabariában egyébként a balfüldőzet *Hajós* kivételével minden játékos kielégített. A Nagy-Prém hátvédpar játszva verte vissza az ellenfél csatárainak ritka támadásait, de ezzel is bebizonyította jó formájának állandóságát. A csatársorban *Tárnok* játéka emelke-

dett a többi fölé. A Bástya kapkodó és csapkodó játékok mutatott és jobbára csak védekezett. Így sikerült is elkerülni a súlyosabb vereséget.

A Bástya kezdi a mérkőzést és a 20. másodpercben Emmerling szabadrugását Varga elfogja és lövése a kapufőről Weinhardt kapujába esik (0:1).

A gól után a Sabaria kerül fölénybe, a Bástya teljesen védekezésre szorult és az ideges szombathelyi csapatok támadásait sikerrel parirozza.

A második félidő 2. perce meghozza

Stóllán kiegyenlítő góllát (1:1)

és a Sabaria erős iramot diktálva a kapujához szögzi ellenfelet. A 14. percben

Tárnok belüli a győztes gólt (2:1)

és a Sabaria tovább folytatja lendületét ostromát, amelynek azonban csak néhány kórner az eredménye. A 34. percben Stóllán a 16-oson belül faultolják, a megített tizenegyest azonban *Buresch* győztes lövi, *Beneda* külti s kórnerre mentik. A Bástya most erejének végső megfeszítésével néhány támadást vezet, de csakhamar ismét védekezésre kényseríti a szombathelyieket ostroma.

A Somogy 3:0-ra győzte le Kaposvárot a Bocskayt a Vidéki Kupamérkőzésen

Kaposvár, október 28.

(*A Reggel tudósítójától.*) A Vidéki Kupamérkőzés két egyenlő erőjű csapat szép és fair küzdelemet mutatott. A játék végig változatos volt, mindkét csapat egyformán kivette részét a támadásból és a Somogy a kapu előtti határozottságának köszönhetően győzött.

A győzelmet megérdemelték a kaposváriak, de a gólarány kissé túlzott.

A Somogy tartalékos fűzőtőrsora miatt a szokásnál győzelemmel játszott a mérkőzést, mégis fölényben játszik, de eredményt csak a 28. percben ér el. Steiner a kapu közelébe küzdül föl magát, a labdát átadja az ellenkező oldalra és

a befutó Gacsér a kapuba lövi a labdát (1:0).

Ezután a Bocskay támad, de eredményt nem tud elérni. Egyetlen veszélyes akciója *Markos* kapufalóvása.

A második félidőben a Bocskay folytatja támadását, a 6. percben mégis a Somogy ér el gólt.

Gacsér kórnerét *Schmidt* a kapu fejső sarkába fejezi (2:0).

A Bocskay megújuló támadásait Kubala remek védésekkel teszi ártalmatlanná. Ekkor ismét a Somogy nyomul föl és a 49. percben

Schmidt saroklőéssel beállítja a végeredményt (3:0).

A Somogy és egyben a mezőny legjobb játékososa a szenzációsan védő Kubala volt. A két hátvéd kielégített, a fűzőtőrsor legjobb tagja *Palkó* volt, míg a lendületes csatársorban *Weisz* játéka emelkedett ki. A Bocskay védelme kiegyensúlyozott, megbízható játékosokból áll. A legjobb half *Vampircs* volt, a csatársorban azonban csak *Markos* és *Mertin* tév szett, a belső trio nagyon puhán játszott.

Második osztályu profi liga. Terézváros-Vac FC 6:3 (2:0). Soroksár—Józsefváros 0:0.

A vasárnapi amatőrmérkőzések. *Springer* csoport: UTE—OTE 1:1. *Ópré-csapat*: III. ker. TVE—Vasas 7:2. *BZSKR*: Világosság 2:1. MTK—KAOE 3:1. BSE—MAV 1:0.

Ma állítják össze a Sváje ellen csütörtökön játszó magyar csapatot. Földessy szövetségi kapitány hétfőn este állítja össze a válogatott csapatot. A közönség csapata, a vasárnapi formák alapján, ez lehetne: *Német* — *Takács I.*, *Prém* — *Fuhrmann*, *Bukovics*, *Berkessy* — *Markos*, *Takács II.*, *Kalmár*, *Szedlaeck*, *Hirzer*.

MINDNYÁJAN CSAK KAKAS-PASZTÁT HASZNÁLUNK
MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS LEGJOBBNAK TALÁLTUK

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRÁI: **BENES TESTVÉREK**
VEGYÉSZETI GYÁR PT. GYŐR-RUDAPEST

VÁRKONYI MIHÁLY
PHYLLIS HAVER
J. SCHILDKRAUT
UFA-ORION

10. IK UTCA

Eger és Szeged versenyzői letarolták a középiskolai uszóbajnokságokat

Eger a hat bajnokság közül hármat, Szeged Wannie II. révén kettőt és Budapest (II. Toldy-reál) egyet nyert

(A Reggel tudósítójától.) A jövő Weismüllerjei, Bárány Pistái és Arne Borgjai a KISOK vasárnap délutáni bajnoki versenyen mutatkoztak be, amelyre, hála a meleg időjárásnak, a fődöntő uszodának nevezett Császár-fürdő női uszodájában lehetett megrendezni. Ha történetesen hideg van, a versenyt egyszerűen nem lehetett volna megtartani, miután a női Császár-tudvalegőn nem lehet futni, a Rudas uszodacéncéje pedig irredális versenyeket produkált. A KISOK bajnoki versenyek egyébként fényes sikerrel és mintaszerűen gondos rendezés mellett folyt le. A „hangulatról” a lelkes diáksereg gondoskodott, amely olyan szívvel-lélekkel biztatta favoritáit, mintha olimpiai győzelmekről lett volna szó.

A verseny hősei az egri diákszók voltak,

akik, a gyors- és vegyes stafétán kívül Mártonfy révén a hátúszást is megnyerték. Mártonfy 1 p. 18.2 mp.-es igyelemreméltóan jó idő alatt győzött, úgy látszik, szenior sorban is a legjobbjai között fogunk a nevével találkozni. A 100 és a 400 méteres gyorsúszás a szegedi Wannie (II.) András győzelmével végződött, aki középiskolás létére a bolognai Európa-bajnokságban is az amsterdami olimpiánzon már a magyar színek reprezentánsaként is indult. Wannie II. természetesen fölényesen nyerte meg mind a két versenyt, amelyek közül különösen a 100 méteren elért ideje (1 p. 04.6 mp.) igen jó, igaz, hogy Mészöly Tibor személyében a magyar sprintergárda egyik legtehetségesebb reményességét kellett megzavarni. A pécsi diákok csak a 100 méteres mellúszásban kerelkedtek a vidékiek fölé, de Gábor József olyan tehetség, akivel a közel jövőben az országos versenyeken is számolni kell. Igen könnyen 1 p. 25.2 mp.-es időt uszított ki, ami, középiskolásról lévén szó, valóban bravurozus teljesítmény.

Részletes eredmény:

100 méteres gyorsúszás. (Két előfutám után a döntőben): 1. Wannie András (Szegedi közép-reál) 1 p. 04.6 mp.; 2. Mészöly Tibor (II. Mátyás rg.) 1 p. 06.4 mp.; 3. Brenner Viktor (Szegedi rg.) 1 p. 07 mp. Biztosan, testhosszal nyerve, föltétlenül harmadik. Az első előfutámot Mészöly (1 p. 11 mp.) nyerte Brenner (1 p. 10.2 mp.) Baranyai (egri ciszt. rg.) és Szécsi (Jászaiaktól) ellen.

100 méteres mellúszás. (Három előfutám után a döntőben): 1. Gábor József (II. Toldy-reál) 1 p. 25.2 mp.; 2. Kusinszky (Kölcsey rg.) 1 p. 27.8 mp.; 3. Gerő (II. Toldy reál) 1 p. 28 mp. Indult még: Jónás (VII. Zrínyi rg.) és Mihálkóvits (Szegedi rg.). Harom méterrel nyerve, benyúlással harmadik.

100 méteres hátúszás. (Két előfutám után a döntőben): 1. Mártonfy L. (Egri ciszt. rg.) 1 p. 18.2 mp.; 2. Bitsky Arpad (Egri áll. reál) 1 p. 18.4 mp.; 3. Habecsei (II. Toldy reál) 1 p. 27 mp. Remek végkiúszás után karesanással nyerve.

400 méteres gyorsúszás: 1. Wannie András (Szegedi közép-reál) 5 p. 48 mp.; 2. Mihalik (Szegedi reál) 6 p. 01 mp.; 3. Magassy (VI. Kemény Zs. r.) 6 p. 44 mp. Főlényesen nyerve.

2x100 méteres gyorsstaféta: 1. Egri ciszt. rg. (Ríngelhaun, Mártonfy, Baranyai) 3 p. 30.8 mp.; 2. Egri reál (Grünzweig, Bitsky III., Marisch) 3 p. 43.2 mp.; 3. Szegedi reál. (Balázs, Dery, Brenner) 3 p. 51 mp. A finisben biztosan 3/4 testhosszal nyerve.

2x100 méteres vegyesstaféta. (Két előfutám alapján): 1. Egri ciszt. rg. (Ríngelhaun, Mártonfy, Baranyai) 4 p. 05.2 mp.; 2. Szegedi reál. (Mihalovics, Bitsky, Brenner) 4 p. 09.4 mp.; 3. Egri reál (Halnai, Bitsky III., Marisch) 4 p. 15.8 mp.

Az írtézőközi pontverseny-vándorúli eredménye: 1. Egri ciszt. rg. 15 pont; 2. Szegedi rg. 10 pont; 3. Egri reál 9 pont; 4. II. Toldy reál 7 pont.

Veszünk, eladunk és művésziesen javítunk
kolati szőnyegeket és antik bútort. „Antikart” Rt (Sternberg Z. J.) Dob-utca 31. sz., Kazinczy-utca sarkán. Telefon: J. 403-63

Viszítalmérkőzések:

Buda B) csapat—Pest B) csapat 3:1 (0:1). Buda: Katona — Petüs, Lovász — Boór — Lackenbacher, Molnár, Csasznek. — Pest: Stefánics — Szabados, Rier — Zvarinyi — Perényi, Brandy, Szó. — Pest Zvarinyi révén jut egyetlen góljához, de szünet után Petüs hat triek je Buda javára dönti el a győzelmet. Bíró: Onody.

Pest A) csapat—Buda A) csapat 1:0 (0:0). Pest: Wagner — Hoffman (Eötvös), Bricht — Magasy II. — Bokor, Hoffmann (Zrínyi), Kemény. — Buda: Katona — Ludwig, Szabados (Verböczi) — Gonda — Turics, Stilller, Matray. Mindvégig gyilkosan erős küzdelem, de a védelem, első-sorban Katona, mind a két részen igen jó. A győztes gólt közvetlenül a befejezés előtt Bricht dobta. Bíró: Kárpáti.

Budapest—Videk 1:2 (1:1). Budapest: Ferenczy — Magasy, Masovszky — Boszidérac — Reich I., Reich II., Desző. — Videk: Bitsky III. (Eger) — Mihalik (Szeged), Dörisch (Eger) — Wannie II. (Szeged) — Grünzweig, Ringelhaun, Baranyai (Eger). — A vidéki csapatot alaposan meghiudaltatja, hogy tagjai előzetesen majdnem az összes uszókban indultak, de határozottan balszerencse is üldözte a vidékieket, mert két biztos gólnak hitt dobásuk a kapufáról pattant le. A pestiekkel Ferenczy és Boszidérac, a vidékiekkel Wannie II. és Baranyai voltak a mezőny legjobbjai. — „Boszi” révén már az első percben Pest szerzi meg a vezetést, de Ringelhaun a 6. percben kiegyenlít. Szünet után „Boszi” 21. majd 31-re Javit, amire Wannie a vidékiek második gólját dobja, végül Desző beállítja a végeredményt. — Bíró: Komjádi Béla.

Ferenczy (MAFC) fölényesen győzött a főiskolai dekaltonbajnokságban

(A Reggel tudósítójától.) Balogh és Orbán távollmaradása miatt erősen vesztett érdekességéből a főiskolai dekaltonbajnokság, amely azonban

Ferenczy (MAFC) győzelmével érdemes kezekbe került.

A kitünő műgyemtemi atléta szombatn már 200 pont előnyre tett szert a hódvikiás Kovandával szemben, akik a végkiúszásban is ugyanilyen arányban vert. A harmadik helyre Parcerz (MAFC) került. A dekaltonbajnoksággal kapcsolatban a „Közgazdász” Egyetemi Atlétikai Club néhány II. osztályú és kezdőversenyszámot bonyolított le.

Részletes eredmények: 110 méteres gátfutás kezdők részére: 1. Hoits (BEAC) 21.4 mp.; 2. Gersi (LASE) 22.8 mp. — 200 méteres síkfutás, 1. osztály: 1. Magdics (MAFC) 24.3 mp.; 2. Hoits (BEAC) 24.8 mp.; 3. Fazekas (MAFC) 25 mp. — 110 méteres gátfutás, dekalton: 1. Ferenczy (MAFC) 16.4 mp.; 2. Kovanda (LASE) 20 mp.; 3. Tóth (MAFC) 22 mp. — 400 méteres síkfutás, 1. osztály: 1. Magdics (MAFC) 54.2 mp.; 2. Fazekas (MAFC) 55.8 mp.; 3. Puhala (MAFC) 58.4 mp. — 1500 méteres síkfutás kezdők részére: 1. Szécskai (MAFC) 4.58 mp.; 2. Kovács (BEAC) 5 p. 05.4 mp.; 3. Gersi (LASE) 5 p. 15 mp. — 1500 méteres síkfutás, dekalton: 1. Ferenczy (MAFC) 4 p. 45.4 mp.; 2. Kovanda (LASE) 5 p. 23.4 mp.; 3. Parcerz (MAFC) 6 p. 09 mp.; 4. Tóth (MAFC) 6 p. 10 mp. — 4x200 méteres staféta: 1. Közg. (Balla, Hermann, Faust, Izsó) 1 p. 37.8 mp.; 2. MAFC (Kosmár, Hegyi, Puhala, Fazekas) 1 p. 39.6 mp. — 3000 méteres síkfutás, 1. osztály: 1. Kassay (MAFC) 10.9 mp.; 2. Lakatos (BEAC) 11 p. 11.4 mp. — Rudigris: 1. Parcerz (MAFC) 200 cm.; 2. Ferenczy (MAFC) 230 cm. — Diszkoszvetés: 1. Aob-neth (MAFC) 32.52 m.; 2. Kovács (Közg.) 31.02 m.; 3. Pászthoy (MAFC) 30.58 m. — Diszkoszvetés, dekalton: 1. Tóth (MAFC) 38.38 m.; 2. Parcerz (MAFC) 36.82 m.; 3. Kovanda (LASE) 32.39 m.; 4. Ferenczy (MAFC) 28.84 m. — Gerelyvetés, dekalton: 1. Kovanda (LASE) 44.52 m.; 2. Tóth (MAFC) 43.92 m.; 3. Parcerz (MAFC) 33.35 m. — Dekaltonbajnokság: 1. Ferenczy (MAFC) 5228.27 pont; 2. Kovanda (LASE) 5006.27 p.; 3. Parcerz (MAFC) 4890.50 p.; 4. Tóth (MAFC) 4633.42 p.

A műjélpálya megnyitása. A Budapesti Körszövetség egyet e hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlést, amelyen az évüljes tagjainak beiratási és tagsági díjat állapította meg. A tagsági díjak azonosak az elmúlt évi díjakkal. Az új alapszabályok szerint mindenki december 3-ig jegyét megváltani tartozik. A műjélpálya területre 7400 m², amely előreláthatóan november első felében megnyitják. A beiratások már megkezdődtek, a tolongás elkerülése végett ajánlatos, hogy mindenki jegyét menüel előbb váltsa meg.

A BBTE főmegversenye zárta le az atlétikai pályaszezont

(A Reggel tudósítójától.) A hosszúra nyúlt őszi atlétikai pályaszezont a BBTE kétnapos versenyével fejeződött be. A másodosztályú és hendikepszámokkal teletöltött viadalnak legkellősebb meglepetése, hogy

csaknem valamennyi számban nagy tömegek indultak.

Kimagasló eredményt egyetlen versenyszámban sem értek el.

Részletes eredmények:

100 méteres síkfutás, II. osztály: 1. Farkas (BEAC) 11.4 mp.; 2. Gólya (MTK) 11.6 mp.; 3. Schiffer (Postás) 11.8 mp. — 300 méteres síkfutás, II. osztály: 1. Farkas (BEAC) 36.7 mp.; 2. Varga-Papp (MTK) 37.2 mp.; 3. Aczél (FTC) 37.8 mp. — 400 méteres gátfutás, II. osztály: 1. Kétszeri (BEAC) 1 p. 9.4 mp.; 2. Pajor (BSE) 1 p. 18 mp.; 3. Kertész (FTC) 1 p. 19 mp. — 5000 méteres síkfutás, előnyverseny: 1. Diamicska (Vasas) 15 p. 57 mp.; (380 m. e.) 2. Farkas (MTE) 16 p. 07.8 mp.; (445 m. e.) 3. Németh (MTE) 16 p. 51.4 mp. — 4x400 méteres staféta (csapat): 1. MAC 3 p. 46.4 mp.; 2. MTK 3 p. 56 mp.; B) csapat: 1. BEAC 3 p. 40 mp.; 2. MÁV. 3 p. 43.6 mp.; 3. MTE 3 p. 45.6 mp. — 5000 méteres gyaloglás: 1. Janosik (MÁV) 14 p. 54 mp.; 2. Fehér (ESC) 15 p. 06 mp. — Tavoligris, előnyverseny: 1. Visky (BEAC) 681 cm. (75 cm. e.) 2. Holeska (Postás) 669 cm. (100 cm. e.) 3. Szabó (PAC) 608 cm. (teretech). — Hármassúlyos, előnyverseny: 1. Polgárdy (MTE) 13.40 m. (130 cm. e.) 2. Holeska (Postás) 13.40 m. (120 cm. e.) 3. Nagy (Postás) 13.08 m. (100 cm. e.) — Súlydobás, II. osztály: 1. Késmárky (BBTE) 12.00 m.; 2. Gyöngyösi (FTFC) 11.29 m.; 3. Nagy (Postás) 11.22 m. — Gerelyvetés, II. osztály: 1. Szakmány (TFSC) 49.49 m.; 2. Kaptalan (BEAC) 45.95 m.; 3. Bácsalmásy (BEAC) 45.01 m.

Pécs-Baranya—III. kerületi FC 3:2 (1:2). (Barátságos pécsi mérkőzés.) Dóra szerzi meg a pécsiek vezető gólját, de Horváth kigyúrtul, sőt Konyor a pesti csapatot juttatja vezetőszékre. A 35. percben örösi botrány tör ki, a közönség beront a pályára, de meg mielőtt összeverekednének, a rendőrség tartóztatlanul rendet teremt. Röblt, a III. kerület balszéleén azonban a bíró kitalálja. A pestiek azontúl fiz emberrel játszanak, ennek megfelelően a második félidőben Pécs-Baranya kerül fölénybe, Kóvics egálít, Dóra pedig a 33. percben a győztes gólt rúgja.

Szövetségi serleg. Ferencváros—Vasas 6:0 (3:0). Nemzeti—Hungária 5:1 (3:0). Józsefváros, Turul—Szemere 3:3 (3:2). Újpest—Dobó FC 10:0 (4:0).

Levegők egy futballistát: előtrött a lába. Mészáros Lajos, aki a Grassalkovitch-utca 22. számú házban lakik és az Erité Iparosok Futbalcsapatának tagja, vasárnap délutáni csapatától a Dunaharaszti futbalcsapatnál mérkőzött. Futballozás közben megtrugta, úgy, hogy a pesterzsébeti mentők lábtöréssel szállították a Szent István-kórházba.

Öröm a földön és a levegőben. A Ferencváros—Rapid mérkőzés fölényben — vagyis akkor, amikor a magyarok már 3:0-ra vezettek — pücs Kaszala király, a legvagyos magyar bajnokja egy kétfoldi gépen megjelen a pályára fölött. Vitez Kaszala háromszor rúgta körül a pályát és kendőlengetéssel üdvözölte az őtlenző tömeget. A nagyvárú magyar pilóta a Royal Apollónak ígérte meg, hogy a „Wings” című film névénen üdvözli a meeres közönséget.

A BEAC házi „csólya” főversenyének eredménye: 1. Gözsy Sándor 4 győzelemmel; 2. Szathmáry Sándor 4 győzelemmel; 3. Barcza István 3 győzelemmel; 4. Zöld Ferenc 2 győzelemmel; 5. Vírter Pál 2 győzelemmel; 6. Somogyi László 0 győzelemmel; 15 induló. Holtverseny után Gözsy—Szathmáry 5:1.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII., Conti utca 4.
Műszaki igazgató: Deutch D.

TUNGSRAM

JO' VILÁGÍTÁS = JO' MUNKA

FTC-pálya **Üllői-ut**

Csütörtökön, november 1-én, délután 1/3 órákor

Magyarország-Svájc

nemzetek közötti válogatott mérkőzés az Európai Kupáért

Előzőleg 1/4 órákor

Középmagyarország ifj. válogatott—Észak ILL válogatott
Herendi-díjmérkőzés